

BEGROTING

2018

GEMEENTE

WEERT

Inhoudsopgave

1 Voorwoord	3
Voorwoord.....	5
2 Samenvatting	7
Samenvatting	9
3 Strategische oriëntatie en perspectief.....	13
Inleiding	15
Visie en missie.....	17
Programma 1 Woonklimaat	19
Programma 2 Economie	20
Programma 3 Zorg	21
Programma 4 Participatie	22
Programma 5 Financiën	23
Trends en ontwikkelingen.....	25
4 De stand van zaken 2018	33
Uitvoering van het beleid, de stand van zaken	35
Uiteenzetting van de financiële positie	37
Overzicht prioriteiten 2018-2021.....	43
Toelichting op de voorgestelde prioriteiten 2018	47
Totaaloverzicht vervangingsinvesteringen 2018-2021	55
Overzicht Kiezen met Visie	57
5 Jaarplan 2018	59
Programma 1 Woonklimaat	61
Programma 2 Economie	65
Programma 3 Zorg	71
Programma 4 Participatie	77
Programma 5 Financiën	81
6 Begroting 2018	83
Programma 1 Woonklimaat	85
Programma 2 Economie	87
Programma 3 Zorg	89
Programma 4 Participatie	91
Programma 5 Financiën	93
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	95
7 Paragrafen.....	99
Lokale heffingen.....	101
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	109
Onderhoud kapitaalgoederen	119
Financiering.....	125
Bedrijfsvoering.....	129
Verbonden partijen.....	131
Grondbeleid.....	141
Overzicht bouwgrondexploitatie	145
8 Bijlagen begroting 2018	147
Overzicht baten en lasten 2018.....	149
Incidentele lasten en baten 2018-2021	153
Meerjarenbalans 2018	155
Productenoverzicht.....	159

Taakveldenoverzicht	163
Overzicht overhead	165
Beleidsindicatoren	167
Verloop reserves en voorzieningen	173
Lijst met afkortingen	179
Grondslagen begroting.....	183
9 Vaststelling begroting.....	185
Vaststelling begroting 2018	187

1

Voorwoord

- Aanbieding

Voorwoord

Aan de leden van de raad

Weert in Dynamiek

Met bijgevoegde begroting voor 2018 zet het college van Burgemeester en Wethouders bijna een punt achter een mooie en intensieve periode. Bij ons aantreden werden wij geconfronteerd met diverse externe ontwikkelingen. Zo was er een dreigend meerjarig begrotingstekort, werden we geconfronteerd met de implementatie van de 3D's en moesten we nog de erfenis verwerken van de economische crisis.

In nauwe samenspraak met uw raad zijn diverse ingrijpende besluiten genomen. Besluiten die het negatief beeld voor de komende jaren hebben omgebogen naar een structureel sluitende begroting en de algemene reserve van circa € 5 miljoen naar ruim € 15 miljoen (ultimo 2016) hebben gebracht naast de reserve sociaal domein van afgerond € 5 miljoen. Bovendien mag niet onvermeld blijven dat in het kader van het gezond maken van de vermogenspositie ook het geleend kapitaal (het vreemd vermogen) in 2018 nog met 9,8 miljoen verder zal dalen.

Het ombuigingsprogramma "Kiezen met Visie", dat door de raad is geaccordeerd is in uitvoering. De impact daarvan is groot voor de gemeente als geheel maar ook voor de organisatie. Met het proces Weert in Dynamiek (WinD), maakt de organisatie een transformatie door om nog beter dan voorheen aan te sluiten op onze omgeving. Dit proces, waarin ook de raad participeert, levert al diverse positieve ervaringen bij de medewerkers op. Wij zullen daarover blijvend verslag doen.

De resultaten van de ombuigingen zijn ook in de begroting voor 2018 zichtbaar. Ook in het meer jaren perspectief is de doorwerking van de gerealiseerde bezuinigingen verwerkt. We zijn met elkaar zichtbaar en voelbaar sterk uit een dal gekropen. Met de kadernota 2018 zijn door uw raad diverse moties en amendementen aangenomen. Deze zijn financieel vertaald in de begroting. Naast een aantal in de begroting beschreven nieuwe initiatieven zijn ook de prioriteiten benoemd en financieel verwerkt. We noemen het aanvalsplan armoede, diverse investeringen in de buitenruimte, economische maatregelen gericht op verbeteringen van de binnenstad en de werkgelegenheid, het versterken en uitbouwen van de culturele functies, het beperkt houden en waar mogelijk terugdringen van de lastendruk voor de burgers en ondernemingen.

De nieuwe dynamische werkwijze van begroten, waarin we meer dan voorheen alle mee- maar ook tegenvallers inschatten en verwerken, heeft ertoe geleid dat een andere dynamiek is ontstaan voor de afwegingen gericht op de lange termijn.

Wij bieden de raad, met inbegrip van alle verwerkte opgaven, een begroting 2018 aan met een positief saldo van € 495.330,--.

Het college spreekt zijn dank uit naar de raad en de organisatie voor de intensieve en constructieve samenwerking in de afgelopen periode. Wij spreken de wens uit dat het positieve perspectief gehandhaafd blijft.

Weert, september 2017

Burgemeester en wethouders van Weert,

De secretaris,
G. Brinkman

de burgemeester,
A.A.M.M. Heijmans

2

Samenvatting

- Samenvatting

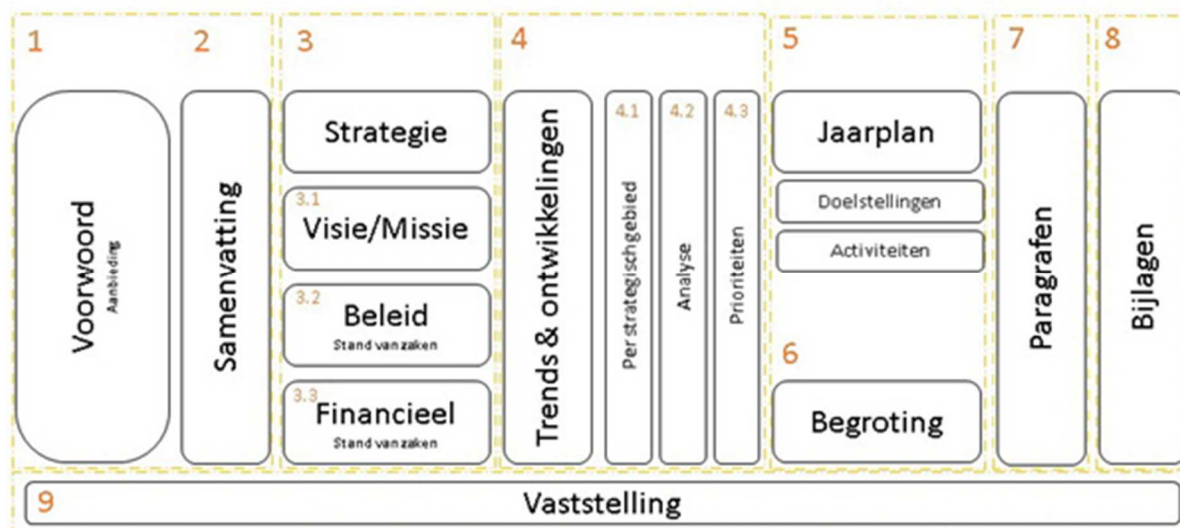
Samenvatting

Opzet en indeling van de begroting

Nieuwe opzet begroting

In de Kadernota 2018 is stilgestaan bij maatschappelijke ontwikkelingen die mogelijk invloed hebben op het gemeentelijk beleid. Dit zowel op korte termijn, maar zeker ook op de middellange en langere termijn.

Naar aanleiding van de discussie over de inhoud van de Kadernota 2018 en de in motie V.M.6 opgenomen opdracht om het onderdeel trends en ontwikkelingen nader uit te werken, hebben we ook gekeken waar dit onderwerp in de begroting 2018 een plaats moet krijgen. Vanuit de logische opbouw van trends en ontwikkelingen voor de langere termijn naar de korte en middellange termijn (begroting 2018 en de meerjarenbegroting 2019-2021) is op basis van onderstaand schema gekozen voor een nieuwe hoofdstukindeling. Met deze nieuwe hoofdstukindeling geven we opnieuw een impuls aan de verdere verbetering van de planning en control cyclus. Onderstaand schema geeft inzicht in de opbouw van de begroting en geeft de lezer een handvat bij het doornemen van dit boekwerk.

De trends en ontwikkelingen (onderdeel 4) vormen een logische en belangrijke schakel tussen hetgeen wij in onze strategie verankerd hebben en onze plannen voor 2018. Immers, deze trends en ontwikkelingen vormen mogelijk een aanleiding om de koers en de prioriteiten te herzien en daarop de strategie voor de komende jaren te herijken dan wel daarop aansluitend ons jaarplan en begroting voor 2018 in te vullen.

Dynamisch begroten.

De Kadernota 2018 vormt het eerste document in de planning en control cyclus dat volgens de dynamische methode is opgesteld. In de onderliggende begroting wordt deze lijn doorgetrokken. Door te kiezen voor deze methode zijn we afgestapt van een begroting waarin voor het komende jaar de ramingen werden doorgetrokken naar de drie daarop volgende jaren. Hiermee voorkomen we dat ontwikkelingen die zich voordoen in het meerjarenperspectief niet tot uitdrukking komen in de meerjarenramingen. Hierdoor werd er geen actueel beeld gegeven van de ontwikkeling van het begrotingssaldo.

Ontwikkelingen doen zich in omvang en tempo meer en meer voor. Daarbij doet zich het fenomeen voor dat de ontwikkelingen niet altijd gelijk oplopen, soms tegengesteld, vaak in uiteenlopende groeipaden.

Dat maakt het – nog meer dan voorheen – noodzakelijk te beschikken over de actuele ontwikkeling van het begrotingssaldo: is er sprake van een structureel overschot of tekort?

Dat beeld wordt verkregen door alle op enig moment bekend zijnde ontwikkelingen te verwerken in de planning en control documenten. Daarmee wordt steeds de laatste (actuele) stand van zaken gepresenteerd.

Bij de begroting 2018 zijn de in de Kadernota 2018 genoemde posten (Algemene uitkering, personeelslasten, prijscompensatie e.d.) geactualiseerd en is bijvoorbeeld ook voor de professionele instellingen rekening gehouden met CAO ontwikkelingen.

Strategische oriëntatie en perspectief (Hoofdstuk 3)

In dit hoofdstuk is verder inhoud gegeven aan de analyse van demografische ontwikkelingen die ook gevolgen hebben op een aantal beleidsterreinen. Sommige gevolgen kunnen we nu al merken, andere zullen pas op de langere termijn zich manifesteren. Maatschappelijke ontwikkelingen volgen elkaar steeds sneller op. Voor de bepaling van het gemeentelijk beleid is het noodzakelijk uitgebreide gegevens ter beschikking te hebben om goed te kunnen anticiperen.

De stand van zaken 2018 (Hoofdstuk 4)

De uiteenzetting van de financiële positie sluit wat betreft inhoud aan bij de begroting 2017 en voorgaande jaren. In dit hoofdstuk zijn onderdelen als prioriteitenoverzicht, toelichting op de ingediende prioriteiten en het overzicht vervangingsinvesteringen opgenomen. In de structuur van de begroting is sprake van een andere opbouw waarbij van de langere termijn (in hoofdstuk 3) wordt afgedaald naar het begrotingsjaar 2018 (in hoofdstuk 4 tot en met 7)

Jaarplan 2018 (Hoofdstuk 5)

Bij dit onderdeel vindt u de bekende doelstellingen, activiteiten en de verwachte resultaten terug. In het jaarplan wordt hierbij specifiek ingegaan op de plannen voor het begrotingsjaar 2018. Er wordt ingegaan op de doelen voor 2018 waarbij ook wordt ingespeeld op de maatschappelijke ontwikkelingen die van belang zijn voor het bereiken van de resultaten maar bij de opstelling van de strategie (coalitieprogramma) nog niet voorzienbaar waren.

Bij de opstelling van de diverse acties en resultaten is aandacht besteedt aan het SMART weergeven hiervan. Hierbij merken we op dat in de beleidskalender en de diverse beleidsplannen de resultaten vaak al smarter benoemd zijn. Bij het opnemen van de nagestreefde resultaten bij de programma's gaan we uit van een verdere verdieping waarbij de beleidsplannen steeds meer als vindplaats voor de acties (Wat doen we er voor) en de resultaten dienen.

Begroting 2018 (Hoofdstuk 6)

Bij dit onderdeel worden de cijfers van de begroting gepresenteerd. De splitsing tussen het jaarplan (beleidsonderdeel) en de begroting (cijfers), maakt een inhoudelijke discussie over de samenhang tussen het te voeren beleid eenvoudiger doordat alle beleidsinformatie samengevoegd is.

Paragrafen (Hoofdstuk 7)

In de paragrafen worden onderwerpen behandeld die verspreid in de begroting staan en die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. In de inhoudsopgave staan de in de begroting opgenomen paragrafen vermeld. Iedere paragraaf begint met een korte toelichting. De voorschriften geven aan dat, als er voor een onderwerp een actuele nota is, een korte beschrijving van de stand van zaken voldoende is.

Bijlagen

In het onderdeel bijlagen is het "Overzicht baten en lasten 2018" en het overzicht "Incidentele lasten en baten 2018-2021" opgenomen. Dit overzicht is ingedeeld conform het model dat de Provincie Limburg graag opgenomen ziet in de begroting. Naast het productenoverzicht is hier het op basis van de wijzigingen in het "Besluit Begroting en Verantwoording" (BBV) verplichtte overzicht "Taakvelden" terug te vinden. Voor het door het Rijk gewenste inzicht op de bestedingen voor de diverse taakvelden is hierin aangegeven welke producten toegewezen zijn aan welke taakvelden en de bijbehorende koppeling met programma's binnen de begroting van de gemeente Weert.

Overige bijlagen zijn o.a.:

- Het verloop van reserves en voorzieningen
- Overzicht bouwgrondexploitatie
- Grondslagen begroting
- Lijst van afkortingen

Wijzigingen BBV

Bij de begroting 2017 zijn al een groot aantal wijzigingen op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) doorgevoerd. Door deze wijzigingen zijn de verplicht op te nemen overzichten toegenomen en is er sprake van een aantal technische aanpassingen.

De oorspronkelijk voor 2017 door te voeren "Rentenotitie" is uitgesteld naar 2018 en is nu voor de begroting 2018 de laatste grote wijziging die budgettaire gevolgen heeft.

De belangrijkste wijziging voor de doorberekening van de rentekosten naar de diverse programma's is dat er geen uitzonderingsrente meer mag worden toegepast. In het verleden is aan een aantal investeringen het op dat moment geldende rentepercentage op de kapitaalmarkt gekoppeld. Dit percentage gold dan tot aan het einde van de afschrijvingsperiode van de betreffende investering. Op basis van het BBV mag dit niet meer en ontstaat er dus binnen de programma's een herschikking van de rentekosten. Over alle investeringen moet met hetzelfde rentepercentage gerekend worden.

Voor de begroting 2018 heeft dit als gevolg dat het eerder vastgestelde vaste percentage van 2% voor het omslagpercentage aangepast is naar 1,8%.

De grondexploitatie heeft haar activa (investeringen) en passiva (reserves en voorzieningen) ingebracht in de administratie van de algemene dienst.

Het BBV stelt in de rentenotitie dat er alleen sprake kan zijn van een andere rentetoerekening dan het omslagpercentage als er sprake is van projectfinanciering.

Bij projectfinanciering is er een aanwijsbare koppeling tussen een afgesloten geldlening en een bepaalde investering (project). Bij de overeenkomst van de geldlening moet het project specifiek benoemd zijn. Is dit niet het geval dan is er geen sprake van projectfinanciering en is automatisch de systematiek van omslagrente van toepassing.

Dit heeft tot gevolg dat het eerder gehanteerde percentage van 3,25% voor de grondexploitatie niet meer toepasbaar is. Bovendien mag in de toerekening van de rentekosten alleen de rente op basis van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen gehanteerd worden. De component bespaarde rente mag bij de toerekening naar het grondbedrijf geen onderdeel van het percentage uitmaken.

Financiële gevolgen voor de begroting 2018 e.v. :

Daar waar binnen de begroting uitgegaan wordt van een gesloten financiering én er sprake is van uitzonderingsrente ontstaat er een verschuiving van rentekosten naar overige programmaonderdelen wat op dat moment budgettaire gevolgen met zich mee brengt.

De rentekosten zijn voor de afvalverwerking lager. Door dit voordeel ontstaat er binnen de afvalverwerking enige compensatie voor de kostentoeename bij de overige onderdelen van de afvalverwerking. De tariefstijging voor 2018 kan hierdoor beperkt blijven tot 4,5 %.

De rentegevolgen voor de rioleringen waar ook sprake is van een gesloten financiering worden binnen dit gesloten systeem opgevangen en hebben geen gevolgen voor de tarieven 2018.

Voor de onderwijshuisvesting wordt door de verplichting tot het toepassen van het renteomslagpercentage van 1,8% tot een bedrag van afgerond € 403.000,-- minder rentekosten doorberekend.

Doordat is afgesproken dat alle voor- of nadelige exploitatieverschillen ten opzichte van het beschikbare budget in de reserve onderwijshuisvesting gestort worden, zou deze reserve onderwijshuisvesting structureel een extra voeding krijgen. Gelet op het investeringsprogramma en het feit dat verhoging van de beschikbare middelen niet meer noodzakelijk is om de structurele lasten af te dekken, is de storting niet verhoogd.

Bij de doorberekening aan het grondbedrijf is voor 2018 uitgegaan van een rentepercentage van 1,66 %.

Voor de begroting 2018 heeft dit tot gevolg dat er tot een bedrag van afgerond € 249.000,-- minder rentekosten ten laste van het grondbedrijf gebracht worden en dus ook een negatief effect op de begroting hebben.

Binnen het grondbedrijf zijn de diverse voorzieningen voor te verwachten nadelen gebaseerd op de hogere rentekosten. De rentekosten over de hele looptijd van het project worden als gevolg van de wijziging BBV lager. De verwachte nadelen en de daarop gebaseerde voorzieningen worden dan ook lager. Op basis van een voorlopige berekening gaan we uit van een compensatie van het nadeel voor de begroting 2018 e.v. vanuit een te treffen voorziening die door vrijval bij het grondbedrijf gevoed wordt.

3

Strategische oriëntatie en perspectief

- Inleiding
- Visie en missie
- Woonklimaat
- Economie
- Zorg
- Participatie
- Financiën
- Trends en ontwikkelingen

Inleiding

De Kadernota 2018 is opgesteld in het laatste jaar van de huidige bestuursperiode en vormt de opmaat voor de volgende bestuursperiode. In de Kadernota 2018 is onder andere opgemerkt, dat de resultaten die zijn behaald met "Kiezen met Visie" in combinatie met een opgaande economische ontwikkeling er voor hebben gezorgd dat er een goed fundament is neergelegd onder het financieel meerjarig perspectief.

Dat biedt ruimte voor de toekomst om tegemoet te komen aan de ontwikkelingen die zich in versneld tempo voordoen. Een ontwikkeling die in dat verband is genoemd, is de dubbele vergrijzing zoals de bevolkingsprognose voor Weert laat zien. Dat zal niet alleen zijn weerslag vinden op het gebied van wonen, werk, economie, zorg en welzijn, maar ook op de bedrijfsvoering binnen de organisatie.

In dezelfde Kadernota is aangekondigd dat hierop wordt teruggekomen in de begroting 2018. Tijdens de behandeling van de Kadernota in de raadsvergadering van juni 2017 heeft de Raad deze opvatting omarmd met een motie. In deze motie "strategische visie" vraagt de Raad om een nadere uitwerking van de trends en ontwikkelingen voor de komende 15 tot 20 jaar, waarbij onder meer de demografische gevolgen en de relatie Ondernemers - Onderwijs en Overheid samenhangend in beeld worden gebracht. Dat zal de opstap moeten worden voor het opstellen van een strategische visie voor de langere termijn door de nieuwe gemeenteraad in 2018.

Alvorens in te gaan op de nadere analyse van de trends en de ontwikkelingen, zoals het College die thans ziet, wordt de bestaande visie en missie nog eens voor het voetlicht gebracht. Het is ons vertrekpunt en vormt in combinatie met de analyse de basis om tot een aanpassing van de strategische visie te komen.

In deze begroting 2018 en met name het jaarplan (hoofdstuk 5) zien we de eerste aanzet die aansluit bij de vraag die voortvloeit uit de nadere analyse van trends en ontwikkelingen, zoals wij die nu op ons af zien komen. Ook binnen de prioriteiten die wij voorstellen voor 2018 en volgende jaren, is de eerste aanzet daarvan terug te vinden. De door de nieuwe gemeenteraad in 2018 vast te stellen strategische visie voor de langere termijn zal vervolgens zijn weerslag moeten krijgen in de begroting 2019 en volgende jaren.

Visie en missie

Startpunt

In "Kiezen met Visie" zijn we met de volgende visie aan de slag gegaan:

"Weert is een levendige en ondernemende stad. Een stad met een kwalitatief hoogwaardig woon- en leefklimaat en een grote sociale samenhang. Een stad met vitaliteit en een ruime, gevarieerde werkgelegenheid waarin het voor alle groeperingen uit de samenleving prettig leven is. Een stad met goede voorzieningen op het terrein van onderwijs, sport, kunst en cultuur, vrije tijd, zorg en welzijn, een royaal scala aan accommodaties, een grote gemeenschapszin en een rijk verenigingsleven. Een stad die door haar ligging goed bereikbaar is en een groen karakter heeft. De gemeentelijke organisatie werkt aan het behouden, versterken en profileren van de kwaliteiten die Weert heeft; in alle sectoren en op veel fronten. Het realiseren, behouden en beheren van een passend aanbod aan voorzieningen draagt bij aan de aantrekkelijkheid van de gemeente. De gemeente is dé ingang tot de overheid voor inwoners, bedrijven en instellingen. De professionele dienstverlening zet de klant centraal en biedt een optimale service voor inwoners en instellingen bij het verkrijgen van producten en diensten. De stedelijke ontwikkeling en het beheer en onderhoud van de openbare ruimte zoekt leefbare en duurzame oplossingen die passen bij een vitale stad."

We staan als gemeente op het kruispunt tussen oud en nieuw. Van het oude stelsel (kanteling van een verticaal geordende en centraal aangestuurde top-down samenleving naar een netwerksamenleving van horizontale verhoudingen, waar vernieuwing en ontwikkeling van onderop plaatsvinden) is al afscheid genomen. We kijken er wellicht nog weemoedig naar om, maar het is er niet meer. Het nieuwe moet de komende jaren vorm krijgen en staat nog lang niet vast. Dit vraagt om flexibiliteit en loslaten van het oude. Dit vraagt ook om onderling vertrouwen, om hier als samenleving gestalte aan te geven. Meer dan ooit moeten onderlinge verbindingen worden gelegd, dwars door oude patronen en sectoren heen.

Steeds duidelijker blijkt dat er verbindingen nodig zijn tussen de diverse velden, of het nu gaat om economie, zorg, welzijn, cultuur, sport, wonen, financiën, milieu of onderwijs. De wereld om ons heen verandert sneller dan de overheid kan bijhouden. Ook dit gegeven vraagt in het transformatieproces om een andere rol van de overheid.

De veranderde rol van de gemeentelijke overheid wordt steeds meer zichtbaar in het terugdringen van de wet- en regelgeving. Door minder bemoeienis van de overheid krijgen inwoners, bedrijven en instellingen meer ruimte.

De gemeente vraagt niet alleen van anderen om te werken aan omvorming en ontschotting, ook de eigen organisatie zal hierin uitdrukkelijk mee moeten bewegen, als onderdeel van een maatschappelijke keten. Dit vraagt wederzijds vertrouwen, creativiteit en flexibiliteit. Maar ook de durf om te veranderen en daarbij niet bang zijn om fouten te maken, waar we van kunnen leren. Want niemand heeft dit op deze manier ooit gedaan.

Dit alles vraagt veel van de gemeente Weert en haar inwoners. Dit is meer dan het cliché dat de winkel open blijft tijdens de verbouwing. De kanteling vraagt namelijk ook om loslaten. Flexibel omgaan met onzekerheden is daarbij meer dan nodig."

Nadere verkenning

Medio 2015 is het document "Kiezen met Visie" opgesteld. Voortgekomen uit de dubbele opgave waarvoor de gemeente is komen te staan: een veranderende rol van de gemeentelijke overheid in combinatie met een onvermijdelijke bezuinigingsopgave maakten een kanteling noodzakelijk. Om deze kanteling te realiseren is extra inzet op innovatie nodig. Daarbij zal veel gevraagd worden van de gemeentelijke organisatie en haar inwoners. Het document is daarbij leidraad geworden voor het handelen in de tweede helft van de bestuursperiode.

Programma 1 Woonklimaat

Portefeuillehouders: A.Heijmans, A.van Eersel, G.Gabriëls, M.van den Heuvel, P.Sterk

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

Woonklimaat		2015	2016	2017	2018
1.1 Woningbouwprogramma (volkshuisvesting)	1.1.1 (Ver)bouwen naar behoefte	▪	▪	▪	▪
	1.1.2 Wijkvernieuwing	▪	▪	▪	▪
1.2 Kwaliteit woonomgeving	1.2.1 Schone, veilige en hele openbare ruimte	▪	▪	▪	▪
	1.2.2 Verdere vergroening	▪	▪	▪	▪
	1.2.3 Meer speel-, sport- en ontspanningsmogelijkheden in openbare ruimte mede door leegkomende plekken tijdelijk anders te bestemmen	▪	▪	▪	▪
	1.2.4 Weert-West	▪	▪	▪	▪
	1.2.5 Kinderboerderij	▪	▪	▪	▪
1.3 Cultuurhistorie	1.3.1 Concentratie musea en verhogen aantrekkingskracht	▪	▪	▪	▪
	1.3.2 Vergroten kennis en versterking beleving cultureel erfgoed	▪	▪	▪	▪
1.4 Duurzaamheid	1.4.1 Energie neutrale en vitale gemeente in 2050	▪	▪	▪	▪
	1.4.2 Implementatie beleidskader duurzaamheid en vergroten draagvlak	▪	▪	▪	▪
1.5 Natuur en landschap	1.5.1 Vergroten biodiversiteit, versterken landschapstypen	▪	▪	▪	▪
	1.5.2 Behoud en verbeteren toegankelijkheid natuurgebieden	▪	▪	▪	▪
1.6 Infra-structurele voorzieningen	1.6.1 Verbeteren verkeersonveilige situaties en bereikbaarheid	▪	▪	▪	▪
	1.6.2 Verbeteren parkeergarages	▪	▪	▪	▪

Programma 2 Economie

Portefeuillehouders: A.van Eersel, G.Gabriëls, M.van den Heuvel, P.Sterk

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

Economie		2015	2016	2017	2018
2.1 Vestigingsplaatsfactoren	2.1.2 Economische structuurversterking	▪	▪	▪	▪
	2.1.3 Sterkere rol in economische samenwerkingsverbanden	▪	▪	▪	▪
	2.1.4 Verbeteren externe oriëntatie	▪	▪	▪	▪
2.2 Arbeidsmarkt/Re-integratie	2.2.1 Participatiewet	▪	▪	▪	▪
	2.2.2 Voorkomen werkloosheid	▪	▪	▪	▪
	2.2.3 (Re-)integratie van vergunninghouders	▪	▪	▪	▪
	2.2.4 Uitvoering Wet sociale werkvoorziening	▪	▪	▪	▪
2.3 Onderwijs	2.3.1 Passend aanbod onderwijs	▪	▪	▪	▪
	2.3.2 Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven	▪	▪	▪	▪
	2.3.3 Passend aanbod volwasseneducatie	▪	▪	▪	▪
2.4 Speerpunt sectoren	2.4.1 Versterken maakindustrie	▪	▪	▪	▪
	2.4.2 Uitbouwen belang agribusiness	▪	▪	▪	▪
	2.4.3 Aanbod logistieke terreinen met (boven)regionale functie	▪	▪	▪	▪
	2.4.4 Een sterkere toeristisch-recreatieve sector	▪	▪	▪	▪
2.5 Zakelijke dienstverlening	2.5.1 Voorkomen dreigende leegstand en regie op inzet beschikbare ruimte	▪	▪	▪	▪
	2.5.2 Heroriëntatie invulling Centrum Noord	▪	▪	▪	▪
2.6 Detailhandel	2.6.1 Vitale detailhandelsstructuur	▪	▪	▪	▪
	2.6.2 Versterken binnenstadseconomie centrum Weert	▪	▪	▪	▪

Programma 3 Zorg

Portefeuillehouders: A.Heijmans, A.van Eersel, G.Gabriëls, M.van den Heuvel, P.Sterk

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

Zorg		2015	2016	2017	2018
3.1 Inkomensondersteuning	3.1.1 Armoedebestrijding vooral gericht op kinderen	▪	▪	▪	▪
	3.1.2 Aanvalsplan armoede			▪	▪
	3.1.3 Financieel zelfstandige volwassenen, met (tijdelijke) ondersteuning waar nodig	▪	▪	▪	▪
	3.1.4 Voorkomen en aanpak van sociale zekerheidsfraude	▪	▪	▪	▪
3.2 Zelfredzaamheid	3.2.1 Iedereen naar school of aan het werk. Uitvoering Regionale Ontwikkelingsagenda Jeugd ROJ	▪	▪	▪	▪
	3.2.2 Geen kind tussen wal en schip	▪	▪	▪	▪
	3.2.3 Zelfredzame volwassenen, met (tijdelijke) hulp en ondersteuning waar noodzakelijk	▪	▪	▪	▪
	3.2.4 Mantelzorg (ondersteuning)	▪	▪	▪	▪
	3.2.5 Aandacht voor mensen met beperkingen	▪	▪	▪	▪
	3.2.6 Opvoed- en opgroei ondersteuning door Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	▪	▪	▪	▪
	3.2.7 Transformatie jeugdzorg	▪	▪	▪	▪
	3.2.8 Financieren en aansturen jeugdgezondheidszorg	▪	▪	▪	▪
	3.2.9 Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid	▪	▪	▪	▪
3.3 Veiligheid	3.3.1 Veilige woon- en leefomgeving	▪	▪	▪	▪
	3.3.2 Veilig uitgaan: afname alcoholgebruik jongeren onder de 18 jaar en afname dronkenschap in het publieke domein	▪	▪	▪	▪
	3.3.3 Doorontwikkeling Veiligheidsregio		▪	▪	▪
	3.3.4 Verdere samenwerking in het kader van jeugd en veiligheid	▪	▪	▪	▪
3.4 Gemeentelijke diensten	3.4.1 Digitaliseren en professionaliseren dienstverlening	▪	▪	▪	▪

Programma 4 Participatie

Portefeuillehouders: G.Gabriëls, M.van den Heuvel, P.Sterk

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

Participatie		2015	2016	2017	2018
4.1 Sport en Bewegen	4.1.1 Passend sportaanbod	■	■	■	■
	4.1.2 Vitale verenigingen	■	■	■	■
	4.1.3 Bevorderen sportdeelname	■	■	■	■
	4.1.4 Samenwerking met maatschappelijke partners en bedrijfsleven	■	■	■	■
4.2 Sociale gezondheid: Ontplooiing	4.2.1 Passend aanbod kunst en cultuur	■	■	■	■
	4.2.2 Vitale verenigingen en grotere cultuurdeelname	■	■	■	■
	4.2.3 Bevorderen cultuurdeelname	■	■	■	■
	4.2.4 Bewustwording van boven- en ondergronds cultuurhistorisch erfgoed	■	■	■	■
4.3 Ontmoeting	4.3.1 Passend aanbod accommodaties	■	■	■	■
4.4 Leefbaarheid en sociale samenhang	4.4.1 Bevorderen leefbaarheid en sociale samenhang in dorpen en wijken en eigen kracht inwoners	■	■	■	■
	4.4.2 Meer mensen doen vrijwilligerswerk	■	■	■	■
4.5 Verandering samenleving en overheid	4.5.1 Visie ontwikkeling burgerparticipatie en overheidsparticipatie		■	■	■

Programma 5 Financiën

Portefeuillehouders: A.Heijmans, A.van Eersel, M.van den Heuvel, P.Sterk

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

Financiën		2015	2016	2017	2018
5.1 Bezuinigingen en efficiency maatregelen	5.1.1 Organisatie ontwikkeling	▪	▪	▪	▪
	5.1.2 Samenvoegen beheer en exploitatie van vastgoed/voorzieningenplannen besparen	▪	▪	▪	▪
	5.1.3 Intergemeentelijke samenwerking op ICT gebied besparen in de uitgaven	▪	▪	▪	▪
	5.1.4 Verkoop en exploitatie van gemeentelijk vastgoed	▪	▪	▪	▪
	5.1.5 Samenwerken en uitbesteden bij Openbaar Gebied, Stadstoezicht, Belastingen en Bedrijfsvoering	▪	▪	▪	▪
	5.1.6 Analyse op kansen voor subsidies	▪	▪	▪	▪
5.2 Lasten voor de inwoner	5.2.1 Streven om de Onroerend zaakbelasting alleen te verhogen om nieuw beleid mogelijk te maken	▪	▪	▪	▪

Trends en ontwikkelingen

Algemeen

Zoals vermeld verandert de wereld om ons heen in een hoog tempo. Ontwikkelingen die zich in dat verband voltrekken, zijn:

- Een terugtrekkende overheid over de hele linie.
- De kennismaatschappij vraagt van de overheid een andere houding tegenover de burger.
- Het organiserend vermogen van de burger groeit, alsmede het opereren in een netwerksamenleving. Maatschappelijke initiatieven worden belangrijker in een samenleving waar steeds meer nadruk komt te liggen op zelfredzaamheid en zelforganisatie. Steeds meer mensen nemen het heft in eigen handen en organiseren zich rondom zaken in het belang van henzelf of hun directe omgeving. Dankzij internet is informatie makkelijk beschikbaar en zijn contacten zo gelegd en kan een individu met ideeën en organisatievermogen zomaar ineens grote invloed hebben. Dat gaat op voor ondernemers, maar ook voor mensen met een maatschappelijk initiatief of voor bewoners die zich willen verzetten tegen een ongewenste ontwikkeling in hun buurt. Termen die gebruikt worden zijn "zelforganisatie", "energieke samenleving" of "het moderne burenccontact". Op allerlei terreinen worden mensen zelf weer producent van hun eigen goederen, diensten en woonomgeving. Mensen gaan zelf duurzame energie produceren of zetten duurzame energie- of zorgcoöperaties op; buurtgenoten delen een moestuin of nemen andere initiatieven om de openbare ruimte te verbeteren. Het aantal sociale ondernemers groeit (sociale doelstellingen worden gecombineerd met commerciële dienstverlenende of productieactiviteiten). De toekomst van Weert wordt gemaakt door een veelheid aan partijen en in de eerste plaats door de inwoners van Weert zelf.
- Digitalisering en medialisering van de samenleving: media krijgen een steeds prominentere plaats in het leven van mensen: twitter, facebook enzovoorts.

Voor het op peil houden van het voorzieningenniveau en de dienstverlening zal de gemeente niet alleen tijdig op al deze ontwikkelingen in moeten spelen, het vraagt ook om een aanpassing van de werkwijze van de gemeentelijke organisatie. Met andere woorden de gemeentelijke organisatie zal zich zodanig moeten omvormen waardoor het in staat is en blijft om de veranderende wereld tegemoet te treden en bij te dragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

Op basis van de prognoses (ontwikkeling aantal inwoners, aantal huishoudens en aantallen uitkeringen) openbaren de hiermee samenhangende vraagstukken zich binnen het sociaal domein, dat welzijn, zorg, onderwijs en cultuur omvat aan de ene kant en de ruimtelijke inkleuring van het openbaar gebied en de economie aan de andere kant. Beide in de breedste zin van het woord. Daarnaast zullen deze vraagstukken doorwerken in de dienstverlening en bedrijfsvoering. Een samenleving die in toenemende mate complexer wordt, vraagt om samenhang, niet alleen binnen de drie werkvelden, maar ook daartussen om tot passende oplossingen te komen.

Demografische ontwikkelingen

In de komende decennia zal er een aantal aanzienlijke en ingrijpende demografische ontwikkelingen plaatsvinden. Deze ontwikkelingen zullen het aangezicht van onze Weertse samenleving veranderen. De impact daarvan komt tot uitdrukking binnen alle drie de werkvelden: het domein van ruimte en economie, het sociale domein en binnen de dienstverlening en bedrijfsvoering.

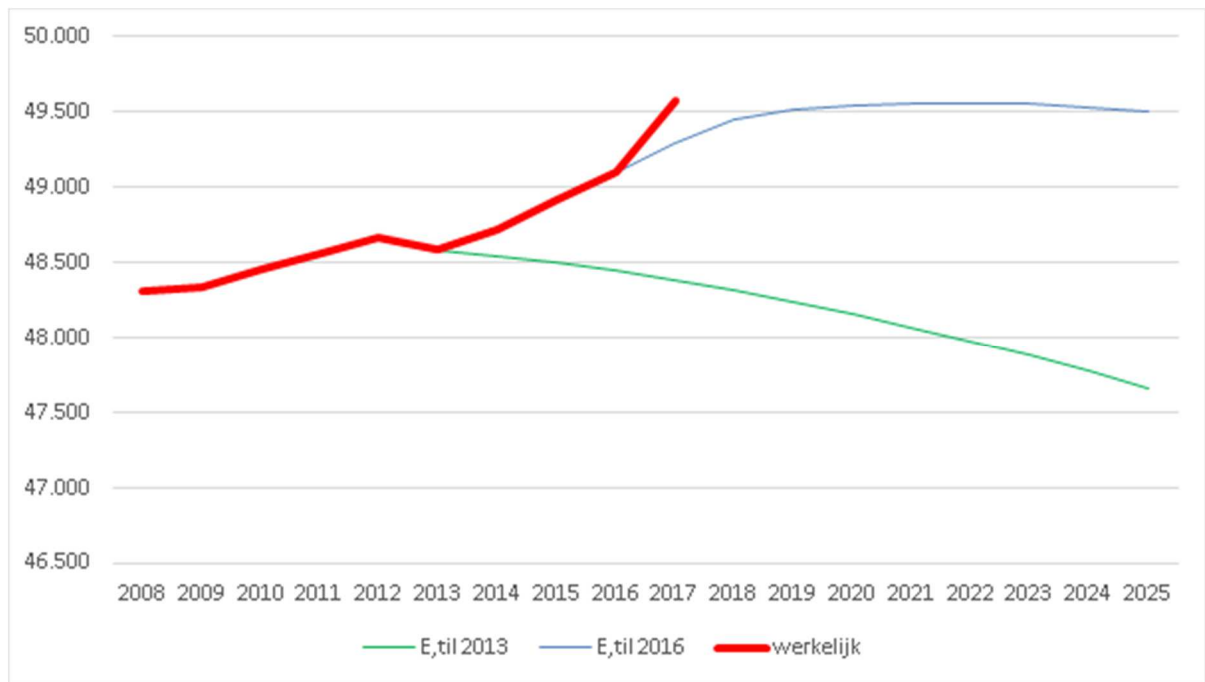
- Toename aantal inwoners

Op 1 januari 2017 is het inwonertal in Weert 49.600 (afgerond).

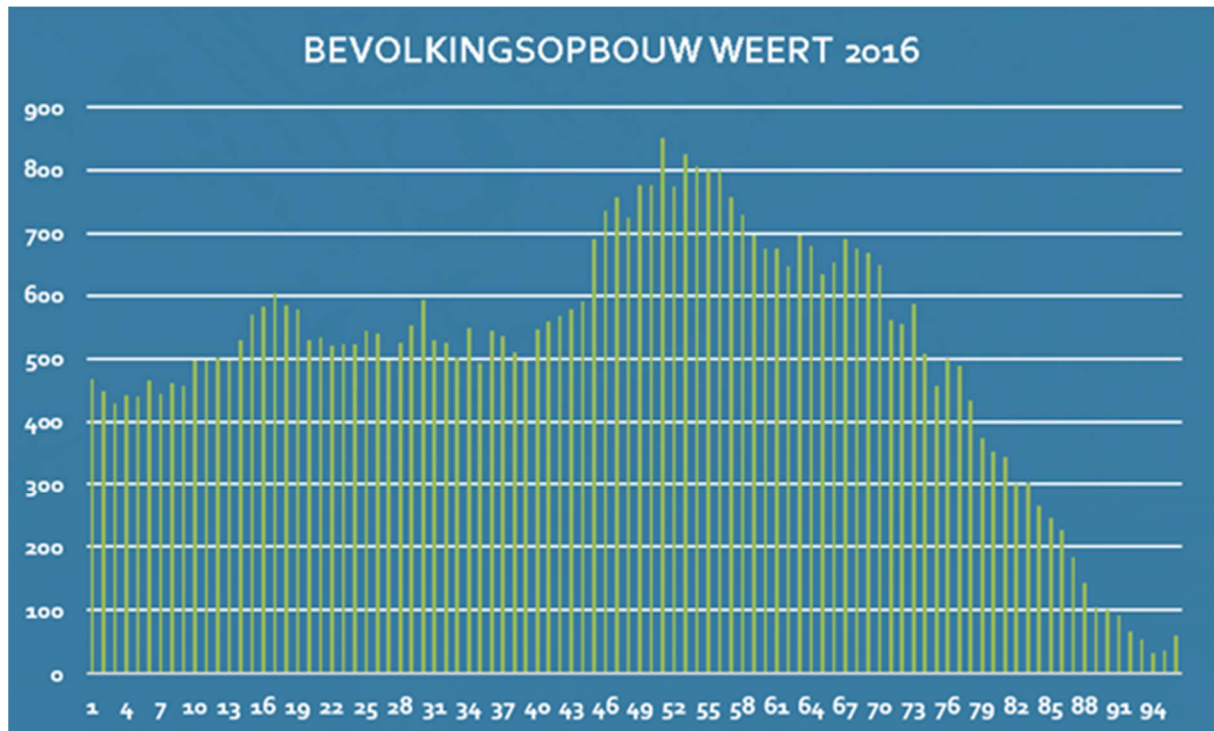
Uit de bevolkingsprognoses E,til 2016 (meest recente en beschikbare prognose) blijkt dat het aantal inwoners in de periode 2014 tot 2025 toeneemt met ongeveer 775 inwoners. Dit is een groei waar in 2013 nog een afname met ongeveer 900 inwoners werd verwacht in de periode 2014 tot 2025. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het inwoneraantal in Weert weergegeven waarbij het voortschrijden van de tijd (horizontale as) is afgezet tegen het aantal inwoners (verticale as).

Ontwikkeling inwoneraantal gemeente weert in de periode 2008 - 2025

- **Vergrijzing en ontgroening & afname beroepsbevolking**
 Het aantal jongere burgers zal verhoudingsgewijs afnemen, terwijl het aantal oudere burgers in verhouding zal toenemen. Als gevolg van de vergrijzing en ontgroening zal de beschikbare beroepsbevolking aanmerkelijk inkrimpen. Daarbij komt ook nog dat binnen de groep ouderen het aantal 80-plussers fors zal toenemen. Deze dubbele vergrijzing trekt een zware wissel op onze sociale voorzieningen. In onderstaande grafiek is de opbouw van de bevolking van Weert weergegeven waarbij per leeftijd (horizontale as) het daarbij behorende aantal inwoners is afgezet (verticale as).

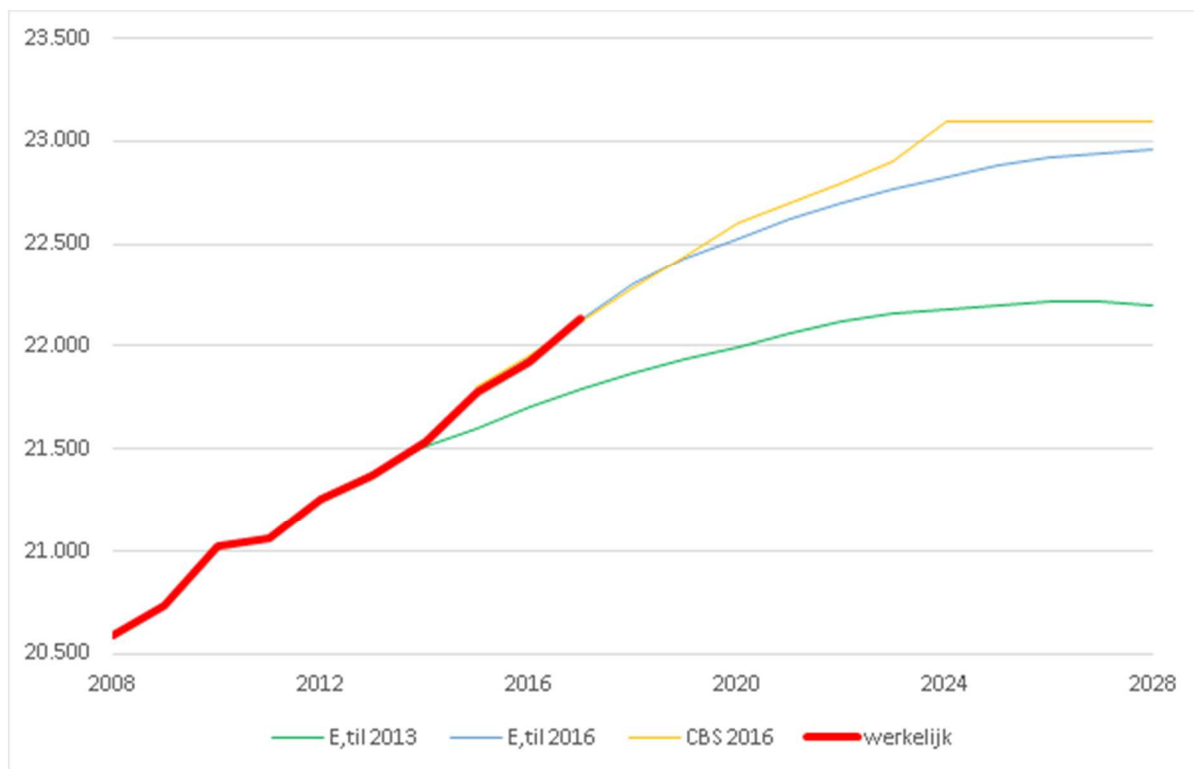
De te verwachten veranderingen in de samenstelling van de bevolking laat onderstaande tabel goed zien.

Aantal inwoners per leeftijdsgroep procentuele verandering t.o.v. 2017			
	2020	2025	2030
tot 20 jaar	-4	-6	-5
20-44 jaar	+1	0	-3
45-64 jaar	-3	-9	-18
65-75 jaar	+3	+5	+14
75 +	+11	+32	+47

- Groei aantal huishoudens

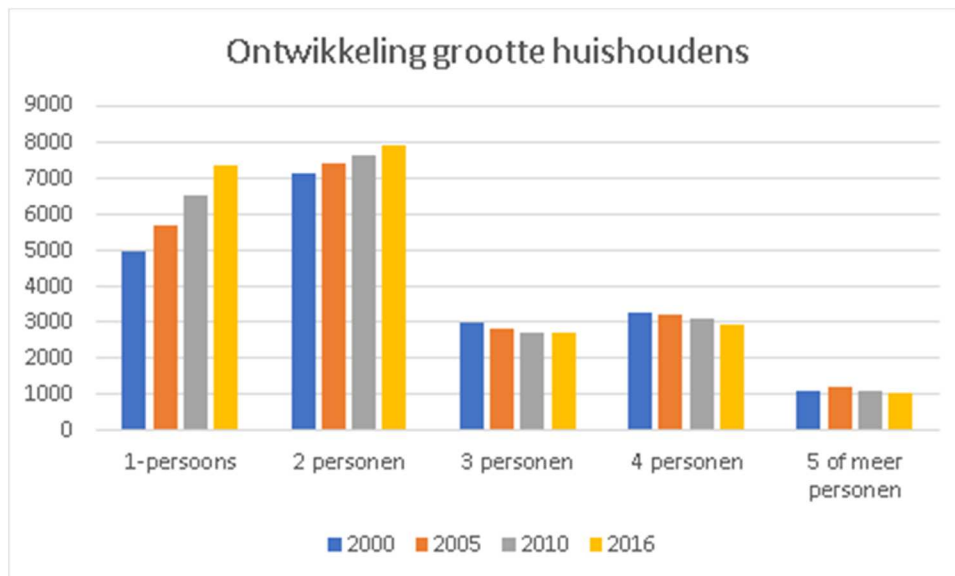
Op basis van de prognoses uit 2013, waarop de structuurvisie Weert 2025 gebaseerd is, zou de groei van het aantal huishoudens in de periode 2014 tot 2025 ongeveer 693 huishoudens bedragen. Dit wordt veroorzaakt door de toename van de bevolking en de afname van het aantal inwoners per woning. Op basis van de prognoses uit 2016 moet er rekening mee worden gehouden, dat de maximale groei van het aantal huishoudens in de periode 2014 tot 2025 ongeveer 1.341 huishoudens zal bedragen. De verwachting is dat het aantal huishoudens nog tot 2028 zal toenemen, met name ingegeven door een sterke groei van het aantal een- en tweepersoonshuishoudens. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het aantal huishoudens in Weert weergegeven waarbij het voortschrijden van de tijd (horizontale as) is afgezet tegen het aantal huishoudens (verticale as).

Ontwikkeling aantal huishoudens in Weert in de periode 2008 - 2028

De afgelopen jaren is het aantal 1- en 2 persoonshuishoudens aanzienlijk gestegen (met name de 1-persoons huishoudens) en de verwachting is dat dit in de toekomst alleen nog maar verder toeneemt.

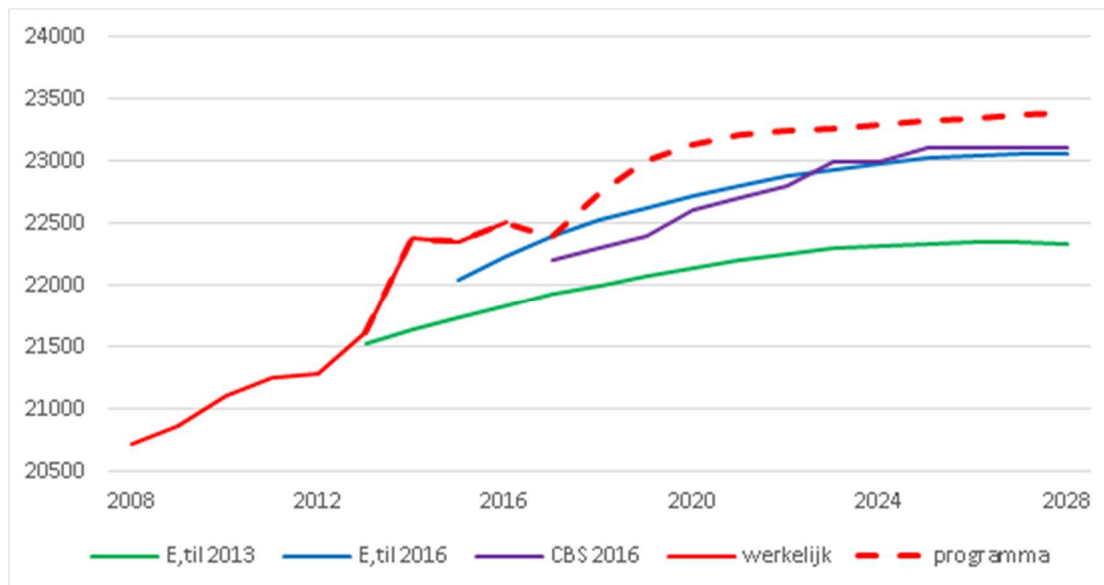
In 2017 bestond ongeveer de helft van het aantal 1-persoons huishoudens uit 60 plussers. De afgelopen jaren is met name de groep 75 plussers het sterkst gestegen.

Ruimtelijk beleid en economie

Voor het fysieke domein is het aantal huishoudens een belangrijke graadmeter voor de woningvoorraadbehoefte. Dit heeft gevolgen voor de kwantitatieve woningbehoefte. Er blijken op basis van E,til 2016 ongeveer 650 woningen méér nodig te zijn in 2025 dan op basis van E,til 2013. In de waardering van de grondexploitaties is uitgegaan van een groei tot aan de huishoudenstop (2028) van 1.200 woningen. Daarnaast ligt de nadruk steeds meer op het transformeren en verbeteren van de bestaande voorraad. De demografische ontwikkelingen zorgen voor een gewijzigde samenstelling van de bevolking zoals meer ouderenuishoudens en meer kleine huishoudens. Verder onderzoek is nodig naar de geschiktheid van de bestaande woningvoorraad en voorzieningen in relatie tot de behoefte. In onderstaande grafiek is de woningvoorraadbehoefte weergegeven waarbij het voortschrijden van de tijd (horizontale as) is afgezet tegen het aantal woningen (verticale as).

Ontwikkeling woningvoorraadbehoefte in de periode 2008 - 2028

Naast de ontwikkelingen binnen de woningbouw en woningvoorraadbehoefte is er nog een aantal andere ontwikkelingen die een rol spelen. Net als in veel andere gemeenten is de wijze waarop door de gemeente Weert wordt gewerkt aan ruimtelijk-economische vraagstukken aan verandering

onderhevig. De verandering wordt ingegeven door een breed scala aan ontwikkelingen op lokaal, regionaal en (inter)nationaal niveau. Het gaat hierbij onder andere om:

- Ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving, zoals de invoering van de Omgevingswet met meer bestuurlijke afwegingsruimte (van "nee tenzij" naar "ja mits");
- Schaalvergroting: regio's worden steeds belangrijker en dat vraagt om meer samenwerking tussen gemeenten en met regionale partners.
- Transformatie in de stad: steeds meer opgaven liggen in het bebouwd gebied. Dit is complex met vaak een groot aantal actoren en belangen.
- Meer aandacht voor duurzaamheid, sociale innovatie en burgerparticipatie. Overheidsparticipatie als vervolg op burgerparticipatie.
- Beschikbaarheid van (big) data: data wordt steeds belangrijker om analyses te kunnen doen op basis van feitelijke ontwikkelingen
- Klimaatontwikkelingen: onder andere verdroging, vernatting, hittestress, inzet duurzame energiebronnen, etc..

Deze ontwikkelingen vragen om een gemeentelijke organisatie die hierop - vanuit verschillende rollen - kan inspelen. Dit betekent onder andere meer gebiedsgericht samenwerken met partners buiten de gemeente en de aanwezige kennis en expertise hiervoor optimaal inzetten.

Ten aanzien van de economische ontwikkelingen kan het volgende beeld worden geschetst. De Nederlandse economie groeit verder; het CPB schat de economische groei dit jaar op 3,3% en volgend jaar op 2,5%. Daarna groeit de economie met naar schatting 1,8% per jaar door (CPB, augustus 2017). Verwacht wordt dat bij een aanhoudende economische groei de arbeidsmarkt krappere wordt. De werkgelegenheid neemt vooral toe in 2017. Ook in 2018 groeit de werkgelegenheid nog, maar deze vlakt naar verwachting af. Dit komt mede door de krappere wordende arbeidsmarkt en stijgende arbeidskosten.

Bovendien neemt de arbeidsproductiviteit weer toe, waardoor het werk door minder mensen kan worden gedaan. Voor elke werkende inwoner van Weert is er thans ongeveer één baan beschikbaar. De demografische trends (ontgroening en vergrijzing) worden de komende jaren merkbaar op de arbeidsmarkt. Nu al kampen steeds meer werkgevers met tekorten op personeel die ze moeilijk opgelost krijgen, de zogenaamde "krapteberoepen". De krapte concentreert zich met name in de techniek, ICT, zorg en bouw. Voor beroepsgroepen waarvoor de meeste mensen staan ingeschreven, administratief personeel en verkopers, zijn de kansen aanzienlijk kleiner. Uit onderstaande tabel is de afname van de potentiële beroepsbevolking van Weert af te lezen:

Potentiële beroepsbevolking procentuele verandering t.o.v. 2017			
	2020	2025	2030
Totaal	0	-4	-9
15-29	1	5	8
30-39	-10	-17	-15
40-49	0	-11	-26
50-59	19	30	31
60-65/66/67*	-2	-8	-17

In de economie wordt beleving steeds belangrijker. Steeds sterker komt de nadruk te liggen op de beleving van een product of dienst, dan het product of de dienst zelf.

In de binnenstad draait het daarom steeds meer om het samenspel van diverse functies, zoals winkels, cultuur, horeca en evenementen. Er moet iets te beleven zijn op een plek waar je elkaar kunt ontmoeten en die ook nog leefbaar en gezond is met aandacht voor groen, biodiversiteit, water, beweging en luchtkwaliteit. Ook in natuur- en recreatiegebieden is een adequaat aanbod van activiteiten op het vlak van beleving onmisbaar.

Daarnaast is het belang van innovatie groot. Door producten of diensten te innoveren ontstaan nieuwe ondernemerskansen en wordt de concurrentiepositie versterkt. Innovatie wordt gevoed door ontmoetingen en uitwisseling van kennis en competenties. De samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs (onder andere in 'triple helix' organisaties) is daarom van groot belang.

De Weerter economie speelt zich voor een belangrijk deel op regionaal niveau af. Van alle arbeidsplaatsen in Weert wordt 43% ingevuld door inwoners uit andere gemeenten; van de werkzame inwoners van Weert werkt eenzelfde percentage in een andere gemeente. Ook zijn de in- en verkopen van het bedrijfsleven sterk gericht op de eigen regio. Dit vraagt om een regionale

oriëntatie waarin kan worden samengewerkt en verbindingen kunnen worden gelegd. Weert is daarin niet alleen georiënteerd op Midden-Limburg, maar ook op Zuidoost-Brabant. Ook op lokaal niveau is het belang van netwerksamenwerkingen groot, waarbij ondernemers in winkelgebieden of bedrijventerreinen zijn verenigd in stichtingen als Centrummanagement of Parkmanagement.

Sociaal domein

Diverse demografische ontwikkelingen zullen de komende jaren in toenemende mate hun invloed laten gelden op diverse aspecten van het sociale domein. De leeftijdscategorie 75 jaar en ouder is de leeftijdscategorie die in omvang de komende jaren het sterkst groeit.

Naar schatting waren er in 2015 in Weert 900 personen met dementieklachten (bron: Alzheimer afdeling Midden-Limburg). De verwachting is dat de omvang van deze groep met bijna 50% stijgt tot 1.300 in 2015 en verdubbelt tot een aantal van 1.800 in 2040.

Niet alleen de behoefte aan zorg zal toenemen, onder andere als gevolg van dit groeiend aantal dementerenden, maar ook de behoefte aan (betaalbare) levensloopbestendige woningen. Op 1 januari 2016 woonden in de gemeente Weert 4.702 inwoners van 75 en ouder (bron: waarstaatjegemeente.nl). Daarvan verbleven er 355 in een zorginstelling. Landelijk wonen ouderen steeds langer zelfstandig. De verwachting van het CBS is dat het aantal (vaak alleenstaande) ouderen dat niet in een instelling verblijft in de komende jaren sterk toeneemt (bron: CBS, huishoudensprognose 2015 – 2060: jongeren en ouderen langer thuis).

De decentralisaties en de aangescherpte toegang tot de Wet Langdurige Zorg vragen om meer gevarieerde zorg in de wijk. Tenslotte wordt het takenpakket in het sociaal domein vanaf 2020 nog verder uitgebreid, omdat uitvoering van de taken beschermd wonen en maatschappelijke opvang, die nu nog grotendeels via de centrumgemeente verlopen, volledig ten laste van de eigen gemeente komen.

Binnen het sociaal domein blijft dan ook de aandacht voor de verdere transformatie nodig.

De gedecentraliseerde taken dienen verder op elkaar te worden afgestemd, waardoor een integrale aanpak gericht op versterken van de zelfredzaamheid van inwoners mogelijk wordt. Het hebben van een zinvolle dag invulling is een voornaam thema, om eenzaamheid, isolatie en op termijn gezondheidsproblemen te voorkomen. Aandacht voor positieve gezondheid, het versterken van eigen kracht, voldoende algemene voorzieningen, preventie en een zorgvuldig toegangsproces tot noodzakelijke zorg en ondersteuning zijn aandachtspunten voor de toekomst. Daarbij staat het resultaat voorop: wat wil de inwoner bereiken en hoe kan de gemeente daarin ondersteunen, als zijn eigen mogelijkheden (tijdelijk) onvoldoende zijn.

Voor wat betreft jeugdhulp is met name de aansluiting op de andere onderdelen van het sociaal domein een belangrijk vraagstuk. Daarbij zal blijvend gestuurd moeten worden op het verschuiven van 2e naar 1e naar 0e lijnszorg.

Ter zake van de arbeidsmarkt merken wij op, dat deze in Midden-Limburg momenteel (fors) aantrekt. Er is veel vraag naar werk en daarom ook meer vraag naar scholing. Wij zien daarnaast dat er in toenemende mate sprake is van verdringing en daarmee druk op het aantal beschikbare banen voor lager opgeleiden. Het bieden van arbeidsperspectief voor mensen in een kwetsbare positie is en blijft een voortdurend punt van aandacht. Hoewel er geen sprake is van een doelgroepenbeleid, zien we wel een aantal doelgroepen die specifieke aandacht behoeven: jongeren met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt, WSW-medewerkers (als gevolg van een afnemend participatiebudget), oudere werkzoekenden en statushouders. Om te kunnen participeren in de samenleving is het hebben van voldoende inkomen een basisvoorwaarde. Het aan het werk krijgen en behouden van mensen vraagt dan ook continu aandacht.

Dienstverlening en Bedrijfsvoering

De gemeentelijke organisatie werkt aan het behouden, versterken en profileren van de kwaliteiten die Weert heeft. In alle geledingen en op veel fronten. Het realiseren, behouden en beheren van een passend aanbod aan voorzieningen draagt bij aan de aantrekkelijkheid van de gemeente. De gemeente is dé ingang tot de overheid voor inwoners, bedrijven en instellingen. De professionele dienstverlening zet de klant centraal en biedt een optimale service voor inwoners en instellingen bij het verkrijgen van producten en diensten.

Met het vaststellen van de nota "Kiezen met Visie" is een extra accent aangebracht dat inzoomt op de verander(en)de rol van de overheid.

"Voor ons staan innovatiekracht, daadkracht en creativiteit van mensen centraal en de overheid sluit aan bij het maatschappelijk initiatief.

Dat betekent dat we als gemeente samen met onze inwoners en maatschappelijke partners op zoek gaan naar een nieuw evenwicht. De rol die wij, maar ook andere partners innemen, is niet altijd op voorhand duidelijk. De gemeente zal zich in haar contacten steeds moeten afvragen welke mate van overheidsparticipatie gewenst is."

Voor zover nodig en gewenst toegespitst op de organisatie en de medewerkers:

"Handen en voeten geven aan deze missie/visie lukt alleen met personeelsleden die mee willen en kunnen gaan in de daarbij passende manier van denken en werken. Mensen die ontwikkelingsgericht en veranderingsbereid zijn. Mensen die niet alleen kennis en vaardigheden in huis hebben, maar ook het vermogen om die effectief toe te passen in praktijksituaties. Mensen die flexibiliteit tonen in houding en gedrag.

Mensen die denken en handelen vanuit zelfvertrouwen en verantwoordelijkheidsbesef. Met de blik naar buiten en de klant centraal, hands on en proactief. Deze ontwikkelingen worden gestuurd middels het proces WinD.

Altijd gericht op het resultaat en bewust van wie of wat nodig is om dat te bereiken. Daarbij passen leidinggevenden die medewerkers de ruimte geven om deze kwaliteiten op eigen wijze in te zetten in hun werk. Die concrete afspraken met hen maken over te bereiken resultaten en de ontwikkeling die daarvoor nodig is. Die hen gelegenheid geven zich te ontplooien en dat ondersteunen. Die bereid zijn een stuk van hun traditionele macht te delen met hun medewerkers ten bate van het resultaat."

Een belangrijke ontwikkeling die al is ingezet en de komende jaren versterkt zal doorwerken is de digitale en online dienstverlening. Om het voor de burger gemakkelijk te houden sluiten we in 2018 ook aan op MijnOverheid. MijnOverheid is de persoonlijke website van burgers voor overheidszaken. Via MijnOverheid kunnen zij bijvoorbeeld een herinnering krijgen als hun paspoort bijna verlopen is, controleren hoe zij bij onze gemeente geregistreerd staan of de status van een omgevingsvergunning volgen. Dit kanaal is voor hen overzichtelijk, veilig en altijd beschikbaar.

Het aspect online dienstverlening raakt ook de communicatiefunctie van de gemeente. Want ook communicatie-instrumenten dragen bij aan dienstverlening.

In 2017 is onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de online dienstverlening. Dit krijgt in 2018 een vervolg door een strategie voor online dienstverlening vast te stellen. Voor de uitvoering daarvan is een professioneel team nodig dat in staat is om met de online dienstverlening goed aan te sluiten op de huidige wensen en behoeften van onze inwoners.

Gaat het daarbinnen om online communicatie-instrumenten met een dienstverleningscomponent, dan heeft de gemeente een inhaalslag te maken.

Belangrijk is om zowel nieuwe als bestaande communicatie-instrumenten die voor dienstverlening gebruikt worden, van een gedegen beheersproces te voorzien. Dat moet ervoor zorgen dat het instrument direct gaat 'doen' wat de bedoeling is.

Weerslag op het jaarplan

De trends en ontwikkelingen, zoals hierboven verwoord, zijn geen plotseling opkomende zaken en onderwerpen. Ze hebben doorgaans een voorgeschiedenis en een doorlooptijd van vele jaren. Het is dan ook niet vreemd dat de afgelopen jaren, in het lopende begrotingsjaar en de komende jaren al is en wordt geanticipeerd op deze trends en ontwikkelingen. Het jaarplan en de voorgenomen prioriteiten vormen daar de weerslag van.

Aanzet voor de langere termijn

De ontwikkelingen die zich voltrekken ten aanzien van de diverse domeinen zijn onderling verweven en beïnvloeden elkaar. Om hiervoor een adequaat antwoord te formuleren, is een samenhangende aanpak nodig, gebaseerd op een allesomvattende visie en missie. De bespiegelingen die in dit hoofdstuk zijn opgenomen, vormen een eerste aanzet daartoe. In de aanloop naar de verkiezingen in 2018 zal dit een vervolg krijgen. Evenals in 2014 zal een geactualiseerde versie van "Weert in Beeld" worden opgesteld (februari 2018): een strategisch referentiekader, dat gebruikt kan worden als hulpmiddel voor de te maken keuzes in de nieuwe bestuursperiode.

De aanzet in deze begroting, alsmede het geactualiseerde referentiekader zal in de volgende bestuursperiode een vervolg dienen te krijgen door het opstellen van een herziene strategische visie door de nieuwe gemeenteraad.

4

De stand van zaken 2018

- Uitvoering van het beleid, de stand van zaken
- Uiteenzetting van de financiële positie
- Overzicht prioriteiten 2018-2021
- Toelichting op de voorgestelde prioriteiten 2018
- Totaaloverzicht vervangingsinvesteringen 2018
- Overzicht Kiezen met Visie

Uitvoering van het beleid, de stand van zaken

Bij aanvang van de huidige bestuursperiode is de gemeente geconfronteerd met een negatief meerjaren begrotingsaldo en een beperkte omvang van de algemene reserve (circa € 5 miljoen). Hierop is door de Raad actief ingespeeld, hetgeen geleid heeft tot het tot stand brengen van een omvangrijk ombuigingsprogramma onder de naam "Kiezen met Visie". Hiermee is het negatieve beeld van toen omgebogen in een positief financieel meerjarenperspectief en is er ultimo 2016 een algemene reserve van circa € 15 miljoen.

Het beschikbare weerstandsvermogen is circa 1,5 keer de omvang van de lopende risico's. De ombuigingsoperatie heeft van alle betrokkenen (samenleving, bestuur en organisatie) veel gevraagd. Bij de keuzes om dingen wel/niet (meer) te doen, hebben College en Raad zich steeds afgevraagd of ze bijdragen aan de kernthema's:

- centrumgemeente met centrumvoorzieningen
- aantrekkelijk woonklimaat voor gezinnen
- aantrekkelijk klimaat voor ondernemers en bevorderen van de werkgelegenheid
- goede dienstverlening aan inwoners
- zorg voor kwetsbare inwoners/vangnet
- ruimte voor vrijdenkers en creativiteit in een duurzame samenleving.

Het heeft het College en Raad niet weerhouden om nieuwe onderwerpen op te pakken. In dat kader kan de decentralisatie van de 3D's genoemd worden en de inbedding daarvan in gemeentelijk beleid en organisatie. Een ander voorbeeld zijn de bijdragen die zijn geleverd om de dalende tendens met betrekking tot de grondexploitaties om te zetten in positieve ontwikkelingen en vooruitzichten en is het WinD-traject gestart. Dat traject zal met name invulling moeten geven aan de bestuurlijke opvatting over overheids- en burgerparticipatie, door de organisatie daar de komende jaren op voor te bereiden en in te richten. Als aanvulling daarop wordt nog in 2017 het strategisch personeelsbeleid geformuleerd en vastgesteld.

Tot slot is er mede dankzij het positieve meerjaren perspectief ruimte voor nieuwe initiatieven, die onder andere in het overzicht van prioriteiten tot uitdrukking komt op het terrein van veiligheid, infrastructuur en cultuur.

Uiteenzetting van de financiële positie

Uitgangspunten opstelling begroting

Voor de opstelling van de begroting 2018 en volgende jaren zijn de uitgangspunten gehanteerd, zoals ze zijn opgenomen in de Kadernota 2018.

Bij de Kadernota is verder aangekondigd dat voor de opstelling van de begroting 2018 rekening gehouden moest gaan worden met de zogenaamde rentenotitie van de commissie Besluit Begroting en verantwoording (BBV). Op basis daarvan is de omslagrente bepaald op 1,8% en is voor de toerekening van rentekosten aan het grondbedrijf 1,66% toegepast.

Voor de volledigheid merken wij op dat medio juli het onderhandelingsresultaat inzake de nieuwe CAO voor gemeenteambtenaren bekend is geworden. Op basis daarvan is het stijgingspercentage 2018 voor salarissen geen 4% maar 2,5% (1% in 2017 en 1,5% voor 2018). Dit heeft geleid tot een bijstelling in de begroting en meerjarenramingen. Voor een totaaloverzicht van de gehanteerde percentages wordt verwezen naar de bijlage "Overzicht diverse indexeringen".

Uitkomsten meerjarige begroting

In onderstaande tabel zijn de uitkomsten van de (meerjaren) begroting weergegeven:

Omschrijving	2018	2019	2020	2021
Begrotingssaldo volgens Kadernota 2018	295.283	995.463	2.149.146	2.070.694
Hogere lasten prioriteiten budget	-440.066	-914.202	-806.750	-581.298
Hogere lasten budget vervangingsinvesteringen	-66.900	-176.744	-2.137	184.551
Knelpunten personeel	-549.700	-524.700	-599.700	-599.700
Hogere kosten CAO e.d.	-121.000	-121.735	-142.544	-166.629
Armoedebeleid	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
Loonkostensubsidie	-152.000	-152.000	-152.000	-152.000
Bijzondere bijstand	-150.000			
Hogere bijdrage Veiligheidsregio Limburg Noord	-100.220	-169.220	-169.220	-25.223
Indexering subsidies professionele instellingen	-107.000	-204.000	-302.000	-403.000
Neerwaartse bijstelling Kiezen met Visie Punt Welzijn	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Lagere opbrengsten bouwleges	-200.000			
Vrijval kapitaallasten beschikbaar voor vervangingsinvesteringen			-306.000	-1.222.000
Lagere doorberekening rente grondbedrijf		-191.000	-386.000	-571.527
Lagere lasten inkomensvoorzieningen	400.000	400.000	400.000	400.000
Hogere algemene uitkering	1.454.165	1.835.991	1.912.593	2.206.839
Algemene uitkering prognose septembercirculaire	250.000	250.000	250.000	250.000
Incidenteel voordeel verkoop vastgoed	400.000			
Lagere rentekosten rente kortlopende leningen	650.000	65.000	650.000	650.000
Diverse bijstellingen exploitatie	-617.232	-93.141	-545.959	471.429
Meerjarenbegrotingssaldo 2018-2021	495.330	549.712	1.499.429	2.062.136

De gevolgen van de septembercirculaire 2017 voor de begroting 2018 en de meerjarenramingen 2019 - 2021 zijn nog niet bekend. Zoals gebruikelijk worden de uitkomsten van de septembercirculaire en de gevolgen daarvan voor de begroting 2018 - 2021 door middel van een afzonderlijk raadsvoorstel aan de Raad voorgelegd in de begrotingsvergadering en daarna via een begrotingswijziging in de begroting 2018 verwerkt. Vooruitlopend daarop is een inschatting gemaakt. Op grond van de in juli afgesloten nieuwe CAO voor gemeentepersoneel mag verwacht worden dat de algemene uitkering naar boven toe zal worden bijgesteld. Vooralsnog ingeschat op € 250.000,--.

Nadrukkelijk wordt bij bovenstaande tabel opgemerkt dat in de meerjarenbegroting voor 2020 en 2021 al rekening is gehouden met realisatie van de taakstelling personele kosten van respectievelijk € 1.000.000,-- en € 1.500.000,-- met betrekking tot het traject WinD.

Nadat de Kadernota 2018 ter kennisname is aangenomen in de Raad van juni zijn de aangenomen amendementen en moties betrokken bij de opstelling van de begroting 2018 en meerjarenramingen 2019 - 2021. Tegen deze achtergrond laat de omvang van deze gevolgen zich als volgt uitsplitsen:

Omschrijving	2018	2019	2020	2021
Amendementen en moties Kadernota 2018				
Stelpost kleine verkeersknelpunten en knelpunten weginfrastructuur (I.M.9)	-22.500	-52.500	-95.500	-120.500
Uitbreiding muziekcentrum De Bosuil (IV.M.4)	-7.055	-7.055	-7.055	-7.055
Verkeersveiligheid Ouderen (I.A.2)	5.000	5.000	5.000	5.000
Groen Lint (I.M.8)	-20.000			
Uitbreiding recreatiemogelijkheden wielersport (IV.M.5)	-25.000			
Herinrichting sportpark Boshoven (IV.M.3)	-60.000	0	0	
Toezicht en handhaving (III.M.4)	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
Kinderboerderij (II.M.1)	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
Dependance Stramproy	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
OZB 1,5% i.p.v. 3% Kiezen met Visie inclusief doorwerking dynamisch begroten	-104.966	-96.605	60.307	220.841
Subtotaal	-494.521	-411.160	-297.248	-161.714
Nadere invulling pm posten prioriteiten				
Strategisch personeelsbeleid	-250.000	-500.000	-750.000	-750.000
Platteland in ontwikkeling	-25.000			
Parkmanagement	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Subtotaal	-325.000	-550.000	-800.000	-800.000
TOTAAL	-819.521	-961.160	-1.097.248	-961.714

Nieuw beleid (overzicht prioriteiten)

Nieuwe initiatieven of nieuw beleid worden via het budget prioriteiten gedekt. In de Kadernota is daartoe het budget opgehoogd met € 275.000,--. Het voorstel tot invulling van de prioriteiten 2018 en de richtinggevende invulling voor de jaren 2019 tot en met 2021 is opgenomen in de bijlage "Overzicht prioriteiten 2018-2021".

Het totaal bedrag van het nieuw beleid (prioriteiten) bedraagt € 951.118,--. Het beschikbare budget wijkt daarvan af. Het verschil van € 440.066,-- is afzonderlijk opgenomen in het overzicht "uitkomsten meerjarige begroting". De prioriteiten voor 2018 zijn concreet inzichtelijk gemaakt. Het prioriteitenoverzicht is ook bedoeld als totaaloverzicht van uit te voeren werken. Daarom zijn ook de prioriteiten opgenomen die ten laste komen van reserves of voorzieningen. Voor de jaren 2019 tot en met 2021 zijn de prioriteiten wat betreft planning en kostenraming richtinggevend en worden niet door uw raad vastgesteld.

Ook voor 2018 wordt rekening gehouden met een aantal noodzakelijke vervangingsinvesteringen. Uit het "overzicht vervangingsinvesteringen" blijkt dat het beschikbare budget van € 223.000,-- afwijkt van het benodigde bedrag van € 289.900,--.

Verhogingen lokale heffingen

Het betreft hier een drietal heffingen: OZB, Rioolrecht en Afvalstoffenheffing.

OZB

De opbrengst OZB 2018 is berekend met als basis de werkelijke OZB-opbrengst 2017 vermeerderd met de autonome groei vanwege nieuwbouw en verbouw en een index van 1,5% overeenkomstig de uitgangspunten voor de opstelling van de begroting, zoals aangegeven in de Kadernota.

De uitkomst van de verdeelmaatstaf OZB wordt bepaald door de omvang van de landelijke WOZ-waarde en het daaraan gekoppeld landelijk rekentarief. De onbenutte capaciteit is niet op voorhand te berekenen omdat we afhankelijk zijn van de landelijke ontwikkelingen van de taxatiewaarden. Of er nog sprake zal zijn van een onbenutte belasting capaciteit is dan ook nu nog niet aan te geven voor 2018.

Gemiddelde OZB per woning Limburgse gemeenten 2017: € 270,--

Gemiddelde OZB per woning Weert in 2017 : € 262,--.

Gemiddelde OZB per woning Weert in 2018 : € 266,-- (vooralsnog inschatting, WOZ waarden zijn in oktober 2017 pas beschikbaar)

Rioolrecht

De rioolrechten 2018 zijn op basis van het in de raad van 29 september 2016 vastgestelde GRP kostendekkend.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing 2018 is eveneens kostendekkend. De tarieven 2018 laten een stijging zien van 4,5% opzichte van 2017:

- 1-persoonshuishouding: € 189,96
- 2-persoonshuishouding: € 209,40
- 3-persoonshuishouding: € 230,64

In onderstaande tabel is het verloop van de lastendruk voor de inwoners over de afgelopen jaren weergegeven.

Tegenover een stijging van de woonlasten staat een daling in de eigen bijdrage voor WMO.

Het beleid bij bepaling van de eigen bijdrage is gebaseerd op draagkracht. Alle inwoners die in aanmerking komen voor een voorziening in het kader van de WMO met een inkomen vanaf 130% van het sociaal minimum profiteren van de bijstelling.

Jaar	OZB	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing 2.persoons huishouden	Totaal eigenaar
2014	210,--	236,64	235,80	682,44
2015	223,--	241,44	235,80	700,24
2016	260,--	246,24	235,80	742,04
2017	262,--	246,24	200,40	708,64
2018	266,--	246,24	209,40	721,64

Toerekening apparaatskosten

Door de wijzigingen in het BBV is het vanaf 2017 verplicht om de overhead kosten (personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering, communicatie en huisvesting) onder één post op te nemen. Op de diverse programma's zijn alleen de personele kosten terug te zien van het ambtelijk apparaat dat direct betrokken is bij de primaire processen. Het overzicht van de overhead kosten is als bijlage opgenomen in deze begroting.

Overzicht belangrijkste afwijkingen t.o.v. 2017

De uitkomsten van de meerjarige begroting is in onderstaande tabel weergegeven.

	2018	2019	2020	2021
Lasten begroting 2018	152.080.987	148.932.995	144.466.833	143.547.020
Baten begroting 2018	152.576.316	149.482.707	145.966.264	145.609.156
Saldo begroting 2018	495.330	549.712	1.499.428	2.062.137

Het saldo van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting 2018 (€ 495.330,-- voordelig) en de bijgestelde begroting 2017 t/m raad april (€ 236.035,-- nadelig) is een voordeel van € 731.365,--.		Afwijking
PR1	Lagere opbrengsten leges bouwvergunningen	-200.000
PR2	Lagere lasten toeristisch/recreatieve aangelegenheden	110.000
PR2	Subsidie van Hornejaar (alleen in 2017)	100.000
PR2	Hogere lasten stadskermis	-106.000
PR2	Hogere stelpost Vastgoed (verkoop panden)	400.000
PR3	Lasten aanvalsplan armoede	-400.000
PR3	Lagere lasten vervoer ouderen/gehandicapten	91.000
PR3	Lagere lasten bijstand als gevolg van daling aantal cliënten	400.000
PR3	Hogere kosten loonkostensubsidie BUIG	-152.000
PR3	Hogere lasten bijzondere bijstand	-150.000
PR4	Lagere subsidie RICK (Kiezen met Visie)	200.000
PR4	Indexering subsidies professionele instellingen	-107.000
PR4	Lagere subsidie Punt Welzijn (Kiezen met Visie)	-100.000
PR5	Hogere lasten prioriteiten	-671.000
PR5	Hogere bijdrage Veiligheidsregio Limburg Noord	-110.000
PR5	Stelpost rente grondbedrijf vanwege rentenotitie BBV	249.000
PR5	Personele knelpunten	-531.000
PR5	Hogere kosten voormalig personeel	-164.000
PR5	Hogere lasten vervangingsinvesteringen	-177.000
AD	Hogere algemene uitkering	1.850.000
AD	Hogere opbrengsten OZB	266.000
Div	Overige verschillen	-66.635
	Totaal	731.365

Voor een toelichting van de afwijkingen wordt verwezen naar de analyses per programma bij hoofdstuk 6 Begroting 2018

Overzicht prioriteiten 2018-2021

Nr.	Omschrijving prioriteiten	Investering	expl.lasten excl. BTW	Jaarlasten 2018	Jaarlasten 2019	Jaarlasten 2020	Jaarlasten 2021	Progr
1	Stelpost kleine verkeersknelpunten 2018		11.000	11.000	11.000	11.000	11.000	1.6.1
	Stelpost kleine verkeersknelpunten 2019		11.000		11.000	11.000	11.000	1.6.1
	Stelpost kleine verkeersknelpunten 2020		11.000			11.000	11.000	1.6.1
	Stelpost kleine verkeersknelpunten 2021		11.000				11.000	1.6.1
1a	Stelpost knelpunten weginfrastructuur 2018 (I.M.9 Kadernota 2018)			36.500	36.500	36.500	36.500	1.6.1
	Stelpost knelpunten weginfrastructuur 2019 (I.M.9 Kadernota 2018)				44.000	44.000	44.000	1.6.1
	Stelpost knelpunten weginfrastructuur 2020					57.000	57.000	1.6.1
	Stelpost knelpunten weginfrastructuur 2021						39.000	1.6.1
2	Spoorlijn Weert - Antwerpen	2.000.000			75.000	75.000	75.000	2.1.2
3	Bijdrage Keyport € 2,47 per inwoner ophogen (struct.) (In begroting 2017 was een structurele verhoging van € 100.000,-- opgenomen		78.500	78.500	78.500	78.500	78.500	2.1.3
4	Versterking centrumfunctie voor de regio (€ 1 miljoen in 2017 en € 0,5 miljoen in 2018). Co-financiering mogelijk.	500.000		26.250	26.250	26.250	26.250	2.6.2
5	Herinrichting Wijkpark Fatima	195.000		7.313	7.313	7.313	7.313	1.2.2
	(investeringen in 2018 en 2019)	215.000			8.063	8.063	8.063	1.2.2
6	Strategisch personeelsbeleid fase 2018			210.000	210.000	210.000	210.000	4/5
	Strategisch personeelsbeleid fase 2019				210.000	210.000	210.000	
	Strategisch personeelsbeleid fase 2020					200.000	200.000	
	Garantiebanen fase 2018 (verhoging met 2 fte naar totaal 4 t.o.v. 2017)			40.000	40.000	40.000	40.000	4/5
	Garantiebanen fase 2019 (verhoging met 2 fte naar totaal 6 fte t.o.v. 2017)				40.000	40.000	40.000	
	Garantiebanen fase 2020 (verhoging met 2,5 fte naar totaal 8,5 fte wettelijk verplicht aantal)					50.000	50.000	

4 De stand van zaken 2018

Nr.	Omschrijving prioriteiten	Investering	expl.lasten excl. BTW	Jaarlasten 2018	Jaarlasten 2019	Jaarlasten 2020	Jaarlasten 2021	Progr
7	Platteland in Ontwikkeling (2018: € 25.000; andere jaren p.m.)		25.000	25.000	p.m.	p.m.	p.m.	1.5.1
8	Gedeelde werkomgeving (werkplekken veilig delen met ketenpartners)		10.000		10.000	10.000	10.000	ovh
9	Uitbreiding muziekcentrum De Bosuil (IV.M.4 Kadernota 2018)	145.000	1.100	7.055	7.055	7.055	7.055	4.2.1 en 4.3.1
10	Verhoging exploitatiebudget museum o.b.v. museumvisie		310.000	155.000	310.000	310.000	310.000	1.3.1
11	Parkmanagement		50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	2.1.2
12	Verbeteren trottoirs	300.000		15.750	15.750	15.750	15.750	1.6.1
13	Herinrichten stadspark	900.000		33.750	33.750	33.750	33.750	1.1.2
14	Vorbereiding implementatie Omgevingswet		150.000		150.000			1.1.1
15	Groen lint (I.M.8 Kadernota 2018)		20.000	20.000				1.2.2
16	Uitbreiding recreatiemogelijkheden wielersport (incidenteel in 2018) (IV.M.5 Kadernota 2018)		25.000	25.000				2.4.4
17	Herinrichting sportpark Boshoven (participatietraject) (IV.M.3 Kadernota 2018)		60.000	60.000				4.1.2
18	Toezicht en handhaving (III.M.4 Kadernota 2018)		150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	3.3.2
19	Verbetering Maaspoort (I.M.7 Kadernota 2018)				pm	pm	pm	1.6.1
				951.118	1.524.181	1.692.181	1.742.181	
		Beschikb. budget cf. begr.'17		236.052	334.979	610.431	885.883	
		Verhoging budget		275.000	275.000	275.000	275.000	
		Over- / onderschrijding		-440.066	-914.202	-806.750	-581.298	

4 De stand van zaken 2018

Nr.	Omschrijving prioriteiten	Investering	expl.lasten excl. BTW	Jaarlasten 2018	Jaarlasten 2019	Jaarlasten 2020	Jaarlasten 2021	Progr
	Ten laste van incidentele middelen (Algemene Reserve)							
20	Spark tech lab: van techniek atelier naar expertise centrum			30.000	30.000	30.000		2.3.2
21	Uitvoering routeplanner cultuur			130.000	130.000	130.000		4.2.1
22	Nut en noodzaak onderzoek Westtangent			10.000				2.1.2
23	Bijdrage luidklok beiaardier			10.000				
24	Organisatie EK Triathlon 2019			30.000	30.000			
25	Ingebruikname e-depot archief - startkosten			10.000				ovh
26	DIV achterstanden analoge archieven			152.680				ovh
		Totaal over 3 jaar tlv AR	722.680	372.680	190.000	160.000	0	
	Niet opgevoerde prioriteiten							
	Verhoging jaarlijks fonds onderwijshuisvesting		70.000					2.1.2
	Vorbereiding/onderzoek Westtangent	50.000						
	Fijnstofinstallaties parkeergarages tot en met 2021	62.000						
	SCF voor volwassenen		150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	4
	Fiets- voetgangersviaduct over Ringbaan Noord (Investering € 650.000 bijdrage Grondbedrijf € 325.000)	325.000		12.188	12.188	12.188	12.188	
	De vet gedrukte prioriteiten worden in een afzonderlijk voorstel aan de raad voorgelegd.							

Toelichting op de voorgestelde prioriteiten 2018

Prioriteiten t.l.v. prioriteitenbudget

1. Stelpost verkeer en vervoer

In de raadsocyclus van juli 2017 heeft de Raad een besluit genomen over projecten voor jaarschijf 2017 die vallen onder de stelpost verkeer en vervoer. Ook heeft de Raad bij de behandeling van de Kadernota 2018 de motie IM9 aangenomen en deze motie is in de begroting 2018 financieel verwerkt. Naar aanleiding van deze motie en het gevoerde debat is in de jaren 2018 t/m 2021 een jaarlijks terugkerende prioriteit van € 11.000,-- kapitaalslasten opgevoerd om "kleine verkeersknelpunten" op te lossen. Ook zijn naar aanleiding van de motie en het gevoerde debat voor de jaren 2018 t/m 2021 n.a.v. het document "Inventarisatie knelpunten Ringbanenstelsel 2017", prioriteiten opgevoerd ten behoeve van het oplossen van de grotere knelpunten in de weginfrastructuur.

3. Bijdrage Keyport

In het coalitieakkoord wordt het belang van samenwerkingsverbanden als Keyport onderschreven. Tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota 2016 heeft de gemeenteraad besloten om, vooruitlopend op de verwachte verhoging, de bijdrage aan Keyport te verhogen met € 2,-- per inwoner. Daarvoor is in de meerjarenbegroting voor 2018 € 100.000,-- opgenomen.

Inmiddels is duidelijk dat de bijdrage van Keyport, wil zij invulling geven aan haar ambities en doelstellingen ter versterking van de economische structuur, verhoogd dient te worden van de huidige bijdrage ad € 0,90 per inwoner naar € 2,47 per inwoner over de periode 2018-2020. Dit bedrag is inclusief middelen voor de ondersteuning van projecten. Middelen die de afgelopen jaren door de gemeenten zijn bijgedragen via het regiofonds van GOML.

De bijdrage voor Keyport bedraagt o.b.v. € 0,90 per inwoner € 44.000,-- en is tot nu toe betaald uit de post economische structuurversterking. De verhoging tot € 2,47 per inwoner betekent een totale bijdrage van € 122.500,--, een extra bijdrage van € 78.500,-- op jaarbasis. Dit heeft tot gevolg dat de reeds opgenomen € 100.000,-- in 2018 (bij het prioriteitenbudget) kan worden verlaagd naar € 78.500,-- en dat voor 2019 en verder eveneens dit bedrag wordt opgenomen.

4. Versterking centrumfunctie voor de regio

De versterking van de binnenstad is een majeure opgave en vraagt om een gebiedsgerichte aanpak. Maatregelen zijn nodig op het gebied van verfraaiing van de openbare ruimte en gevels (vergroenen, verlichten, herinrichten), verbeteren van (fiets)parkeren, meer zichtbaar maken van cultuur(historie) en aanpak van leegstand en transformatie van panden. Aanvullend worden middelen ingebracht door de BIZ van vastgoedeigenaren en BIZ van ondernemers. Daarnaast zijn ook investeringen van individuele eigenaren noodzakelijk in de panden. Gemeentelijke inzet is nader geconcretiseerd in een uitvoeringsprogramma. Dit komt voort uit de herijkte visie op het stadshart. Met de provincie is een convenant aangegaan. De Provincie heeft een bijdrage van € 3,075 miljoen beschikbaar gesteld.

Op basis van de projectenlijst versterking stadshart worden een aantal investeringen (2017 en 2018) geactiveerd. Op basis van de voorgenomen investeringen zijn de afschrijvingstermijnen, conform afschrijvingstabel, langer dan 20 jaar. Een deel is in 2017 beschikbaar gesteld. Voor 2018 is nog € 500.000,-- met een jaarlast van € 26.250,-- opgenomen om het volledige programma te kunnen realiseren en de bijdrage van de provincie veilig te stellen.

5. Herinrichting wijkpark Fatima

De gemeente is samen met organisaties en inwoners een traject opgestart om te komen tot herinrichting van het Wijkpark Fatima. In 2016 is een inrichtingsplan opgesteld. Het is nadrukkelijk de bedoeling dat substantiële onderdelen van de herinrichting door de wijk worden uitgevoerd en gefinancierd (o.a. via fondswerving en subsidies). De inwoners zijn nu fondsen aan het werven. De prioriteit wordt gevraagd voor de delen waarvoor de inwoners niet verantwoordelijk gesteld kunnen worden (verleggen paden, verlichting, verplaatsen bomen (2018) alsmede herinrichting deel Coenraad Abelsstraat en Regulierenstraat (2019)). Beheer van het wijkpark wordt uiteindelijk in de wijk weggezet, zo is het streven.

6. Strategisch personeelsbeleid

Momenteel zijn er 12 medewerkers jonger dan 30 jaar. Het aantal 60+'s bij de gemeente Weert is momenteel 77. Van hen bereiken ruim 30 personen tussen nu tot en met 2020 de pensioengerechtigde leeftijd. Het is van belang, maar ook een kunst om de werkgever in de regio te worden. We moeten zorgen dat we de jongere doelgroep bereiken en kennis laten maken met onze organisatie. Tegelijkertijd moeten we investeren in de duurzame inzetbaarheid van de zittende medewerkers.

Tegen deze achtergrond wordt gewerkt aan een nota over strategisch personeelsbeleid. Belangrijke speerpunten daarin zijn:

- Verankering/intensivering inspanningen mobiliteit: € 346.000,--
- Inzet trainees: € 222.000,--
- Creëren werkervaringsplaatsen: € 36.000,--
- Intensiveren beschikbaarstelling stageplaatsen: € 26.000,--
- Bevordering gezondheid werknemers: € 40.000,--
- Creëren Garantiebanen: € 80.000,--

In september bent u bijgepraat over de stand van zaken en de ambities in het kader van de totstandkoming van de nota Strategisch Personeelsbeleid. Bij die gelegenheid is geschetst welke speerpunten nu al zichtbaar zijn en wat de financiële consequenties daarvan zijn. Het totaal van de in te zetten acties belooft een bedrag van € 750.000,-- op jaarbasis. Het college stelt een gefaseerde invoering van het strategische personeelsbeleid voor. We hebben er ook voor gekozen een onderscheid te maken in de taakstelling met betrekking tot het aantal te realiseren Garantiebanen en de andere speerpunten. In een oplopend schema van elk jaar +2 willen wij in 2020 het aantal van 8,5 Garantiebanen gerealiseerd hebben. Evenzo willen we in 2018 en 2019 jaarlijks € 210.000,-- en in 2020 € 200.000,-- investeren in de overige onderdelen van het strategisch personeelsbeleid. Volgens planning leggen wij de nota in het 1e kwartaal van 2018 aan uw raad ter besluitvorming voor.

Naast het bereiken van jongeren en duurzame inzetbaarheid van het personeel zal bij de ontwikkeling van het beleid met betrekking tot het strategisch personeelsbeleid ook het terugdringen van inhuur nadrukkelijk aan de orde komen. Op termijn verwachten we daarin de nodige slagen te kunnen maken waardoor dan ook sprake is van kostenreductie.

7. Platteland in Ontwikkeling

De Provincie Limburg is onder de naam PIO (Platteland in Ontwikkeling) een gebiedsgerichte ontwikkeling gestart om landbouw, water en natuurdoelen op elkaar af te stemmen. Er wordt een gebiedsprogramma opgesteld samen met de stakeholders. Voor de gemeente Weert ligt het accent op de stads- en kernrandzones en het realiseren van groen-blauwe verbindingen tussen stad en buitengebied. De insteek is om zoveel mogelijk budgetten van verschillende partijen (Provincie, gemeenten, waterschappen e.d.) en subsidies te bundelen zodat de opgaves en projecten gezamenlijk kunnen worden opgepakt en uitgevoerd. Bij de nadere uitwerking van de opgaves en projecten wordt de raad in het 2e kwartaal betrokken.

9. Uitbreiding muziekcentrum De Bosuil

Sinds de opening van de Bosuil ervaart Stichting MC De Bosuil knelpunten die meer en meer een dagelijks probleem zijn gaan worden:

1. De garderobe is met een capaciteit van 300 jassen te klein en samen met de situering in het gebouw zorgt deze voor opstoppingen tijdens binnenkomst van bezoekers.
2. De entreekassa en kaartverkoop zijn 'open' in de hal geplaatst op een verrijdbaar meubel. Dit is geen wenselijke en een onveilige situatie gezien het vele contante geld dat hier aanwezig is.
3. De kantoorruimte is te klein. Door groeiontwikkelingen op het gebied van concerten en bezoekers alsmede groei van de organisatie kunnen er onvoldoende werkplekken gecreëerd worden.

Om bovengenoemde knelpunten op te lossen heeft de Stichting het verzoek ingediend om aan de voorzijde van het gebouw (77m² / 270 m³) een uitbreiding te realiseren. Deze uitbreiding leidt tot:

- Een grotere garderoberuimte die aansluit bij de bezoekersaantallen.
- Kaartverkoop vanuit een afgesloten ruimte ten behoeve van veiligheid. Tevens worden opstoppingen in de entreehal tegenaan.
- Grotere kantoorruimte die aansluit bij de huidige behoefte en organisatieomvang.

Een gesprek met De Bosuil heeft plaatsgevonden. De kosten voor uitbreiding kunnen naar beneden toe bijgesteld worden tot een bedrag van € 145.000,-- (in plaats van de eerder genoemde 180.000,--) door zelfwerkzaamheid van de Bosuil. De gemeente heeft als eigenaar van het gebouw verantwoordelijkheid voor het bouwproces tot oplevering ruwbouw inclusief installaties. De stichting verzorgt zelf de afbouw. Uitbreiding van kantoorruimte in Bosuil is noodzakelijk op deze locatie omdat kantoorwerkzaamheden direct verband houden met de activiteiten die in de Bosuil plaats vinden. Denk daarbij aan programmering, PR en inrichting van zaal en podium en De Bosuil is op werkdagen geopend voor het kopen/afhalen van concerttickets en het ontvangen van artiesten (-management).

10. Verhoging exploitatiebudget museum o.b.v. museumvisie

In januari 2017 heeft de raad ingestemd met de museumvisie waarbij het zogenaamde medium-scenario als uitgangspunt is genomen. Het medium scenario betekent een opplussen van de huidige exploitatie met € 310.000,--. Dit bedrag wordt onder andere ingezet ten behoeve van de programmering, de branding (pr- en communicatie), educatie, extra activiteiten en een extra 0,8 fte. Voor 2018 wordt er van uit gegaan dat dit bedrag niet volledig zal opkomen doordat het gebouw nog moet worden gerenoveerd (bedrag van € 155.000,-- opgenomen).

Om het museum te kunnen professionaliseren en weer van deze tijd te maken, is een ophoging van de exploitatie noodzakelijk. Een beter imago en een dynamischer (en professioneler) museum zal leiden tot hogere bezoekersaantallen. Daarnaast speelt het museum een rol van betekenis in de revitalisering van het stadshart.

11. Parkmanagement en bijdrage duurzaamheid

Het thema werkgelegenheid heeft een prominente plaats in het coalitieprogramma. In het conform dit programma uitgewerkte economisch profiel wordt benadrukt dat het kunnen bieden van een gedifferentieerde en duurzame werkomgeving (bedrijventerreinen) een essentiële voorwaarde is voor het stimuleren van die werkgelegenheid. Op de Weerter bedrijventerreinen werken relatief veel personen: ca. 10.325, ofwel 42% van de totale werkgelegenheid.

De Stichting Parkmanagement (PM) Land van Weert en Cranendonck is vanaf 2008 actief om de kwaliteit en duurzaamheid van bedrijventerreinen in stand te houden en te verbeteren. Naast deze bijdrage aan het vestigingsklimaat heeft de gemeente hiermee één instantie waarmee gecommuniceerd kan worden.

Sinds de oprichting is de Stichting PM met beperkte middelen en inzet van vrijwilligers aan de slag gegaan met o.a. collectieve beveiliging, aanleg glasvezel en collectieve contracten (energie, afvalinzameling, inkoop, verzekeringen, arbo etc.).

PM is qua organisatie niet adequaat genoeg ingericht om een volgende stap te zetten, namelijk om:

- de samenwerking minder vrijblijvend te maken;
- de kosten over alle ondernemers te spreiden (geen free riders);
- de continuïteit te borgen;
- daadwerkelijk invulling te geven aan het thema duurzaamheid;
- verder te werken aan een breed en hoogwaardig aanbod van werklocaties.
- een rol te vervullen in het arbeidsmarktvraagstuk.

E.e.a. is uitgewerkt in een businessplan.

De stichting doet allereerst een beroep op de ondernemers, en wil per terrein een Bedrijven Investeringszone (BIZ) oprichten (verplichte (financiële) deelname). Momenteel ligt er het concrete voornemen om per 1 januari 2018 een BIZ in te voeren voor De Kempen, Kampershoek, Leuken-Noord en Kanaalzone I/II. Voor Weeter Boulevard is dit 1 januari 2019. Na oprichting gaat er per terrein een activiteitenplan van start.

Onder de voorwaarde dat met de juiste organisatie (professionals met de vereiste competenties) wordt gewerkt, kunnen deze ambities waargemaakt worden.

Het businessplan 3.0 gaat uit van een volwaardige professionele parkmanagement organisatie. De apparaatskosten worden gedeeltelijk gedragen door de opbrengsten vanuit de BIZ-en (circa 15%). De ondernemers dragen daarmee jaarlijks voor circa € 50.000,-- bij aan deze kosten. Voorstel is om daar ook € 50.000,-- structureel van gemeentewege tegenover te zetten. Dit bedrag zal naar rato van het aantal afgesloten BIZ contracten uitgekeerd worden

12. Verbeteren trottoirs

Al enkele jaren wordt met kleine ingrepen de bestrating van diverse trottoirs in tact gehouden. Het gebruiksgemak van deze trottoirs is met alleen maar kleine ingrepen niet meer op het gewenste niveau te houden. Om een inhaalslag te kunnen maken wordt voorgesteld een investeringsbedrag van € 300.000,-- vrij te maken.

13. Herinrichten Stadspark

Uitplaatsen van bedrijven biedt kansen om gewenste functies te realiseren. Met het uitplaatsen wordt de kwaliteit van de woonomgeving versterkt en ontstaan er kansen de publieke ruimte op te waarderen. Concreet kunnen we door verplaatsing het stadspark opwaarderen. Dit is een belang voor alle inwoners van Weert. Voor de investeringen voor de opwaardering van de publieke ruimte in het stadspark ad. € 900.000,-- wordt op basis van een afschrijvingstermijn van 40 jaar rekening gehouden met een kapitaallast van € 33.750,--.

15. Groen lint

Tijdens de behandeling van de Kadernota 2018 is de motie Groen Lint aangenomen. N.a.v. deze motie wordt in 2018 onderzocht hoe het openbaar groen in en nabij het stadscentrum met elkaar verbonden kan worden door wandelpaden. De samenhang met lopende projecten wordt hierbij gezocht. De resultaten van dit onderzoek waarvoor nu een bedrag van € 20.000,-- is opgenomen, worden meegenomen in de Kadernota 2019.

16. Uitbreiding recreatiemogelijkheden wielersport

Bij de behandeling van de Kadernota 2018 is een motie ingediend waarbij het college is opgedragen om in de begroting 2018 uitbreiding van de recreatiemogelijkheden voor de wielersport als prioriteit op te nemen en in overleg te treden met de eigenaar van de stortplaats over openstelling voor mountainbiken.

In overleg met gebruikers en terreineigenaren zullen de mogelijkheden tot uitbreiding en optimalisatie van de routestructuren voor mountainbike onderzocht worden, onder meer in het gebied rondom de Centrale Zandwinning en de Stortplaats. Voor het treffen van fysieke maatregelen om dit mogelijk te maken is een bedrag van € 25.000,-- noodzakelijk.

Realisatie sluit aan op het verhogen van de leefbaarheid van de fysieke leemomgeving, sterkere profilering en positionering van de potenties van grenspark Kempen~Broek en de ambities van de gemeente Weert om het EK Stadstriathlon in Weert te organiseren.

17. Herinrichting sportpark Boshoven

Open Club Weert Noord Verenigd! is een samenwerking tussen alle (huidige en enkele potentiële toekomstige) gebruikers van het sportpark Boshoven (burgerinitiatief). De samenwerking richt zich op drie sporen: verbreding aanbod en arrangementen, afstemming bij (nieuwbouw van) accommodaties en samenwerking bij het opwaarderen en herinrichten van het sportpark (openbaar groen, verkeer en parkeren). Hiervoor is door de Open Club een visie opgesteld.

Voor het, samen met de initiatiefnemers, verder uitwerken van de visie is het noodzakelijk een projectleider aan te stellen met een beperkt onderzoeksbudget.

Rol van deze projectleider is op hoofdlijnen:

- Verantwoordelijk voor uitwerking van het spoor opwaardering en herinrichting Sportcomplex (primair gemeentelijke verantwoordelijkheid);
- Coördinatie en procesbegeleiding totale uitwerking visie en bewaken samenhang 3 sporen van Open Club concept samen met de initiatiefnemers;
- Eerste aanspreekpunt voor Open Club en participeren in overige sporen.

De projectleider zal samen met de initiatiefnemers een projectopdracht uitwerken. De projectleider kan in de loop van het project inschatten welke middelen voor uitvoering noodzakelijk zijn.

De daadwerkelijke herinrichtingskosten kunnen vervolgens in de kadernota 2019 en de begroting voor 2019 opgenomen worden.

Doel is het realiseren van een toekomstbestendig sportpark samen met huidige en potentiële toekomstige gebruikers.

18. Toezicht en handhaving

Bij de Kadernota 2018 heeft de raad via de aanvaarding van de motie III.M.4 extra budget voor toezicht en handhaving gevraagd.

Prioriteiten ten laste van Algemene Reserve

20. Spark tech lab: van techniek atelier naar expertise centrum

In oktober 2014 werd het eerste techniekatelier in Weert gerealiseerd. Doel is jongeren tussen de 4 jaar en de 16 jaar kennis te laten maken met techniek. In ruim twee jaar is het deelnemersaantal gegroeid van 1.371 in 2014 tot 5.472 in 2016. Vanaf 2017 wil Spark tech lab uitgroeien tot een expertise centrum voor wetenschap en techniek in de regio Midden Limburg. Op een begroting van ruim € 150.000,- per jaar wordt voor een periode van 3 jaar een gemeentelijke bijdrage gevraagd van € 30.000,- per jaar. Andere inkomsten komen o.a. uit bijdragen vanuit Keyport, bedrijfsleven en onderwijs.

De grondgedachte van het Spark tech lab is dat het een plek is waar jongeren van basis- en voortgezet onderwijs zelf aan de slag kunnen met wetenschap en techniek. Het Spark tech lab heeft als vertrekpunt de maakindustrie gekozen, een belangrijk kenmerk van deze regio. De structuur van het Spark tech lab is gebaseerd op de 4 stappen in het maakproces: bedenken, experimenteren, maken en delen.

Doordat er een bijdrage voor een periode van 3 jaar gevraagd wordt is sprake van incidentele kosten waardoor voorgesteld wordt de Algemene Reserve in te zetten.

21. Uitvoering routeplanner cultuur

De laatste cultuurnota van gemeente Weert is geschreven voor de periode 2009 – 2013. Er heeft daarna geen actualisatie van het beleid meer plaats gevonden. Wel is in de nota "Kiezen met Visie"

2015 het belang van cultuur onderschreven: "Cultuur draagt bij aan waardecreatie, ontmoeting, innovatie en creativiteit" en is als een van de zes kernthema's benoemd: "Ruimte voor vrijdenkers en creativiteit in een duurzame samenleving". Mede in dit kader zijn in 2016 de subsidies herijkt en is in januari 2017 de nieuwe museumvisie vastgesteld.

Het aangescherpte beleid borduurt verder op de eerdere Cultuurnota 2009-2013. Gaandeweg de coalitieperiode hebben zich, door zowel beleidsontwikkelingen in andere sectoren als door gesprekken met de culturele ondernemers, nieuwe kansen en aandachtspunten aangediend.

Het aangescherpte cultuurbeleid is een opmaat naar Weert als cultuurstad op maat. Het biedt de handvatten om Weert te laten uitgroeien tot een aantrekkelijke cultuurstad, waarbij de binnenstad kan fungeren als de zogenaamde 'third place', als culturele ontmoetingsplek die de inwoners van Weert gelukkiger maakt. Het beleid richt zich niet zo zeer op meer cultuur (meer activiteiten), maar op een ander, meer samenhangend en zichtbaar cultureel aanbod; op meer diversiteit in het aanbod en het bereik. Om een en ander te bereiken is er gekozen voor een driejarige experimenteerperiode, als voorbereiding op nieuw te ontwikkelen beleid.

Het succes van de 'experimentenperiode' valt of staat met het leggen van verbindingen, met het aangaan van allianties, maar ook met het meer zichtbaar worden van de culturele activiteiten in de stad. De stad kan alleen dan een culturele ontmoetingsplek worden als duidelijk is wat, wanneer, met wie en door wie en voor wie wordt georganiseerd. Belangrijk is om niet alleen aanbodgericht te werken, maar ook te kijken waar vraag naar is. Om de experimenteerperiode te kunnen uitvoeren en om continuïteit te waarborgen tot een nieuwe cultuurnota gereed is voor de cultuurplanperiode 2021-2024), is budget noodzakelijk.

Dit budget wordt ingezet voor de financiering van: de popcoördinator, de urban culture coördinator, Limburg Festival, atelierbeleid, expositiebeleid, stadslab en culturele intermediair.

Ook voor dit bedrag van in totaal voor de driejarige experimenteer periode € 390.000,-- wordt voorgesteld de Algemene Reserve in te zetten.

22. Nut en noodzaak onderzoek West tangent

Aan de westkant van Weert doen zich een aantal ontwikkelingen voor: de bedrijfsontwikkeling op De Kempen, Weert-West en Kempenbroek. Al deze ontwikkelingen genereren verkeer. Deze locaties dienen goed bereikbaar te zijn via de A2. Nu rijdt dit verkeer voornamelijk over de Eindhovenseweg, Ringbaan Noord en West en vervolgens via de Kempenweg. Met name de verkeerssituatie ter hoogte van Boshoven is zorgelijk en onveilig, vooral door het overstekend langzaam verkeer. Hieronder bevinden zich honderden scholieren per dag.

Ook qua leefbaarheid – geluid en luchtkwaliteit - is deze situatie ongewenst. De vraag of de aanleg van de West tangent hiervoor een oplossing kan zijn dient eerst beantwoord te zijn voordat hiervoor aanzienlijke investeringen gedaan worden. Dit zal onderzocht worden. De eenmalige kosten ad € 10.000,-- komen ten laste van de Algemene Reserve.

23. Bijdrage Luidklok beiaardier

Stichting Vrienden van de Beiaard is al enige tijd bezig om het benodigde bedrag van € 60.000,-- voor de vervanging van de gebarsten historische luidklok/beiaardklok in de Martinuskerk bijeen te krijgen. De beiaard is eigendom van het kerkbestuur. De vier luidklokken zijn opgenomen in de beiaard (totaal 49 klokken). Deze beiaard kan zowel handmatig als met automatisch spel bespeeld worden. Een carillon, ook beiaard genoemd, bestaat uit een reeks van minstens 23 op elkaar afgestemde klokken die middels een stokkenklavier bespeeld worden.

De klok die nu gebarsten is vormt een essentieel onderdeel in deze reeks. Doordat de klok gebarsten en dus niet bruikbaar is, is kan de beiaard niet fatsoenlijk bespeeld worden.

Het kerkbestuur en bisdom voelen zich verantwoordelijk voor het luiddeel en zijn bereid om € 14.000,-- bij te dragen. Gezien de financiële situatie van het kerkbestuur is het niet mogelijk meer bij te dragen.

De stichting Vrienden van de Beiaard probeert al meer dan een jaar de financiering van de resterende € 46.000,-- te realiseren. Hiervoor hebben ze contact gehad met diverse fondsen. Ook hebben ze bij de gemeente een verzoek ingediend op grond van de Weerter verordening instandhouding monumenten (WeVIM). Vanuit die regeling krijgen ze de maximale bijdrage van € 7.000,-- wat tevens betekent dat ze vanuit de Provincie matchingsgeld krijgen.

Doordat er nog een tekort is van € 20.000,-- wordt het verzoek gedaan om bovenop de € 7.000,-- een extra subsidie te geven van € 10.000,--
De stichting kan daarmee bij de Provincie aankloppen voor een extra matchingsbedrag van € 10.000,-- en hiermee de financiering rond krijgen.

24. Organisatie EK Triathlon 2019

Sinds 2009 wordt in Weert jaarlijks 'de Stadstriathlon' georganiseerd'. Het evenement is in korte tijd uitgegroeid tot een 3-daags evenement met triathlon-wedstrijden op alle niveaus (recreatiesport, breedtesport, topsport). Al enkele jaren worden belangrijke (selectie)wedstrijden van de Nederlandse en Europese Triathlonbond ingepast in het programma. Bijzonder is dat de organisatie nog steeds draait op vrijwilligers. De organiserende Stichting heeft hiervoor een brede samenwerking met Weerter vrijwilligersorganisaties gerealiseerd.

Voor 2019 bestaat de ambitie om het EK Triathlon (Olympic Distance) te organiseren. In 2016 is in het topsportbeleid gekozen voor een structurele subsidie voor het evenement van € 15.000,--, gekoppeld aan een Provinciale subsidie van eveneens € 15.000,--. Dit omdat de Stadstriathlon een vaste waarde is binnen het programma van topsportactiviteiten in Weert en zo het imago van Weert als sportstad versterkt. De organisatie van een EK brengt zodanige kosten met zich mee dat eenmalig een hogere subsidie nodig is. Een EK biedt ook een veel bredere mogelijkheid voor profilering van de stad. Er zal een veel groter omlijstend programma van activiteiten zijn, waardoor het evenement een feest wordt voor iedereen en veel bezoekers naar Weert gaat trekken. Vanaf 2017 wordt hier overigens al naar toe gewerkt en doel is om dit ook na 2019 voort te zetten. Het evenement vormt zo een stukje Weert promotie in brede zin. Het feit dat het evenement daadwerkelijk plaatsvindt maakt dat er daadwerkelijk sprake is van 'stads promotie'. Gelet op het eenmalige karakter kan dit budget gedekt worden uit eenmalige middelen.

25. Ingebruikname e-depot archief startkosten

Het sluitstuk van digitaal werken is het e-depot, het elektronisch geheugen van de gemeente voor de lange termijn. Het e-depot is de elektronische tegenhanger van de fysieke archiefbewaarplaats. Volgend jaar starten we een werkgroep op, die dan extern advies moet kunnen opvragen. Voor deze advisering nemen we eenmalig een bedrag van € 10.000,-- bij de prioriteiten op. De structurele kosten zijn nu nog niet in te schatten.

26. Tijdelijke personele voorziening DIV (alleen in 2018)

De knelpunten analyse DIV-formatie heeft uitgewezen dat de capaciteit van het DIV cluster, team gegevensbeheer, niet toereikend is. Daarom is het noodzakelijk om de capaciteit in 2018 op voldoende niveau te krijgen door tijdelijke personele voorzieningen voor het wegwerken van de analoge erfenis na verhuizing nieuw stadhuis en aanwas analoge archieven domeinen.

Totaaloverzicht vervangingsinvesteringen 2018-2021

Nr	Pr	Omschrijving vervangingsinvestering	Investering	Jaarlast 2018	Jaarlast 2019	Jaarlast 2020	Jaarlast 2021
1		Uitvoering Speelruimteplan		77.418	77.418	77.418	77.418
2	1	Bomenbeheerplan - komende 9 jaar (m.i.v. 2018) totaal € 1,3 miljoen (d.m.v. equalisatievoorziening)		78.000	78.000	78.000	78.000
					70.000	70.000	70.000
3		Vervanging restant theaterverlichting 2018/2019	118.000	13.275	13.275	13.275	13.275
		Vervanging restant theaterverlichting 2018/2019	57.000		6.413	6.413	6.413
4		VRI Kazernelaan	150.000		9.375	9.375	9.375
5	2	Onderhoud objecten vastgoed (€ 125.000 in 2016 en € 75.000 in 2017 en € 50.000 in 2019)			50.000	50.000	50.000
6		Computerapparatuur (i-pads) raadsleden	35.000		9.188	9.188	9.188
7	KP	Vervanging mobiele telefoons (jaarlijks 1/3 deel)	30.000	10.375	10.375	10.375	0
		Vervanging mobiele telefoons (jaarlijks 1/3 deel)	30.000		10.375	10.375	10.375
		Vervanging mobiele telefoons (jaarlijks 1/3 deel)	30.000			10.375	10.375
		Vervanging mobiele telefoons (jaarlijks 1/3 deel)	30.000				10.375
8		Vervanging mobile devices	200.000		52.500	52.500	52.500
9	KP	6 Zoutstrooiers (2 per jaar in 2019 , 2020 en 2021)	133.120		18.304	18.304	18.304
		Zoutstrooiers 2020	133.120			18.304	18.304
		Zoutstrooiers 2021	133.120				18.304
10	KP	2 Kleine zoutstrooiers	30.000		4.125	4.125	4.125
11	KP	Bestelauto's (2 in 2019)	53.000		7.288	7.288	7.288
12	4	Technische installaties zwembad 2018	203.311	16.095	16.095	16.095	16.095
		Technische installaties zwembad 2019	290.261		22.979	22.979	22.979
		Technische installaties zwembad 2020	176.350			13.961	13.961
		Technische installaties zwembad 2021	212.717				16.840
13	4	Bouwkundig onderhoud zwembad 2018	27.658	1.452	1.452	1.452	1.452
		Bouwkundig onderhoud zwembad 2019	23.416		1.229	1.229	1.229
		Bouwkundig onderhoud zwembad 2020	28.636			1.503	1.503
		Bouwkundig onderhoud zwembad 2021	22.242				1.168
14		Vervanging website www.weert.nl	30.000	6.375	6.375	6.375	6.375
15		Vervangingsinvestering pakketten PIMS en YOUPP	100.000		21.250	21.250	21.250
16		Vervanging systeem intranet	20.000			4.250	4.250
17		Renoveren kunststof vloer toplaag, Sporth.Op den Das	27.000		2.138	2.138	2.138
18		Renoveren kunststof vloer toplaag, Sporth.St Theunis	32.000		2.533	2.533	2.533
19		Verlichtingsarmaturen, Sporthal Boshoven	62.000		3.875	3.875	3.875
20		Renoveren kunststof vloer toplaag, Sporth Aan de Bron	32.000		2.533	2.533	2.533
21		Alarmerings- en verbindingsmiddelen BHV	13.000		2.020	2.020	2.020

4 De stand van zaken 2018

Nr	Pr	Omschrijving vervangingsinvestering	Investe- ring	Jaarlast 2018	Jaarlast 2019	Jaarlast 2020	Jaarlast 2021
22	4	Vervanging drainage trainingsveld Altweerderheide	22.500		1.406	1.406	1.406
23	4	Vervanging toplaag Atletiekbaan	85.000		11.688	11.688	11.688
24	4	Vervanging kunststof grasmatten hockey veld 1 en 2	837.280	66.285	66.285	66.285	66.285
25	1	Hard en software parkeersystemen garages	60.000	12.750	12.750	12.750	12.750
26	1	Upgrade van hard- en software van 30 bestaande parkeerautomaten in zone 2	210.000		23.625	23.625	23.625
27	1	Reconstructie gedeelte Beekstraat	210.000	7.875	7.875	7.875	7.875
		Totaal		289.900	622.744	671.137	707.449
		Budget (verlaagd met € 80.000 ikv bezuinigingen)		223.000	446.000	669.000	892.000
		Over- / onderschrijding		-66.900	-176.744	-2.137	184.551
		Meerjarige investerings-/onderhoudsplannen - niet ten laste van budget:					
		A. Gemeentelijk Rioleringsplan					
1		Riolering cf. GRP (fase 2018):	2.766.000	2.766.000			
		met o.a.:					
		Pompgemalen/bermen en duikers					
		B. Reiniging					
1		Ondergrondse inzamelstations - 2018	76.266	6.038	6.038	6.038	6.038
		Ondergrondse inzamelstations - 2019			6.038	6.038	6.038
		Ondergrondse inzamelstations - 2020				6.038	6.038
		Ondergrondse inzamelstations - 2021					6.038
2		Glasbakken - 2018	50.000	3.958	3.958	3.958	3.958
		Glasbakken - 2019			3.958	3.958	3.958
		Glasbakken - 2020				3.958	3.958
		Glasbakken - 2021					3.958
				9.996	19.992	29.988	39.984
		C. Sportaccommodaties (R2152 Meerjarenonderhoud en vervanging sport)					
1		Renoveren vloer toplaag Sportzaal Molenveld	6.000	6.000			
2		Binnenschilderwerk Sporthal Op den Das	8.820		8.820		
3		Renoveren houten vloer toplaag, Sporthal Stramproy	18.000	18.000			
4		Opwikkelbanden scheidingswanden, diverse sporthallen	11.750	11.750			
5		Aluminium hordenwagen Atletiek	1.125	1.125			
6		Competitie aluminium horden Atletiek	3.204	3.204			
7		Schrobmachine voor gebruik in diverse sporthallen	17.500	17.500			
8		Opwikkelbanden sporthal de Grenslibel	1.300				1.300
				57.579	8.820	0	1.300

Overzicht Kiezen met Visie

Prog.	Format	Omschrijving	2018	2019
1	77	Budget exposities musea	-20.000	
2	52, 57	RMC, onderwijsachterstandenbeleid lokaal	-30.000	
	--	Vastgoed exploitatie	250.000	250.000
	112,122, 124,126	Activiteiten Punt Welzijn (behoort ook bij programma 4)	150.000	
4	60	Muziekonderwijs/Poppodium/RICK/ Bosuil	200.000	
	10	Reisdocumenten, rijbewijzen, Basisadministratie; Burg. stand/ naturalisatie/ naamwijz.; baten leges reisdocumenten en overige documenten, baten leges rijbewijzen, baten leges basisadministratie, baten leges burgerlijke stand (behoort ook bij programma 3, bedragen opgenomen bij programma 3)	40.000	
5	18	Wabo brandveilig gebruik	13.000	
		BATEN		
6		OZB opbrengsten	264.782	
		Toeristenbelasting	32.426	
		Hondenbelasting en doorberekening kwijtschelding in de tarieven	11.849	
		Parkeerbelasting	76.131	
		Precariobelasting	772	
		Prioriteiten en vervangingsinvesteringen		
		Prioriteiten	186.350	336.147
		Vervangingsinvesteringen	80.000	80.000
		Aanvullende voorstellen:		
		LASTEN		
1		Wabo vergunning bouw	500	
5		Budget onvoorzien	23.400	23.400
		Totaal Kiezen met visie	1.279.210	689.547

5

Jaarplan 2018

- Programma 1: Woonklimaat
- Programma 2: Economie
- Programma 3: Zorg
- Programma 4: Participatie
- Programma 5: Financiën

Programma 1 Woonklimaat

Portefeuillehouders: A.Heijmans, A.van Eersel, G.Gabriëls, M.van den Heuvel, P.Sterk

Wat zijn de resultaten in 2018 en hoe meten we die?

	Sub-doelstellingen	Wat doen we er voor?	Wat zijn de resultaten?
1.1 Woningbouwprogramma (volkshuisvesting)	1.1.1 (Ver)bouwen naar behoefte	Herbestemming van leegstaand vastgoed in binnenstad tot (sociale) huurwoningen.	4 herbestemde leegstaande gebouwen voor ca. 59 woningen (Emmasingel 53, Hoogstraat19/Hegstraat 24, Schoolstraat 3/Hoogstraat 8-10, Stationsstraat 16)
		Woningen realiseren op diverse in- en uitbreidingslocaties	minimaal 200 woningen opgeleverd. Bij planvorming project Werthaboulevard wordt haalbaarheid terugplaatsen kraan en behoud mouttoren meegenomen.
		Herijking Structuurvisie Wonen, Zorg en Woonomgeving Midden-Limburg	Geactualiseerd regionaal kader op basis van de prognoses 2017, daarin wordt opnieuw vastgelegd in hoeverre de planvoorraad nog moet worden afgestemd op de behoefte.
		Vorbereiden op Omgevingswet die in 2019 ingaat	Verder implementatie Omgevingswet.
	1.1.2 Wijkvernieuwing	Optimaal inspelen op kansen die ontstaan en begeleiden initiatieven van derden. Regierol gemeente wordt vaker toegepast	Drie nieuwe initiatieven vanuit de markt
		Afhankelijk van de evaluatie wordt bekeken in hoeverre we doorgaan met het opstellen van stadsdeelvisies.	Opstart Stadsdeelvisie Weert-Noord
		Uitplaatsen milieuhinderlijke bedrijven	In 2018 wordt een vervolg gegeven aan het in 2017 gestarte traject om te komen tot uitplaatsing van milieuhinderlijke bedrijven (Herinrichting stadspark)
		Uitvoeringsprogramma's Stadsdeelvisies Weert-Zuid en Weert-Midden	Uitgevoerde actiepunten 2017: uitvoeringsprogramma Stadsdeelvisies Weert-Zuid en Weert-Midden
1.2 Kwaliteit woonomgeving	1.2.1 Schone, veilige en hele openbare ruimte	Verbeteren straatmeubilair binnenstad (2de fase)	Vorbereiding en uitvoering 2de kwartaal 2018
		Herinrichting Maaspoort	Opstellen plan voor herinrichting trottoirs, groen en herschikking parkeerplaatsen
	1.2.2 Verdere vergroening	Groenactiviteitenterrein Laar	Na planvorming in 2017 wordt het groenactiviteitenterrein in 2018 aangelegd
		Opwaarderen openbare ruimte Altweeterheide	Opstarten planproces opwaarderen openbare ruimte centrumgebied
		Vervolg herinrichting straten in Keent / Moesel (ook rioolvervanging) inclusief aanleg voortuintjes 3 straten Moesel	Afronding uitvoering herinrichting Keent, welke in 2017 is gestart en start uitvoering

		(A.van Burenstraat, A.Agnesstraat en Ch.v.Bourbonstraat)	herinrichting in Moesel, dit loopt door in 2018/2019
		Vervolg herinrichting wijkpark Fatima op basis van eigen werkzaamheid van de wijkbewoners/organisaties in Fatima	Delen van de herinrichting van wijkpark Fatima zijn uitgevoerd. In 2018 betreft het de padenstructuur, verplaatsen bomen, verdiepte grasvelden met wateropvangcapaciteit en door de wijk het schoolplein en speeltoestellen.
		Start herinrichting Langpoort met een inrichting die inspeelt op de klimatologische veranderingen. Het combineren van de verschillende functies met ruimte voor de opvang van hemelwater, hittestress voorkomen door meer groen en veilige inrichting.	Herinrichting van het singelgedeelte Langpoort.
		Impuls met permanent groen (bomen) in de binnenstad	Planvorming en start uitvoering 2017, afronding in 2018/2019
		Groen lint	Onderzoek naar de mogelijkheden hoe het openbaar groen in en nabij het stadscentrum met elkaar verbonden kan worden door wandelpaden.
		1.2.3 Meer speel-, sport- en ontspanningsmogelijkheden in openbare ruimte mede door leegkomende plekken tijdelijk anders te bestemmen	Speeltoestellen en spelaanleidingen binnenstad
1.2.4 Weert-West	Verbeteren routestructuren Weert-West	Ononderbroken route tussen Centrum Weert en grensoverschrijdend natuurpark Kempen~Broek	
1.2.5 Kinderboerderij	Kinderboerderij wordt in exploitatie bij de gemeente gehouden	Er wordt afgezien van de voorgenomen bezuiniging	
1.3 Cultuurhistorie	1.3.1 Concentratie musea en verhogen aantrekkingskracht	Publieksactiviteiten in archief	Genealogische dag en boekenmarkt
		Exposities in museum	De keuzes van de raad m.b.t. de museumvisie bepalen de activiteiten van het museum voor 2018 en verder.
		Uitbouw digitale studiezaal archief	Meer bezoekers op de website. Nu 50.000 per jaar. Streven is 60.000 per jaar vanaf 2018.
		In 2018 loopt uitvoering museumvisie	Onderdelen museumvisie zijn uitgevoerd
	1.3.2 Vergroten kennis en versterking beleving cultureel erfgoed	We versterken de beleving van ons cultureel erfgoed door deelname aan de Open Monumentendag, Maand van de geschiedenis, door het uitreiken van de Erfgoedprijs en het toegankelijk maken van gegevens van monumenten via de website van het Erfgoedcluster	Alle 62 rijksmonumenten, ruim 200 gemeentelijke monumenten en 13 beschermde stads- en dorpsgezichten zijn digitaal ontsloten met redengevende omschrijving, historische en actuele foto's en de bijbehorende verhalen

			9.000 bezoekers tijdens Open Monumentendag Uitreiken erfgoedprijs: 1.000 publieksstemmen en publiciteit prijsuitreiking
1.4 Duurzaamheid	1.4.1 Energie neutrale en vitale gemeente in 2050	Het Beleidskader Duurzame Ontwikkeling is leidraad bij het coördineren van duurzaamheid binnen de gemeente Weert	1,5 % energiebesparing per jaar en 2% toename duurzame opwekking per jaar, overeenkomstig landelijke doelstelling Energieakkoord (Ambitie energieneutraal in 2050)
			Doelstelling 2020 (overeenkomstig de looptijd van het beleidskader) is een besparing van 8,7% (521 TJ) in energieverbruik ten opzichte van de nul situatie. Het streefverbruik in 2020 is daarmee 3.400 TJ
			Doelstelling 2020 (overeenkomstig de looptijd van het beleidskader) is een aandeel van 14% duurzaam opgewekte energie (475 TJ)
	Revolverend fonds energie	Onderzoek mogelijkheden en kosten voor het instellen van een revolverend fonds energie	
1.4.2 Implementatie beleidskader duurzaamheid en vergroten draagvlak	Het uitvoeringsplan en de communicatievisie dienen als basis bij het uitvoeren van projecten. Sommige projecten worden binnen samenwerkingsverbanden opgepakt. Daar waar mogelijk wordt aangesloten bij bestaande subsidiemogelijkheden Er wordt blijvend gestreefd naar een integrale aanpak thema duurzaamheid met aandacht voor de economische component. Zowel voor eigen gemeentelijke organisatie en gemeentelijk vastgoed als ook binnen gemeentegrenzen richting burgers en bedrijven	Uitvoering 20 projecten per jaar binnen 5 thema's met doel bewustwording, energiebesparing en duurzame opwekking	
		Coördinatie duurzaamheid interne organisatie. Samenwerking met WeertEnergie, Limburgse gemeenten en overige relevante partijen	
1.5 Natuur en landschap	1.5.1 Vergroten biodiversiteit, versterken landschapstypen	Platteland in Ontwikkeling, gebiedsontwikkeling met als doel de water, landbouw en natuuropgaven integraal te realiseren	Projectenprogramma wordt in 2017 opgesteld, uitvoering start in 2018
		Uitvoeringsprogramma Natuur- en landschapsvisie	Projectenprogramma is in 2017 uitgewerkt samen met Participatiegroep, start uitvoering najaar 2017. Dit krijgt een vervolg in 2018 Landschappelijke parels worden in kaart gebracht, uitvoering herstelplan 2018
	1.5.2 Behoud en verbeteren toegankelijkheid natuurgebieden	Er is een verbeterplan voor begrazing van natuurgebieden opgesteld. In overleg met terrein behorende organisaties en belangengroeperingen wordt gewerkt aan de uitvoering en bewaking van dit plan. Dit is een continu proces	Verbeter- en veiligheidsplan natuurgebieden uitgevoerd

		De samenwerking en de landoverschrijdende gebiedsvisie Cranendonck/Weert-Kempen~Broek krijgt meer vorm. De intentieverklaring is door 14 partijen ondertekend en projectinitiatieven zijn benoemd	in het najaar 2017 wordt de samenwerkingsovereenkomst formeel gemaakt waarna projecten vanaf 2018 uitgevoerd kunnen worden
1.6 Infra-structurele voorzieningen	1.6.1 Verbeteren verkeersonveilige situaties en bereikbaarheid	De focus voor verkeersveiligheid ligt op zo weinig mogelijk dodelijke ongevallen	Het aantal dodelijke slachtofferongevallen
		Verkeersonveilige fietsknelpunten en schoolroutes krijgen een vervolgaanpak. Ook in schoolomgevingen wordt de verkeersveiligheid verbeterd. De verkeersmaatregelen dienen te worden voorbereid. Uitvoering vindt plaats via de Stelpost Verkeer en Vervoer	Starten met verkeersveiligheidsprojecten voor ouderen i.s.m. VVN Weert Het behalen van het verkeersveiligheidslabel door alle scholen. Start oplossen knelpunten uit de nota Inventarisatie Knelpunten Ringbanenstelsel 2017 en vervolg aanpak onveilige verkeerssituaties
	1.6.2 Verbeteren parkeergarages	De parkeersystemen van de parkeergarages worden geactualiseerd	Upgrade van hard- en software parkeersystemen P-garages
		Ter verbetering van luchtkwaliteit plaatsen we filters die de fijnstof uit de lucht halen in en om parkeergarages. Dit draagt bij aan een schonere buitenlucht. We doen de resterende 5 garages in 2018, afhankelijk van het in 2017 behaalde effect	In 5 parkeergarages is een fijnstofinstallatie geplaatst, afhankelijk van de resultaten van de in 2017 aangepakte garage

Programma 2 Economie

Portefeuillehouders: A.van Eersel, G.Gabriëls, M.van den Heuvel, P.Sterk

Wat zijn de resultaten in 2018 en hoe meten we die?

	Sub-doelstellingen	Wat doen we er voor?	Wat zijn de resultaten?
2.1 Vestigingsplaatsfactoren	2.1.2 Economische structuurversterking	Meer focus aanbrengen in de promotie van Weert	Eenduidige en gezamenlijke planmatige promotie van Weert op de thema's wonen, werken, winkelen, vrije tijd
		Deelname aan voorbereiding treinverbinding personenvervoer Weert-Antwerpen in samenwerking met de Provincie	Aanvraag Europese Tent-subsidie voor de investeringen
		Deelname aan MIRT-studie A2 Weert-Eindhoven	Uitwerken maatregelenpakket MIRT
		Westtangent	Inzicht in nut en noodzaak a.d.h.v. overleg met Provincie, gemeente Cranendonck, gemeente Hamont
		Ontwikkeling en beheer bedrijventerreinen	Uitgifte 7 ha bedrijventerrein Faciliteren Parkmanagement: BIZ op 6 bedrijventerreinen, inrichten professionele organisatie door kwartiermaker, koppeling met arbeidsmarktvraagstuk
	2.1.3 Sterkere rol in economische samenwerkingsverbanden	Ondersteuning en deelname Keyport 2020	Regionaal economische structuurversterking. Keyport is in de ranking van logistieke hotspots gestegen van de 14e naar de 7e positie; dit resultaat minimaal handhaven
		Intensiveren samenwerking met partners in Belgisch Limburg, M-Limburg en ZO-Brabant	Realisatie regio-overschrijdende economische relaties
		Regionale samenwerking	Uitvoering Strategische investeringsagenda Midden-Limburg Duidelijkheid over de economische uitvoeringsstructuur Keyport/SML/OML
	2.1.4 Verbeteren externe oriëntatie	Contacten leggen met de regio Eindhoven (Brainport)	Versterking economische relaties, betere 'zichtbaarheid' van Weert
		Netwerkorganisatie Samenwerking Midden-Limburg (SML), versterken betrokkenheid middels kennistour en andere bijeenkomsten, uitwerking POL-trajecten	Aantal georganiseerde bijeenkomsten, aantal POL-uitwerkingen
2.2 Arbeidsmarkt/Re-integratie	2.2.1 Participatiewet	Inzetten op sociale activering om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt dicht bij de arbeidsmarkt te brengen	50 sociale activeringstrajecten
		Zoveel mogelijk mensen met een participatiewet-uitkering plaatsen op (regulier) werk	150 parttime of fulltime plaatsen op de arbeidsmarkt

		Realiseren van beschut werkplekken voor burgers met een indicatie	max. 13 beschut werkplekken zijn gerealiseerd
		Weer(t) Actief: experiment in samenwerking met de Wmo voor mensen met een psychische beperking die worden geholpen met toeleiding naar dagbesteding/sociale activering of werk.	20 deelnemers
		Training Empowerment ('Aan het stuur'): De training is gericht op deelnemers met een korte afstand tot de arbeidsmarkt.	85 deelnemers
	2.2.2 Voorkomen werkloosheid	Wegnemen belemmeringen bij aansluiting vraag en aanbod i.c. ondersteuning werkgevers/ondernemingen	Een regionaal leerwerkloket is opgezet
		De in 2017 gestarte pilot 'één op één begeleiding naar werk' evalueren en eventueel verlengen	De pilot 'één op één begeleiding naar werk' is geëvalueerd.
		Jongeren met of zonder uitkering toeleiden naar regulier onderwijs, (reguliere) banen via leerwerkplekken en actieve bemiddeling naar werk	35 jongeren zijn toegeleid naar regulier onderwijs of geplaatst op de arbeidsmarkt
		De pilot met het UWV voortzetten om de instroom van het aantal WW-ers in de bijstand te beperken	20 minder uitkeringen
	2.2.3 (Re-)integratie van vergunninghouders	D.m.v. integrale aanpak vergunninghouders z.s.m. van stadium A (=aankomst in Weert) het stadium Z (=zelfstandige deelname aan de samenleving) te laten bereiken	Vergunninghouders zijn begeleid en gecoacht op weg naar zelfredzaamheid en bij hun integratie in de buurt. 80 vergunninghouders zijn geplaatst op de arbeidsmarkt, vrijwilligerswerk of onderwijs.
	2.2.4 Uitvoering Wet sociale werkvoorziening	Vaststellen toekomstvisie Risse 2018-2021	Toekomstbestendige uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening met toegevoegde waarde voor het gehele Sociaal Domein.
	2.3 Onderwijs	2.3.1 Passend aanbod onderwijs	Onderwijsinstellingen in contact brengen met bedrijfsleven / brancheorganisaties.
Aanbod afstemmen op de behoefte			Bouw kennis- en expertisecentrum
2.3.2 Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven		Betere afstemming tussen vraag regionale bedrijfsleven en aanbod onderwijs ten behoeve van voldoende stageplekken logistiek. Daarnaast worden de mogelijkheden op het gebied van recreatie en toerisme verkend.	Schooljaar 2016-2017 Gilde gestart met logistieke opleiding niveau 4. Schooljaar 2016-2017 16 leerlingen. Schooljaar 2017-2018 23 leerlingen.
		Zorg dragen voor beter gekwalificeerde werknemers binnen de eigen regio	Een zesjarige techniekopleiding door samenwerking van 't Kwadrant, Gilde opleidingen en bedrijfsleven behalen leerlingen een vmbo diploma én een mbo diploma voor niveau 1,2 of 3 10% minder jongeren zonder startkwalificatie en 10% minder jongeren in de uitkering
		Arbeidsmarkt perspectief voor mbo opleidingen in beeld brengen en daar ook op sturen	Meer jongeren in de regio houden door passend onderwijs aan te bieden
		Aantal stageplekken stimuleren en bieden van werkervaringsplekken door Werk.kom in samenwerking met scholen	Werk.kom neemt minimaal 30 jongeren in traject waarvan minimaal 50% uitstroomt naar een betaalde baan (evt. met

			loonkostensubsidie)
	2.3.3 Passend aanbod volwasseneducatie	Zo veel mogelijk laaggeletterden bereiken en verwijzen naar passende educatie/taaltrajecten Naast formele educatieve trajecten inzetten op non-formele educatie (laagdrempelig), zodat er voor alle doelgroepen in de regio een passend educatieaanbod aanwezig is	30 nieuwe laaggeletterden zijn bereikt Minimaal 60 personen nemen deel aan formele educatie en 60 personen aan non-formele educatie
2.4 Speerpunt sectoren	2.4.1 Versterken maakindustrie	Uitvoering van het Routeplan 2016-2020 van Keyport 2020	In 2020 zijn de doelstellingen van het routeplan gerealiseerd, o.a. arbeidsparticipatie 75%, 36 patenten per jaar, positief saldo bedrijfsuitbreidingen, nieuwe vestigingen en starters
	2.4.2 Uitbouwen belang agribusiness	Uitvoering van het Routeplan 2016-2020 van Keyport 2020, in het bijzonder het economisch actieprogramma agribusiness	In 2020 zijn de doelstellingen m.b.t. agribusiness behaald
	2.4.3 Aanbod logistieke terreinen met (boven)regionale functie	Ontwikkelen/stimuleren Kampershoek 2.0	Uitgifte bedrijfskavels
		Doorontwikkeling multimodale terminal de Kempen	Verbeterd vestigingsklimaat
	2.4.4 Een sterkere toeristisch-recreatieve sector	Opstellen grensoverschrijdende uitvoeringsprogramma's	Gewijzigde wandelroutes en nieuwe kaart wandelroutes Smeethof/Wijffelterbroek n.a.v. nieuwe vormen van begrazingsbeheer
			Gerealiseerde wissels in grensoverschrijdend wandelroutenetwerk en realisatie bijbehorende kaart in 2018
		Realiseren uitvoeringsprogramma's	Gerealiseerd struingebied en bijbehorende kaart Ringselven tot aan Weerterbergen (Loozerheide)(incl. wandelroute rondom Wildenberg en pad tussen grafheuvels) in 2018
			Gerealiseerd inrichtingsplan CZW met mogelijkheden voor outdoor recreatie, horeca, duiken en vissen
Sterkere profilering en positionering potenties grenspark Kempen~Broek		Uitgewerkte branding strategie voor Kempen~Broek i.s.m. Regionaal Landschap Kempen en Maasland (RLKM) en NHTV in 2018	
	Participeren in proces UNESCO status Kempen~Broek		
	Gerealiseerde fietskaart grenspark Kempen~Broek		
Uitwerken regionale visie/aanpak in Samenwerking Midden Limburg-verband (marketing & promotie, verblijfsaccommodaties, agenda M-Limburg) t.b.v. versterking vitaliteit verblijfsaccommodaties en dynamisch voorraadbeheer	Routestructuren mountainbike		
	Regionale visie verblijfsrecreatie in SML verband		
		Vergunningverlening hotels Centrum-Noord en Kampershoek 2.0	

			Nieuwe arrangementen en stijging aantal boekingen met 15%	
		Aanbod afstemmen op groeiende doelgroep mensen met beperking/zorgbehoefte	Gerealiseerd Zintuigenpark in 2018	
2.5 Zakelijke dienstverlening	2.5.1 Voorkomen dreigende leegstand en regie op inzet beschikbare ruimte	Regionale afstemming werklocaties (kantoren en bedrijventerreinen)	Uitvoering bestuursafspraken in regionaal verband	
		Transformatie naar andere bestemmingen	Invulling met andere functies zoals wonen	
		Faciliteren grootschalige vraag op Centrum-Noord, kleinschalige vraag in binnenstad	Kantoorgebruikers zijn op de juiste locatie gehuisvest	
	2.5.2 Heroriëntatie invulling Centrum Noord	Uitvoering visie Centrum-Noord met o.a. verruiming van functies op de hoek Stadsbrug/Eindhovenseweg. Verbinding met de binnenstad d.m.v. functies zoals hotel, wellness & leisure, publieksgerichte dienstverlening, combinaties van wonen en werken.		
		Verkoop en realisatie van kantoren en woon-werkkavels	Verkoop van 2 kavels	
	Bestemmingsplan (partieel) herzien	Planologische mogelijkheid voor uitvoering visie Centrum-Noord (m.b.t. Chinahotel)		
2.6 Detailhandel	2.6.1 Vitale detailhandelsstructuur	Inzetten op behoud en versterking kansrijke winkelgebieden	Regionale bestuursafspraken (n.a.v. Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) maken en uitvoeren	
		Versterking wijkwinkelcentra	Uitvoering van het plan voor het nieuwe winkelcentrum Leuken-Groenewoud en verbeterplan voor winkelcentrum Moesel, Dries en Boshoven	
	2.6.2 Versterken binnenstadseconomie centrum Weert	Actualisatie beleid	Vastgestelde Beheervisie	
		Uitvoeren programma Binnenstad op basis van een programma en conform convenant met provincie Limburg		Historische elementen en routes meer zichtbaar
				Versterkte agglomeratiekracht binnenstad
				Toename bezoekersaantallen met 10%
	Verfraaide openbare ruimte (groen, water, kunst)			
		Optimale bereikbaarheid en betere parkeerfaciliteiten (parkeergarages, fietsenstallingen uitbreiden)		
		(Culturele) evenementen		
		Compact kernwinkelgebied en minder m ² winkelopervlakte door transformatie van panden naar bv wonen		
		Verbeterde gevelkwaliteit		
		Klimaatbestendige en veerkrachtige stad, afkoppeling hemelwater, aanpassen singel op basis van Singelvisie		

		Faciliteren Centrummanagement Weert	Goede samenwerking stakeholders: Centrum Management Weert, BIZ vastgoed, BIZ ondernemers en gemeente.
--	--	-------------------------------------	---

Programma 3 Zorg

Portefeuillehouders: A.Heijmans, A.van Eersel, G.Gabriëls, M.van den Heuvel, P.Sterk

Wat zijn de resultaten in 2018 en hoe meten we die?

	Sub-doelstellingen	Wat doen we er voor?	Wat zijn de resultaten?
3.1 Inkomensondersteuning	3.1.1 Armoedebestrijding vooral gericht op kinderen	De Klijsma-gelden maximaal in natura inzetten voor kinderen in armoede tot 18 jaar	614 'bekende' kinderen en doel om nog eens 400 niet-bekende kinderen te bereiken
		Inzet Klijsma-gelden bij Stichting leergeld, jeugdsportfonds en jeugd cultuurfonds	Stichting Leergeld: Een toename van 10% t.o.v. 2017 zijnde: 372 naar 409 kinderen Een toename van 100% voor het Jeugd cultuurfonds zijnde van 30 naar 60 kinderen Jeugdsportfonds 414 kinderen
	3.1.2 Aanvalsplan armoede	Uitvoering geven aan het vastgestelde Aanvalsplan armoede (inclusief het alternatief voor het sociaal cultureel fonds)	Bestrijding zichtbare en onzichtbare armoede in Weert adhv een door de armoede coördinator op te stellen uitvoeringsplan.
	3.1.3 Financieel zelfstandige volwassenen, met (tijdelijke) ondersteuning waar nodig	Team schulddienstverlening is opgezet waardoor de kwaliteit en regie wordt vergroot. Volwassenen worden (tijdelijk) ondersteund waar noodzakelijk	Schuldhelpverlening 500 aanvragen met als resultaat: 23% schuldregeling, 18% optimalisatie en 36% informatie en advies
	3.1.4 Voorkomen en aanpak van sociale zekerheidsfraude	Inzet op preventie dmv goede voorlichting, themacontroles en inzet van huisbezoeken (PW en Wmo). Samenwerken met diverse partners, zowel lokaal, regionaal, als op landelijk niveau. Mogelijkheden van landelijke bestandskoppelingen verruimen.	Minimaal twee themacontroles zijn uitgevoerd
3.2 Zelfredzaamheid	3.2.1 Iedereen naar school of aan het werk. Uitvoering Regionale Ontwikkelingsagenda Jeugd ROJ	Verder ontwikkelen van persoonlijke arrangementen binnen school om ervoor te zorgen dat leerlingen een startkwalificatie kunnen behalen	Voorkomen thuiszitters en vermindering van voortijdig schoolverlaten binnen de gestelde norm van het ministerie van OCW (convenant Voortijdig Schoolverlaten)
		Verder ontwikkelen van persoonlijke arrangementen voor kwetsbare jongeren waarvoor een startkwalificatie niet haalbaar is	Nieuwe doelstelling VSV landelijk is maximaal 20.000 VSV'ers in 2021. Dit is 1,45% van het totale aantal leerlingen. In 2015-2016 had subregio Weert een VSV van 1,3%. Voor 2017-2018 willen we dit minimaal gelijk houden of een lichte daling zien.
		Samenwerking versterken met de sociale domeinen (Wmo, participatie en jeugd)	Betere dienstverlening door delen van kennis en ervaring. Overleg met de verschillende beleidsdomeinen om tot betere afstemming te komen.

		Gezonde en veilige school: voorlichting alcohol, drugs, leefstijl, trainingen weerbaarheid ter voorkoming van pesten en meeloopgedrag, project veilige MBO	Positief leefklimaat op school, inzet op gezond gedrag, stevigheid, weerbaarheid, 21-eeuwse vaardigheden om meeloop- en pest- en probleemgedrag te voorkomen.
		Verbinden convenant kwetsbare jongeren Midden-Limburg en werkagenda kwetsbare jongeren ML aan de nieuwe Voortijdig Schoolverlaten (VSV) aanpak.	Passend onderwijs, voorkomen schooluitval en behalen startkwalificatie: Doorgaande lijn voorschools-PO-VO-Middelbaar Beroeps Onderwijs (MBO)
		Convenant VSV 2016-2020, uitvoering geven aan de maatregelen VSV	Sluitende, samenwerkende onderwijs-jeugdketen, waardoor vroeger signaleren en passend vervolg mogelijk is met als doel het aantal VSV'ers verder te verminderen
		Uitbreiding doelgroep Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum (RMC) met oud VSV'ers en jongere 16-23 jaar Primair Onderwijs (PO), Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) en Entree	Minder verwijzing speciaal onderwijs, per 2018 is de doelstelling 3,66% (per 1-10-2019 zit er nog max. 3.44% van totaal aantal leerlingen Voortgezet Onderwijs in VSO). 95% van de oud VSV'ers zijn in beeld bij de gemeente
		Regionale ontwikkelingsagenda Jeugd (ROJ) uitvoeren; acties 0-23 jarigen	Realisatie van alle agendapunten van de ROJ. Hoofdthema's: basishouding, preventie en passende ondersteuning.
		Voor/vroegschoolse educatie: 100% toegang peuteropvang peuters laagopgeleide ouders (verplichting ministerie)	125 peuters naar de peuteropvang, i.k.v. armoedebelief zo nodig gratis. KOV Humanitas verzorgt kinderopvang AZC.
		7 Schakelklassen, vroegschoolse educatie en ouderparticipatie ter bestrijding onderwijsachterstanden	8 uur per week extra taal voor 90 kinderen laagopgeleide ouders, extra vroegschoolse educatie en dagarrangementen voor 190 kinderen
		integraal beleid peuteropvang vanuit onderwijs, participatie of sociaal medische indicatie	integraal beleid kinderopvang ocsw wiz, sluitend aanbod, gemeente- en belastingplekken uitwisselbaar
	3.2.2 Geen kind tussen wal en schip	Opvoed- en opgroei-ondersteuning: versterking ouders, kinderopvang, scholen, verenigingen. Breed toegankelijke basisondersteuning en gerichte preventiearrangementen.	Vroegtijdige ondersteuning en/of passende interventie bij opvoeden en opgroeien om 'vervolg schade' te voorkomen. Kinderopvang als basisvoorziening bij alleenstaande jonge ouders en arme, kwetsbare gezinnen
		Afstemming Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), kinderopvang, onderwijs, Punt Welzijn en andere jeugdinstanties	Sluitende keten rondom kwetsbaar gezin
	3.2.3 Zelfredzame volwassenen, met (tijdelijke) hulp en ondersteuning waar noodzakelijk	De voorgenomen bezuinigingen voor 2018 uit Kiezen met Visie: Punt Welzijn worden uitgewerkt.	Punt Welzijn is omgevormd naar een eigentijdse, afgeslankte en toekomstbestendige organisatie die een plek heeft in het nieuwe zorg- en welzijnsstelsel.

		De omslag in het ondersteuningsaanbod van 'productgericht' naar 'resultaatgericht' wordt verder doorgezet (maatwerk).	Resultaatgerichte inzet van hulp, die inwoners in staat stelt om hun leven zoveel mogelijk in eigen regie vorm te geven.
		De activiteiten uit de Actiematrix 2017-2018 (behorende bij het Wmo beleidsplan 2017-2019) worden uitgevoerd.	Mensen die (tijdelijk) niet op eigen kracht kunnen participeren worden op passende wijze ondersteund.
		Meer differentiatie in de inzet van hulp bij het huishouden door andere manier van inkopen.	Beter passend maatwerk gericht op zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen.
		Het Implementatieplan Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang "2020" wordt in samenwerking met de Midden-Limburgse gemeenten uitgevoerd.	Beschermd wonen en maatschappelijke opvang kan op (sub)regionaal niveau worden aangeboden (inkoop, toegang, levering). De gemeente Weert is voorbereid op het zelfstandig uitvoeren van deze taken per 1 januari 2020.
		Veilig Thuis	Meldingen over (vermoedens van) kindermishandeling en huiselijk geweld worden direct opgepakt danwel goed doorgeleid naar het lokale veld, zodat geweld in huiselijke kring zoveel mogelijk wordt voorkomen.
	3.2.4 Mantelzorg (ondersteuning)	Beeldvorming en bewustwording rondom mantelzorg worden voortgezet.	Mantelzorgers zijn beter in beeld en worden passend ondersteund om overbelasting te voorkomen. Concreet aanbod voor respijtzorg wordt verder vorm gegeven. Het Plan van aanpak Mantelzorgvriendelijk Weert 2016 tot 2018 is geëvalueerd en de acties geactualiseerd.
		Versterken netwerkomgeving rondom mantelzorg. De in 2016 en 2017 ingezette activiteiten worden in 2018 voortgezet.	Nieuwe vormen van mantelzorgondersteuning zoals de mantelzorgmarkt, de week van de mantelzorg en ludieke acties zijn bekend bij een breed publiek.
	3.2.5 Aandacht voor mensen met beperkingen	Evaluatie van resultaten Agenda 22 gerealiseerd. De vernieuwde actiepunten worden in 2018 verder uitgewerkt.	De samenleving is toegankelijk voor mensen met een beperking, zowel fysiek als sociaal.
		De bewustwording over de Agenda 22 binnen de organisatie vergroten.	Binnen de diverse beleidsterreinen is aandacht voor de inclusieve samenleving.
	3.2.6 Opvoed- en opgroei ondersteuning door Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	Preventie-arrangementen naar behoefte uitvoeren	Overzicht 15 preventiearrangementen 15 meest voorkomende opvoedproblemen, implementatie voorzorg, moederproject, versterking basisschoolleerlingen
CJG werkt vanuit het gedachtegoed 1Gezin1Plan om tot integrale aanpak te komen. Niet medicaliseren, maar normaliseren. Uitgaan van mogelijkheden. 1g1p heeft		Passend ondersteuningsaanbod voor gezinnen van informatie tot verwijzing naar jeugdhulp	

3.3 Veiligheid	3.2.7 Transformatie jeugdzorg	cliëntperspectief als uitgangspunt. Hierdoor wordt positieve cliënttevredenheid verwacht.	Voor het CJG: cliënttevredenheid minimaal een 7.
		Uitvoeren beleidsplan jeugdhulp 2017-2020 en richtinggevende notitie inkoop Jeugdhulp 2017	Beleidsdoelstellingen beleidsplan en richtinggevende notitie gerealiseerd
		Vernieuwen werving jeugdhulp	Een passend aanbod voor jeugd met vragen, problemen of een beperking
		Werken volgens gedachtegoed 1Gezin1Plan	Tevredenheid bij ketenpartners en cliënten over de geboden ondersteuning en de samenwerking
	3.2.8 Financien en aansturen jeugdgezondheidszorg	Inzet CJG als eerste lijn jeugdhulp (onderdeel van de opdracht CJG)	Op termijn minder aanspraak op gespecialiseerde jeugdhulp (nul-meting 2015)
		Meer directe inzet voor ouders/kinderopvang en scholen op basis van feitelijke ondersteuningsvraag en minder overhead, staf	Vroegtijdige, passende actie bij risico op achterstand/zorg, aandachts-groepen 0-4 jr. en 14-16 jr.
	3.2.9 Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid	Versterken rol JGZ, door preventie en vroegsignalering voorkomen zwaardere problematiek	Zelfredzamere gezinnen, minder zware hulp nodig
		Het actieprogramma lokaal gezondheidsbeleid wordt uitgevoerd: het stimuleren van een actievere leefstijl onder alle leeftijdsgroepen. Nieuwe actiepunten op het gebied van Jeugd en ouderen worden verder vorm gegeven.	Een betere gezondheid voor alle inwoners. Verbinding tussen gezondheidsbeleid en sport en participatie is verder vormgegeven. Er is sprake van een integrale aanpak. Inzet methodiek Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG).
	3.3.1 Veilige woon- en leefomgeving	Uitvoeren integraal veiligheidsplan 2015-2018: het terugdringen van het aantal woninginbraken	Daling met 10% naar 440 inbraken. Extra aandacht voor de kwetsbare positie van ouderen aangezien zij vaker slachtoffer zijn van woninginbraken
Aanpakken overlast jeugd en preventie op alcohol- en drugsgebruik bij jeugdigen. De veiligheid in en om school wordt hierbij betrokken		Daling van de overlast met 3% van 271 naar 263 meldingen	
Onvoorzienbare zaken die invloed hebben op de openbare orde en veiligheid		Adequate reactie bij actualiteiten en/of incidenten met impact op de openbare orde (bijv. autobranden, dumpen van illegaal afval, jihadisme, radicalisering).	
Betrekken burgers bij veiligheid en leefbaarheid. Faciliteren burgerinitiatieven (WhatsApp-groepen, buurtpreventieteams). Inzetten op kwaliteit sociale netwerken in wijk, (tegenaan woonoverlast, buurtbemiddeling, aanpak huiselijk geweld, huisverbod)		In alle wijken en dorpen zijn WhatsApp-groepen actief. In Weert Zuid en Boshoven lopen wekelijks buurtpreventieteams. De sociale kwaliteit (optelsom v. woonoverlast, burengerucht, relatieproblemen, drugsoverlast enz.) is gedaald met 3% tov peiljr.2014 Structurele acties gericht op de bewustwording van de bewoners (voorlichtingsbijeenkomsten, wake-up call	

			bij scholen). Er vinden Donkere Dagen Acties plaats die gericht zijn op preventie.
		Actiepunten Preventie- en Handhavingsplan Drank- en Horecawet (versie 1.1)	Het aantal jongeren tussen de 15 en 18 jaar dat de afgelopen maand alcohol heeft gedronken daalt van 44% naar 10% in 2025
	3.3.2 Veilig uitgaan: afname alcoholgebruik jongeren onder de 18 jaar en afname dronkenschap in het publieke domein	Preventieve activiteiten: communicatie, risico inventarisatie, hotspot inventarisatie, nalevingsonderzoek, informatie bijeenkomsten, deelname GGD gezondheidsmonitor	Het aantal jongeren tussen de 15 en 18 jaar dat de afgelopen maand dronken is geweest daalt van 20% naar 10% in 2025 Het aantal jongeren tussen de 15 en 18 jaar dat van de ouders niet mag drinken stijgt van 38% naar 90% in 2025 Het aantal jonge mensen onder de 25 jaar dat het afgelopen jaar is opgenomen met een alcoholtoxicatie daalt van 12 naar 0 in 2025
		Handhavingsactiviteiten: controle op leeftijdsgrens bij commerciële horeca, para commerciële horeca, detailhandel en evenementen, controle op overige voorschriften voor horeca inrichtingen	De naleving van de leeftijdsgrens van 18 jaar stijgt in alle branches naar 90% in 2025
	3.3.3 Doorontwikkeling Veiligheidsregio	In overleg met de Veiligheidsregio komen tot een brandweerpost in Stramproy die voldoet aan alle eisen (ARBO, arbeidshygiëne e.d.) en die toekomstbestendig is	Een brandweerpost in Stramproy die aan alle eisen voldoet
		Toeziens op implementatie van de afspraken m.b.t. gezondheid zoals gemaakt tijdens de bestuursconferentie in 2016 v.w.b. optimale aansluiting van de Veiligheidsregio op (toekomstige) behoeften gemeenten	Een geharmoniseerde programma- en productencatalogus
		Operationalisering harmonisatie gemeentelijke bijdrage-systematiek, met 2017 als 1ste ingroei jaar	Eén geïntegreerde regionale begroting voor Veiligheid en Gezondheid
	3.3.4 Verdere samenwerking in het kader van jeugd en veiligheid	Uitgevoerde aanpak van het integrale veiligheidsplan	Minder incidenten op scholen
		Acties werkgroep veilige school	Positief leefklimaat op school, inzet op gezond gedrag, stevigheid, weerbaarheid, 21-eeuwse vaardigheden om meeloop- en pest- en probleemgedrag te voorkomen.
		Weerbaarheidstraining ter voorkoming pest- en meeloopgedrag, verslaving, schulden, criminaliteit	Flexibele inzet op afroep, snelle, passende interventie waar nodig
		Actief jongerenwerk: voldoende, passende en flexibele inzet om contact te houden met jongeren met zwakke basis. Ondersteuning scholen en verenigingen	Jongerenwerk is middels pop-up benadering op scholen en andere locaties waar direct contact met jongeren nodig is.
		Project Kamers met Uitzicht (KmU) preventie en Plus (nazorg) met subsidie provincie	10 jongeren in begeleiding KmU of KmUplus. Onderzoek naar overige vormen coaching, kamertraining. Meer betaalbare woonruimte jongeren en alleenstaande moeders.

3.4 Gemeentelijke diensten	3.4.1 Digitaliseren en professionaliseren dienstverlening	Dienstverlening balie: steeds meer selfservice door de burger, hostmanship en beveiliging publiekshal, vraag en aanbod klanten beter op elkaar afstemmen. Implementeren van een laagdrempeliger en representatiever klanttevredenheidsonderzoek.	In 2018 minimaal een klanttevredenheidsscore van 8,0. Score landelijke benchmark 2016: 7,9; 2015: 8,0; 2013: 7,7 en 2012: 7,8
		Dienstverlening telefonie: optimalisatie telefooncentrale, verdere verdieping 'werken vanuit de klant', werkafspraken backoffice, ingericht nieuw klantcontactstelsysteem met eenduidige werkinstructie en getrainde medewerkers.	In 2018 minimaal een klanttevredenheidsscore van 7,6. Score landelijke benchmark 2016: 6,7; 2015: 7,8; 2013: 7,0 en 2012: 7,3.
		Dienstverlening digitaal: werken met alle nieuwe modules van i-burgerzaken die selfservice van de klant verhoogt, meer producten digitaal aanbieden, implementatie nieuw zaakstelsysteem en verbeteren website.	In 2018 minimaal een klanttevredenheidsscore van 7,6. Score landelijke benchmark 2016: 7,0; 2015: 6,8; 2013: 6,8 en 2012: 6,8.
		Uitvoering masterplan Informatiearchitectuur	Het masterplan, fase 1 tot en met 3 zal in januari 2018 worden geëvalueerd.
			Iedereen werkt in 2018 zoveel mogelijk geautomatiseerd en zaakgericht. Het oude zaakstelsysteem is dan volledig uitgefaseerd en de hele organisatie werkt met het nieuwe zaakstelsysteem. De inrichting wordt geoptimaliseerd zoals in 2017.
		Verbeterde interne en externe dienstverlening.	In 2018 werken we met een generieke DigD-voorziening voor de hele gemeente. Domein onafhankelijk worden producten door de burger aangevraagd door in te loggen op een en dezelfde veilige DigiD-voorziening.

Programma 4 Participatie

Portefeuillehouders: G.Gabriëls, M.van den Heuvel, P.Sterk

Wat zijn de resultaten in 2018 en hoe meten we die?

	Sub-doelstellingen	Wat doen we er voor?	Wat zijn de resultaten?
4.1 Sport en Bewegen	4.1.1 Passend sportaanbod	Topsport: Opstellen regiovisie voor verdere ontwikkeling Sportzone Weert/ML samen met de ML-gemeenten, Topsport Talentschool en Provincie Limburg.	Afspraken tussen partners zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst waaraan uitvoering wordt gegeven.
		Implementatie van bijstelling herziening subsidiestelsel vrijwilligersorganisaties en tarieven sportaccommodaties op grond van uitgevoerde evaluatie.	Knelpunten die zijn ontstaan als gevolg van het nieuwe beleid zijn opgelost.
	4.1.2 Vitale verenigingen	Uitvoering geven aan nieuwe subsidieregeling 'samenwerking'	Enkele sportverenigingen zetten deze subsidie in om te komen tot samenwerking.
		Participeren in traject Open Club Boshoven	Traject Open Club Boshoven wordt voortgezet.
	4.1.3 Bevorderen sportdeelname	Gebruik Jeugdsportfonds door doelgroep bevorderen.	Minder uitval van sportdeelname door jeugd uit gezinnen met een laag inkomen.
		Inzet 9,3 fte combinatiefunctionarissen/buurtsportcoaches in de omgeving onderwijs, (urban)sport en buurt.	Hogere deelname aan urban sports. Preventie en terugdringing van overgewicht.
	4.1.4 Samenwerking met maatschappelijke partners en bedrijfsleven	Deelname JOGG (o.a. scholen en GGD).	Meer sportdeelname door mensen uit kwetsbare groepen (ouderen, gehandicapten, vluchtelingen).
		Uitvoering Swim2Play (scholen en zwembad).	Hogere instroom in sportverenigingen.
Deelname platform Weert in Beweging (o.a. met sportraad, lokale ondernemers).		Preventie en terugdringing van overgewicht. Structureel aanbod zwemmen in het basisonderwijs en borging zwemvaardigheid leerlingen.	
4.2 Sociale gezondheid: Ontplooiing	4.2.1 Passend aanbod kunst en cultuur	Implementatie van bijstelling herziening subsidiestelsel vrijwilligersorganisaties op grond van uitgevoerde evaluatie.	Meer bewustwording van positieve effecten van sport en bewegen.
		Uitvoering visie op cultuur / cultureel manifest	Knelpunten die zijn ontstaan als gevolg van het nieuwe beleid zijn opgelost. Meer diversiteit in aanbod en nieuwe doelgroepen bereikt. Opstarten van onderzoek naar de mogelijkheid van een Weerter Cultuurplan Instelling (CPI) Meer samenwerking in de culturele sector

			Optimale inzet middelen omvormingsfonds cultuur en maatschappij gericht op culturele innovatie en creativiteit. Meer zichtbare Verwondering, Beleving en Spontaniteit
	4.2.2 Vitale verenigingen en grotere cultuurdeelname	Uitvoering geven aan nieuwe subsidieregeling 'samenwerking'.	Enkele culturele verenigingen zetten deze subsidie in om te komen tot samenwerking.
		Stimuleren van samenwerking en het nemen van meer eigen verantwoordelijkheid door culturele organisaties.	Cultureel platform met actieve online community. Cultureel intermediair die instellingen onderling, met derden en met het maatschappelijk netwerk verbindt. Deelname aan landelijke en provinciale stimuleringsprogramma's cultuur en cultuureducatie (CMK)
	4.2.3 Bevorderen cultuurdeelname	Gebruik jeugdcultuurfonds door doelgroep bevorderen.	Minder uitval van cultuurdeelname door jeugd uit gezinnen met een laag inkomen.
	4.2.4 Bewustwording van boven- en ondergronds cultuurhistorisch erfgoed	Erfgoed onder de aandacht brengen bij een breed publiek	Up-to-date website 'www.erfgoedhuisweert.nl'
4.3 Ontmoeting	4.3.1 Passend aanbod accommodaties	Uitvoering geven aan vastgestelde voorzieningenplannen.	Toekomstbestendige voorzieningenstructuur
4.4 Leefbaarheid en sociale samenhang	4.4.1 Bevorderen leefbaarheid en sociale samenhang in dorpen en wijken en eigen kracht inwoners	Continueren jaarlijkse subsidie wijk- en dorpsraden waaruit activiteiten in wijk of dorp ondersteund worden.	Ondersteunde wijk- en dorpsinitiatieven uit subsidiebudget wijk- en dorpsraden.
		Ondersteunen van eigen kracht van inwoners (terugtrekkende overheid) door (waar nodig) ondersteunen van initiatieven uit de samenleving	Besluitvorming over structureel budget 'subsidierегeling burgerinitiatieven' voor 2019 e.v. Vernieuwende burgerinitiatieven zijn ondersteund door inzet 'subsidierегeling burgerinitiatieven'.
		Acties in overleg met relevante partners zoals Punt Welzijn, Anti-Discriminatie Voorziening en Movisie	Een diversiteitsplatform in Weert Meer pluriforme evenementen Realiseren van een samenwerking met Provincie en andere regenboogsteden Meer verdraagzaamheid in de lokale samenleving
	4.4.2 Meer mensen doen vrijwilligerswerk	Evaluatie en geactualiseerd actieprogramma 2017 e.v. Versterken van vrijwilligerswerk door uitbreiden van de doelgroep.	Meer mensen doen vrijwilligerswerk, ter ontlasting van mantelzorger, voor het behoud van vitale verenigingen en het toeleiden van moeilijk bemiddelbare personen via vrijwilligerswerk naar een zinvolle dagbesteding/werk.

4.5 Verandering samenleving en overheid	4.5.1 Visie ontwikkeling burgerparticipatie en overheidsparticipatie	In een interactief proces hebben we in 2016/17 intern en met diverse partners en inwoners gesproken over verschillende (en veranderende) rollen in veranderende samenleving. Daarnaast zijn we op zoek naar hoe anders omgaan met initiatieven samenleving	Meer duidelijkheid over de rol tussen overheid en partners. Werkwijze omgaan initiatieven uit de samenleving: resultaat afhankelijk van uitkomst proces. Dit is een groeiproces dat ook in 2018 en volgende jaren door loopt.
---	--	--	---

Programma 5 Financiën

Portefeuillehouders: A.Heijmans, A.van Eersel, M.van den Heuvel, P.Sterk

Wat zijn de resultaten in 2018 en hoe meten we die?

	Sub-doelstellingen	Wat doen we er voor?	Wat zijn de resultaten?
5.1 Bezuinigingen en efficiency maatregelen	5.1.1 Organisatie ontwikkeling	Implementatie organisatie ontwikkelplan WinD	Op toekomst gerichte nieuwe organisatie
	5.1.2 Samenvoegen beheer en exploitatie van vastgoed/voorzieningenplannen besparen	Clustering van voorzieningen en efficiency verbetering	Gerealiseerde bezuiniging van € 200.000,--
	5.1.3 Intergemeentelijke samenwerking op ICT gebied besparen in de uitgaven	Uitvoeren masterplan ICT (noodzakelijke investeringen en doorontwikkeling samenwerking)	De kwaliteit van dienstverlening gaat omhoog en de structurele kosten zullen minder stijgen door co-creatie en synergievoordeel
	5.1.4 Verkoop en exploitatie van gemeentelijk vastgoed	Planmatige verkoop vastgoed	€ 250.000,-- bezuiniging exploitatie vastgoed
		Planmatig uitvoeren van onderhoud	Beter structureel onderhoudsniveau
		Plan opstellen om te komen tot kostendekkende huren Projectmatige opzet vastgoedbeheer	Kostendekkende huren diverse panden
5.1.5 Samenwerken en uitbesteden bij Openbaar Gebied, Stadstoezicht, Belastingen en Bedrijfsvoering	Onderzoek vormen van samenwerking en/of uitbesteding bedrijfsvoering	Besluitvorming over samenwerking en uitbesteding	
5.1.6 Analyse op kansen voor subsidies	Structureel volgen van de mogelijkheden van subsidieverwerving in overleg met de samenwerkende gemeenten en het extern adviesbureau	Maximaal subsidiebedrag binnenhalen	
5.2 Lasten voor de inwoner	5.2.1 Streven om de Onroerend zaakbelasting alleen te verhogen om nieuw beleid mogelijk te maken	Dekking nieuw beleid binnen reguliere begroting ("Oud voor nieuw")	Zo laag mogelijke lastendruk voor de inwoners van Weert

6

Begroting 2018

- Programma 1: Woonklimaat
- Programma 2: Economie
- Programma 3: Zorg
- Programma 4: Participatie
- Programma 5: Financiën
- Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Programma 1 Woonklimaat

Portefeuillehouders: A.Heijmans, A.van Eersel, G.Gabriëls, M.van den Heuvel, P.Sterk

Wat mag het kosten

	2018	2019	2020	2021
Totale lasten	31.146.500	31.139.342	29.081.694	28.732.804
Totale baten	18.605.948	18.879.442	16.855.674	16.772.405
Saldo	12.540.552	12.259.900	12.226.020	11.960.398

Financiële analyse

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Totale lasten	33.048.948	31.787.150	31.146.500
Totale baten	17.256.758	19.348.392	18.605.948
Saldo	15.792.190	12.438.757	12.540.552

Ten opzichte van de begroting 2017 nemen de lasten af met € 640.650,-- en de baten nemen af met € 742.444,--

Lasten betaald parkeren

Binnen het product off-street parkeren is er structureel rekening gehouden met een kostencomponent voor het openen/sluiten van parkeergarages. Met ingang van 2017 en verdere jaren komt deze kostenpost ad € 32.673-- volledig te vervallen in verband met de 24-uurs bereikbaarheid van de parkeergarages. Uit klantvriendelijkheid is er gekozen voor een doorlopende openstelling. Daar waar openstelling niet wenselijk is vanuit de bewoners (Ursulinengarage en Beekpoort) wordt deze automatisch gesloten op een nader aangegeven tijdstip. Het met Westrom-Risse Facilitair afgesloten contract voor het schoonmaakonderhoud van de parkeergarages vanaf 2017 is structureel in de begroting 2018 opgenomen. Tot nu toe zijn deze kosten binnen de jaarrekeningen bij parkeren opgevangen.

Restafval (RHA)/Componenten/Milieustraat

Transportonderzoekbureau Panteia/NEA houdt in opdracht van de NIWO (Nationale en Internationale Wegvervoer Organisatie) de kostenontwikkelingen/prijswijzigingen bij ten aanzien van de verschillende kostprijsonderdelen op het gebied van wegvervoer en VIHB-afval. Voor 2018 betekent dit dat we rekening moeten houden met een prijsstijging van 2,7%. Dit resulteert op de componenten afzet RHA en GFT in een lastenstijging van € 28.302,-- ten opzichte van 2017.

Voor de milieustraat houden we rekening met een jaarlijkse prijsmutatie van 0,9% gebaseerd op de meest recente ramingen van het CPB, conform besluitvorming bij de Kadernota 2018. Lastenstijging op het onderdeel verwerking afval van € 10.132,--.

Voor de dienstverlening van BsGW op het gebied van belastingheffing en -inning en uitvoering van de Wet Waardering Onroerende Zaken betalen we als gemeente een jaarlijkse vergoeding. Voor 2018 bedraagt de totale bijdrage aan BsGW € 547.000,--.

Voor het taakveld afvalstoffenheffing betekent dit een bijdrage van € 124.794,-- en voor het taakveld riolering € 139.643,--. Dit is voor beide taakvelden ten opzichte van 2017 een lastenstijging van respectievelijk € 124.794,- en € 139.643,--. Dit wordt veroorzaakt door een

andere wijze van administreren (BBV-wijziging), omdat we met ingang van 2018 geen kostenplaatsen meer kennen.

Overige aanpassingen

Asfaltverhardingen

De contracten op het gebied van asfaltverhardingen houden voor 2018 allemaal rekening met een prijsmutatie van 1,8%. Dit betekent voor 2018 een lastenstijging op uitbesteed onderhoud asfaltverhardingen van € 25.056,--.

Plantsoenen: uitbesteed w1

Bij de begrotingsbehandeling 2017 heeft de raad in het amendement I.A.12 de taakstelling voor bermen en plantsoenen in 2017 verlaagd met € 50.000,--. Voor de begroting 2018 ten opzichte van 2017 betekent dit een lastenstijging van € 50.000,--.

Reiniging/inspectie hoofdriolen

Opnemen van een post uitbesteed onderhoud ten behoeve van de reiniging en inspectie van de hoofdriolen ad € 80.000,--.

Verb./Verv./Uitbr.riolering

Met ingang van 2018 afvoeren van de opbrengstenraming "Bijdragen van derden" ad € 46.600,--. Nazicht van de historische cijfers heeft uitgewezen dat er met deze opbrengstenraming voor 2018 en verdere jaren geen rekening meer hoeft te worden gehouden.

Programma 2 Economie

Portefeuillehouders: A.van Eersel, G.Gabriëls, M.van den Heuvel, P.Sterk

Wat mag het kosten

	2018	2019	2020	2021
Totale lasten	21.360.181	17.908.065	16.426.623	16.026.892
Totale baten	12.000.215	8.870.413	7.842.676	7.766.414
Saldo	9.359.967	9.037.652	8.583.948	8.260.478

Financiële analyse

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Totale lasten	14.810.622	23.409.131	21.360.181
Totale baten	7.629.987	11.251.798	12.000.215
Saldo	7.180.635	12.157.333	9.359.967

Ten opzichte van de begroting 2017 nemen de lasten af met € 2.048.950,-- en nemen de baten toe met € 748.417,--

Vastgoed

Als gevolg van de nieuwe financiële inrichting van Vastgoed is een grote administratieve wijziging uitgevoerd. Door voortschrijdend inzicht en inzicht in de werkelijke cijfers bij de jaarrekening 2016 en de voorlopige cijfers 2017 omtrent vastgoedobjecten, zijn er bij de begroting 2018 mutaties ontstaan ten opzichte van de begroting 2017. De kapitaallasten betreffende vastgoed nemen af in het begrotingsjaar 2018. Verkopen van vastgoedobjecten in combinatie met het lagere renteomslagpercentage als gevolg van de voorschriften (BBV rentenotitie) liggen hieraan ten grondslag.

Voor het jaar 2018 is eenmalig een éxtra taakstelling opgenomen van € 400.000,-- inzake verkopen vastgoed. Deze taakstelling komt bovenop de reeds eerder geraamde taakstelling van € 300.000,-- De geraamde taakstelling verkopen vastgoed voor het jaar 2018 komt daardoor uit op een bedrag van € 700.000,--.

Onderwijsachterstandenbeleid

De door het Rijk aangekondigde verhoging van de bijdrage voor onderwijsachterstandenbeleid is uitgesteld naar 2019 en er is voor 2018 zelfs een budgetkorting toegepast. Daarnaast is de bijdrage voor taalscholing vervallen. In 2018 is als gevolg van het bovenstaande de rijksvergoeding afgerond € 65.000 lager. Gezamenlijk met het onderwijs wordt dit eenmalig budgettair neutraal opgelost. Voornamelijk is in de begroting rekening gehouden met een budgetstijging met ingang van 2019. Het ministerie meldt echter dat trage coalitievorming ertoe kan leiden dat de beloofde stijging in 2019 wederom wordt uitgesteld naar 2020. Dat maakt het nog lastiger om dit met het veld op te blijven vangen.

Programma 3 Zorg

Portefeuillehouders: A.Heijmans, A.van Eersel, G.Gabriëls, M.van den Heuvel, P.Sterk

Wat mag het kosten

	2018	2019	2020	2021
Totale lasten	57.959.547	57.060.848	56.612.249	56.188.674
Totale baten	16.406.944	16.089.623	16.028.631	15.954.911
Saldo	41.552.602	40.971.225	40.583.619	40.233.763

Financiële analyse

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Totale lasten	58.696.097	58.158.256	57.959.547
Totale baten	18.248.267	17.504.584	16.406.944
Saldo	40.447.830	40.653.672	41.552.602

Ten opzichte van de begroting 2017 nemen de lasten af met € 198.709,-- en dalen de baten met € 1.097.640,--

Decentralisaties

De gemeente ontvangt via de decentralisatie-uitkering sociaal domein middelen voor de uitvoering van de nieuwe taken op het gebied van de WMO, Jeugdhulp en Participatie. In de begroting van de gemeente Weert wordt dit neutraal verwerkt. Eventuele afwijkingen ten opzichte van de beschikbare middelen worden verrekend met de reserve sociaal domein.

De begroting 2018 is opgesteld op basis van de lokale exploitatieopzetten 2018 van WMO en Jeugdhulp. Zowel voor WMO als voor Jeugdhulp is het verschil ten opzichte van de beschikbare middelen als raming voor onvoorziene uitgaven opgenomen. In 2018 gaat de nieuwe verwerving op basis van resultaatgerichte financiering van start. Doelstelling is dat de overgang budgettair neutraal plaatsvindt, maar bij het opstellen van de begroting zijn de financiële gevolgen niet met volledige zekerheid te voorzien. De raming voor onvoorziene uitgaven bedraagt bij de WMO € 418.000,--. In de exploitatieopzet Jeugdhulp is € 624.000,-- begroot voor onvoorziene uitgaven. Voor de jaren 2017, 2018 en 2019 is er sprake van financiële verevening tussen de gemeenten in Midden-Limburg West op het gebied van Jeugdhulp. Tekortgemeenten verevenen eerst lokaal met een eventueel positief resultaat WMO begeleiding Zorg in natura (ZIN) en Persoonsgebonden budget (PGB). Vervolgens vindt sub-regionale verevening plaats met inleg van maximaal het voordelige resultaat Jeugdhulp van voordeelgemeenten. Een voordeelgemeente kan dus geen nadeelgemeente worden. Vaststelling van de verevening vindt plaats na vaststelling van de jaarrekeningen in de sub-regio, waarna eventuele financiële gevolgen worden verrekend met de reserve sociaal domein.

Eveneens via de decentralisatie-uitkering sociaal domein ontvangt de gemeente een bijdrage voor de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening, die wordt uitgevoerd door de Risse. Meerjarig dalen deze middelen, waardoor er een tekort zal ontstaan. Dit tekort kan in 2018 nog worden opgevangen vanuit het weerstandsvermogen van de Risse. Voor de jaren daarna wordt een toekomstvisie opgesteld, die in het tweede kwartaal 2018 aan de gemeenteraden wordt voorgelegd.

Hulp bij het huishouden en woon-, rolstoel- en vervoersvoorzieningen

De begroting 2018 voor de oude taken van de Wmo is nagenoeg gehandhaafd op het niveau van 2017. Hierbij is rekening gehouden met relevante ontwikkelingen. Eén wijziging betreft de hoogte van de inkomsten uit eigen bijdragen vanwege bijstelling van de landelijke en lokale parameters (besluitvorming Raad juli 2017). Een tweede wijziging is doorgevoerd op basis van actualisatie van de begroting van Omnibuzz, de gemeenschappelijke regeling waarbinnen collectief vervoer wordt verzorgd (vastgesteld door het algemeen bestuur van Omnibuzz op 5 juli jl.).

Bijstand

In het kader van de bijstandsverlening worden BUIG-middelen van het Rijk ontvangen. In de begroting 2018 wordt een structureel hoger bedrag voor loonkostensubsidie geraamd van € 152.000,--. In 2017 is de loonkostensubsidie via de BUIG een regulier wettelijk instrument geworden, waardoor steeds meer werkgevers dit gebruiken. De hoogte van de loonkostensubsidie wordt vastgesteld via een wettelijke loonwaarde meting.

In de raming voor bijstandsuitkeringen is rekening gehouden met een daling van het aantal bijstandsgerechtigden (lagere lasten € 400.000,--).

Bijzondere bijstand/armoedebeleid

Ten behoeve van uitvoering van het aanvalsplan armoede Weert wordt met ingang van 2018 structureel € 400.000,-- aanvullend geraamd voor armoedebeleid. Voor de opstartjaren 2018 tot en met 2020 wordt daarnaast incidenteel jaarlijks € 250.000,-- geraamd. Deze incidentele middelen worden ten laste gebracht van de reserve sociaal domein.

De kosten van de bijzondere bijstand worden in 2018 incidenteel hoger geraamd (€ 250.000,-- hogere lasten tot een bedrag van € 100.000,-- gedekt vanuit de reserve inburgering en participatie niet-westerse allochtonen). In de loop van 2018 wordt beoordeeld of structurele bijstelling nodig is, ook in relatie tot de gevolgen van het aanvalsplan armoede.

Dependance burgerzaken Stramproy

Bij de behandeling van de Kadernota 2018 is een motie m.b.t. handhaving van de dependance van burgerzaken in Stramproy aanvaard. Om dit te kunnen realiseren is een aantal aanpassingen noodzakelijk. Dit heeft te maken met de landelijke eisen die worden gesteld met betrekking tot veiligheid en het vervoer van documenten en de daaraan verbonden personele gevolgen. Eenmalig is er voor een aantal kleine investeringen in 2018 € 15.000,-- nodig. Daarnaast stijgen de structurele lasten met ingang van 2019 jaarlijks met € 15.000,--. Met het terugdraaien van de bezuiniging en de hierboven genoemde aanvullende eenmalige en structurele kosten is in deze (meerjaren)begroting rekening gehouden. Daarnaast is voor de uitvoering van de werkzaamheden op basis van wettelijke bepalingen met betrekking tot functiescheiding een dubbele bezetting van de dependance noodzakelijk (kostenpost van € 15.000,-- op jaarbasis). Gezien de ontwikkelingen in het vakgebied van publiekszaken stellen wij voor om de openstelling van de dependance jaarlijks te evalueren. In 2016 bezochten 4.434 mensen de dependance, waarvan 2.803 uit Stramproy en 1.631 uit Weert.

In het overzicht "Kiezen met Visie" op bladzijde 63 is de bezuiniging die voor de dependance voor 2019 voorzien was van € 8.602,-- niet meer opgenomen.

Programma 4 Participatie

Portefeuillehouders: G.Gabriëls, M.van den Heuvel, P.Sterk

Wat mag het kosten

	2018	2019	2020	2021
Totale lasten	8.083.000	8.077.041	8.162.605	8.240.428
Totale baten	40.023	40.023	40.023	40.023
Saldo	8.042.977	8.037.018	8.122.582	8.200.405

Financiële analyse

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Totale lasten	10.820.989	8.466.400	8.083.000
Totale baten	86.277	106.544	40.023
Saldo	10.734.712	8.359.856	8.042.977

Ten opzichte van de begroting 2017 nemen de lasten af met € 383.400,-- en dalen de baten met € 66.521,--

Indexering subsidie professionele instellingen

In het kader van de subsidierelatie met professionele instellingen zijn met de instellingen afspraken gemaakt over de indexering van de subsidiebedragen. Met de (verwachte) indexering voor 2018 en verder is in de begroting rekening gehouden.

In het kader van "Kiezen met Visie" is op het Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW) € 100.000 bezuinigd door de formatie naar beneden bij te stellen van 7,95 naar 7,0 fte en te bezuinigen op overhead. In 2016 en 2017 is geen indexering toegepast omdat het AMW deze binnen de compensatiemiddelen heeft opgevangen. De compensatieregeling komt met ingang van 2018 waarschijnlijk te vervallen. De indexering is daarom bijgeraamd.

Kiezen met visie: Punt Welzijn

Als onderdeel van de laatste fase van "Kiezen met Visie" was voor Punt Welzijn een verdere subsidieverlaging voorzien van € 150.000,-- met ingang van 2018. Deze wordt bijgesteld naar € 100.000,--. De totale taakstelling voor Punt Welzijn bedroeg € 400.000,--. Deze was onder andere bedoeld als impuls om Punt Welzijn om te vormen tot een meer eigentijdse, afgeslankte en toekomstbestendige organisatie, die een plek heeft in het nieuwe zorg- en welzijnsstelsel. Onder druk van de taakstelling heeft Punt Welzijn zich de afgelopen tijd ontwikkeld in de gewenste richting. Punt Welzijn verbindt, faciliteert inwoners en levert een bijdrage aan het versterken van de zelfredzaamheid van inwoners, zodat meer mensen kunnen mee (blijven) doen in de samenleving. Om de taakstelling van € 150.000,-- te halen, moet Punt Welzijn nog meer snijden in de personele formatie. Het is dan niet meer mogelijk om alle door de gemeente opgedragen taken op een kwalitatief goed niveau te kunnen blijven uitvoeren. Bij de subsidieverlening 2018 aan Punt Welzijn is de taakstelling structureel bijgesteld naar € 100.000,--, onder voorbehoud van goedkeuring van de begroting 2018 door de raad.

Programma 5 Financiën

Portefeuillehouders: A.Heijmans, A.van Eersel, M.van den Heuvel, P.Sterk

Wat mag het kosten

	2018	2019	2020	2021
Totale lasten	15.647.946	16.928.801	16.251.027	17.175.070
Totale baten	3.144.412	2.921.601	2.675.321	2.460.988
Saldo	12.503.534	14.007.200	13.575.706	14.714.082

Financiële analyse

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Totale lasten	22.459.711	15.393.453	15.647.946
Totale baten	7.929.025	9.253.003	3.144.412
Saldo	14.530.686	6.140.450	12.503.534

Ten opzichte van de begroting 2017 nemen de lasten toe met € 254.493,-- en dalen de baten met € 6.108.591,--

Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN)

De bijdrage aan de VRLN is in 2018 € 113.219,-- hoger dan in 2017.

De mutaties in de gemeentelijke bijdragen worden veroorzaakt door autonome ontwikkelingen (aantal inwoners, indexering algemeen, loonstijging en materiële kostenstijging) en ontwikkelingen op basis van bestuurlijke afwegingen. Dit heeft onder andere geleid tot een nieuwe verdeelsystematiek van de algemene bijdragen van gemeenten (harmonisatie). Ook is de VRLN belastingplichtig geworden voor de Vennootschapsbelasting.

Hiernaast is het weerstandsvermogen van de VRLN afgenomen en bevindt het zich onder het in het Algemeen Bestuur afgesproken minimumniveau. Om dit tekort weg te werken verhoogt de Veiligheidsregio gedurende 4 jaar de gemeentelijke bijdrage per inwoner (circa € 0,30 per inwoner).

Bestuursdwang Moeselpeelweg

Lagere kosten van € 400.000,-- in verband met toegepaste bestuursdwang ten aanzien van een perceel aan de Moeselpeelweg om de op het terrein aanwezige vloeibare afvalstoffen en alle afvalstoffen die op het terrein in een beschadigde- of ongedekte verpakking zijn opgeslagen af te voeren naar een daartoe erkende verwerker. Tot eenzelfde bedrag wordt rekening gehouden met lager verhaal van deze kosten.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Portefeuillehouders: A.van Eersel, M.van den Heuvel

Wat mag het kosten

	2018	2019	2020	2021
Totale lasten	13.830.006	13.692.257	13.504.938	12.761.252
Totale baten	96.112.186	96.793.426	97.440.768	98.272.653
Saldo	-82.282.181	-83.101.169	-83.935.830	-85.511.401

Financiële analyse

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Totale lasten	1.647	12.584.482	13.830.006
Totale baten	89.950.311	88.480.523	96.112.186
Saldo	-89.948.663	-75.896.041	-82.282.181

Ten opzichte van de begroting 2017 nemen de lasten toe met € 1.245.524,-- en stijgen de baten met € 7.631.663,--

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

Inleiding

In de meicirculaire 2017 wordt vermeld dat de Voorjaarsnota van het Rijk resulteert in een hoger accres voor de komende jaren dan bij de septembercirculaire 2016 werd voorzien. Ruim tweederde van de accresontwikkeling wordt verklaard door een hogere inflatie die doorwerkt in een hogere loon- en prijsontwikkeling op de rijksbegroting.

De omvang van de integratie-uitkering Sociaal domein (3 D's) voor de jaren 2017 t/m 2021 is eveneens toegenomen ten opzichte van de laatste stand (septembercirculaire 2016). Dit wordt met name veroorzaakt door de loon- en prijsbijstelling 2017.

Algemene uitkering 2018

Het in de meerjarenbegroting 2017 voor het jaar 2018 (per 1 mei 2017) geraamd bedrag voor de algemene uitkering (inclusief Sociaal domein) bedraagt € 71.834.175,--. De berekende algemene uitkering 2018 ná verwerking van de gegevens uit de meicirculaire 2017 bedraagt € 75.175.259,--. Dit is in onderstaande tabel weergegeven.

Grootboek/budget	stand na raad april	Stand na mei-circulaire 2017
921 - Gemeentefondsuitkering	46.762.481	48.693.338
923 - Sociaal domein/3 D's	25.071.694	26.481.921
Totaal algemene uitkering	71.834.175	75.175.259

De Algemene uitkering 2018 komt dus € 3.341.084 hoger uit dan de raming na de raad van april. De bijstelling betreft de volgende mutaties:

Nr.	Omschrijving	Mutatiebedrag	Effect op begrotingsaldo 2018
1	Lokale ontwikkelingen (aantallen)	113.777	113.777
2	Landelijke ontwikkelingen, accres	1.402.681	1.402.681
3	Cluster eigen inkomsten (OZB)	171.634	171.634
4	Uitvoeringskosten Werk en inkomen	41.624	0
5	D.u.-uitkering Gezond in de stad	33.248	0
6	Hogere d.u.-uitkering Armoedebestrijding kinderen	2.820	0
7	Hogere i.u.-uitkering Wmo oud	165.073	165.073
8	Integratie-uitkering Sociaal domein/3 D's	1.410.227	0
	Totaal algemene uitkering	3.341.084	1.853.165

De mutaties bij de maatstaf Werk en inkomen (uitvoeringskosten t.a.v. vrijlating lijfrenteopbouw, Participatiewet en individuele studietoelage), de d.u.-uitkeringen "Gezond in de stad" en "Armoedebestrijding kinderen" en het Sociaal domein verlopen neutraal en hebben géén gevolgen voor het begrotingsaldo. De overige mutaties hebben een positief effect op het begrotingsaldo 2018.

De lokale ontwikkelingen die een positief effect hebben op de algemene uitkering zijn de aantallen ouderen, bijstandontvangers en woonruimten.

Meerjarenperspectief

Het meerjarenperspectief van de algemene uitkering wordt met ingang van de begroting 2018 dynamisch opgesteld (tegen lopende prijzen). De ramingen van de algemene uitkering, incl. Sociaal domein voor de jaren 2019 t/m 2021 (vóór en na de meicirculaire 2017) zijn als volgt:

Jaar	Raming vóór meicirculaire 2017	Raming ná meicirculaire 2017	Vershil
2019	71.637.939	75.759.299	4.121.360
2020	71.481.760	76.339.432	4.857.672
2021	n.v.t.	77.059.050	

Ten aanzien van bovenstaande tabel wordt opgemerkt, dat tot en met de begroting 2017 geraamd werd tegen constante prijzen. Met ingang van de begroting 2018 wordt geraamd tegen lopende prijzen (dynamisch begroten).

De mutaties voor de jaren 2019 t/m 2021 betreffen de volgende onderwerpen:

	Grootboek/ budget	Mutatie	Gevolgen voor begrotingsaldo
<u>Begrotingsjaar 2019</u>			
	Uitvoeringskosten Werk en inkomen	41.624	0
	D.u. uitkering Gezond in de stad	33.248	0
	D.u. uitkering Armoedebestrijding kinderen	2.820	0
	Lokale en landelijke ontwikkelingen, accres	2.701.991	2.701.991
	Sociaal domein/ 3D's	1.341.677	0
	Totaal 2019	4.121.360	2.701.991

6 Begroting 2018

<u>Begrotingsjaar 2020</u>			
	Uitvoeringskosten Werk en inkomen	41.624	0
	D.u. uitkering Gezond in de stad	33.248	0
	D.u. uitkering Armoedebestrijding kinderen	2.820	0
	Lokale en landelijke ontwikkelingen, accres	3.345.593	3.345.593
	Sociaal domein/ 3D's	1.434.387	0
	Totaal 2020	4.857.672	3.345.593
<u>Begrotingsjaar 2021</u>			
	Uitvoeringskosten Werk en inkomen	41.624	0
	D.u. uitkering Gezond in de stad	33.248	0
	D.u. uitkering Armoedebestrijding kinderen	2.820	0
	Lokale en landelijke ontwikkelingen, accres	4.206.839	4.206.839
	Sociaal domein/ 3D's	1.292.768	0
	Totaal 2021	5.577.299	4.206.839

Evenals voor het jaar 2018 worden de hogere uitkeringen voor de uitvoeringskosten Werk en inkomen, Gezond in de stad, armoedebestrijding kinderen en het Sociaal domein neutraal verwerkt voor de jaren 2019 tot en met 2021. De overige wijzigingen (lokale en landelijke ontwikkelingen en het accres) hebben een positief effect op de begrotingsaldi.

7

Paragrafen

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid

Lokale heffingen

Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de door de gemeente Weert geheven belastingen, bestemmingsheffingen en rechten. Onder de belastingen vallen de onroerendezaakbelastingen (OZB), de toeristenbelasting, de hondenbelasting, en de precariobelasting. De opbrengsten van deze belastingen gaan naar de algemene middelen. Onder de bestemmingsheffingen vallen de rioolheffing, de reinigingsheffingen, de baatbelastingen en de BIZ-bijdrage.

De rechten omvatten een zeer grote groep belastbare feiten. De belangrijkste hiervan zijn de leges voor de omgevingsvergunningen, reisdocumenten en rijbewijzen. Voor zowel de bestemmingsheffingen als de rechten geldt dat de tarieven maximaal 100% kostendekkend mogen zijn en dat de opbrengsten gebruikt worden ter dekking van de gemaakte kosten.

Algemeen

De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om te bepalen welke belastingen een gemeente heft, welke heffingsmaatstaven worden gehanteerd en welke tarieven daarbij gelden.

De gemeenteraad stelt daartoe jaarlijks de belastingverordeningen vast. Voor de gemeentelijke belastingen en heffingen zijn daarin de tarieven integraal opgenomen. Hiervoor zullen afzonderlijke raadsvoorstellen worden gedaan, die in de reguliere raadsvergadering van december ter besluitvorming worden voorgelegd.

BBV

Sinds 2016 is het vernieuwde Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV) van toepassing. De wijzigingen van het BBV hebben vooral betrekking op inzicht en vergelijkbaarheid (transparantie). De uitbreiding van het inzicht op de kostentoerekening en de gewijzigde toerekening van overheadkosten hebben gevolgen voor de inhoud van de paragraaf lokale heffingen.

In de voorliggende paragraaf wordt invulling gegeven aan deze eisen, al is op onderdelen sprake van een groeimodel. Enerzijds omdat de (uitleg van) richtlijnen vanuit de praktijk van de gemeenten landelijk tot aanpassingen leiden en anderzijds omdat niet bij alle heffingen voldoende gegevens beschikbaar zijn.

Uitvoering

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) verzorgt de heffing en invordering van de OZB, rioolheffing, reinigingsheffingen, hondenbelasting, toeristenbelasting, de BIZ en de uitvoering van de wet Waardering onroerende zaken (WOZ).

De gemeente Weert verzorgt zelf de heffing en invordering van leges, marktgeld, graf- en begraafrechten, baatbelasting en de scheepvaartrechten.

Ontwikkelingen en actualiteit

Macronorm

Om er voor te zorgen dat de OZB jaarlijks niet te veel stijgt, heeft het Rijk met de VNG een bovengrens afgesproken voor de stijging. Deze zogenaamde macronorm voor de OZB geeft aan met hoeveel procent landelijk (macro) de OZB-opbrengst jaarlijks mag stijgen. De macronorm voor 2018 bedraagt na correctie 3,1%. Dit percentage is opgebouwd uit 1,5% reële trendmatige groei van het BBP en 1,6% prijsontwikkeling Nationale Bestedingen (op basis van het Centraal Economisch Plan 2017).

Hervorming lokaal belastinggebied

Het Kabinet onderzoekt de mogelijkheden om het lokale belastinggebied te hervormen. De doelstelling is het vergroten van het lokale heffingengebied via een verbreding van de OZB en de mogelijkheid van het invoeren van een ingezetenenheffing. Kleinere belastingen, zoals de hondenbelasting en de reclamebelasting, worden mogelijk afgeschaft.

De regering heeft de voorstellen inmiddels bekendgemaakt in de vorm van een 'bouwstenenbrief'. Kernpunt bij de hervorming van het gemeentelijk belastinggebied is dat een verschuiving plaatsvindt van de door het Rijk geheven belastingen op arbeid naar de gemeentelijke belastingen; voornamelijk omvat deze verschuiving een bedrag van € 4 miljard. Het is aan een volgend kabinet om te besluiten over de precieze invulling van de hervorming van het gemeentelijk belastinggebied.

Precariobelasting op kabels en leidingen

In aanloop naar de hervorming van het lokale belastinggebied is in maart 2017 wetgeving vastgesteld die het heffen van precariobelastingen voor ondergrondse kabels en leidingen niet meer mogelijk maakt. Dit heeft voor Weert geen praktische gevolgen omdat kabels en leidingen al buiten de heffing van precariobelasting zijn.

Rioolheffingen

Er is wetgeving in voorbereiding die het verplicht stelt om de maatstaf van heffing van de rioolheffing afhankelijk te maken van het gebruik. Dit is in Weert al het geval, waardoor deze wetswijziging geen gevolgen zal hebben voor de Weerter belastingpraktijk.

Overzicht van de lokale heffingen

Belastingen	Rechten
Onroerendezaakbelastingen	Afvalstoffenheffing
Hondenbelastingen	Rioolheffing
Parkeerbelastingen	Leges
Toeristenbelasting	Scheepvaartrechten
Precariobelasting	Lijkbezorgingsrechten
Baatbelasting	Marktgelden
Bedrijven investeringszones (BIZ)	

Opbrengsten

Onderstaand een overzicht van de geraamde opbrengsten (x 1.000)

Heffing	Realisatie 2016	Raming 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021
OZB	9.332	9.512	9.778	9.964	10.154	10.347
Rioolheffing*	5.601	5.539	5.539	5.539	5.539	5.539
Afvalstoffenheffing*	4.982	4.158	4.396	4.396	4.396	4.396
Toeristenbelasting	1.113	1.202	1.131	1.141	1.152	1.162
Parkeerbelasting	2.168	2.287	2.352	2.410	2.468	2.526
Hondenbelasting*	369	380	400	408	417	425
Baatbelasting	3	2	2	2	2	2
Leges	2.266	2.542	2.214	1.897	1.836	1.762
Totaal	25.834	25.622	25.812	25.757	25.964	26.159

Beleid lokale heffingen (tarieven)

Het beleid in algemene zin komt er op neer dat jaarlijks een stijgingspercentage wordt doorgevoerd ter grootte van het inflatiepercentage. Dit is voor 2018 bepaald op 0,9%. Uitgangspositie bij het berekenen van de tarieven van de leges, de reinigingsheffingen en de rioolheffing is dat er sprake is van volledige kostendekkendheid.

Onroerendzaakbelastingen (OZB)

Alle eigenaren van woningen en alle eigenaren en gebruikers van niet-woningen (bedrijfspannen) betalen OZB. De grondslag voor deze belastingen is de waarde in het economische verkeer. Deze waarde wordt elk jaar opnieuw vastgesteld. De OZB is de belangrijkste gemeentelijke belasting, niet alleen qua omvang, maar ook omdat de opbrengst tot de algemene middelen behoort en dus naar eigen inzicht besteed kan worden. Conform besluitvorming bij de behandeling van de Kadernota 2018 is rekening gehouden met een hogere opbrengst van 1,5%.

De tarieven voor de OZB worden in het laatste kwartaal van dit jaar berekend, zodat uitgegaan kan worden van de meest actuele cijfers over de verwachte waardeontwikkeling. Deze worden in december aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.

Parkeerbelastingen

Parkeerbelastingen worden geheven voor het parkeren van een voertuig op een aangewezen plaats of voor een verleende parkeervergunning. De parkeergelden bestaan uit een publiekrechtelijk- en een privaatrechtelijk deel. Tot het publiekrechtelijk deel, de parkeerbelasting, behoren de tarieven voor het parkeren bij parkeermeters en -automaten, de naheffingsaanslag (boete) voor het rood staan bij parkeermeters en -automaten en de tarieven voor parkeervergunningen (on-street parkeren). Onder het privaatrechtelijk deel vallen de tarieven voor de gemeentelijke parkeergarages (off-street parkeren). Met de heffing van parkeerbelastingen worden algemene inkomsten verkregen.

De tarieven voor abonnementen en vergunningen worden conform de afspraak in "Kiezen met visie" verhoogd met 3%. De uur- en dagtarieven voor het betaald parkeren worden niet verhoogd.

De tarieven voor de parkeergarages worden niet aangepast met uitzondering van de tarieven voor de Kromstraat/Walburgpassage. Deze worden jaarlijks met 25% verhoogd tot het

prijsniveau van de overige garages, ad. € 600,--.

Conform de bestendige gedragslijn is het tarief van de naheffingsaanslag verhoogd tot het wettelijke maximum per 1 januari 2018 zijnde € 62,--.

Rioolheffing

De rioolheffing hangt samen met de wettelijke zorgplicht van de gemeente voor drie beleidsvelden op het gebied van water. De opbrengst van de rioolheffing wordt gebruikt om invulling te geven aan de volgende gemeentelijke zorgplichten en taken:

- een veilige inzameling en transport van afvalwater naar de zuivering, zonder risico's voor bewoners of het milieu (zorgplicht afvalwater);
- het zodanig opvangen en verwerken van hemelwater (regenwater), dat wateroverlast wordt voorkomen (zorgplicht hemelwater);
- het voorkomen en verminderen van structurele grondwateroverlast door te hoge grondwaterstanden in de openbare ruimte (zorgplicht grondwater);
- het samen met de waterschappen realiseren van veilig, gezond en aantrekkelijk oppervlaktewater waarlangs het goed wonen, werken en recreëren is.

De rioolheffing heeft het karakter van een bestemmingsheffing, waarmee de kosten die de gemeente maakt niet alleen een doelmatig werkende riolering maar ook overige maatregelen ten aanzien van het beheer van hemelwater en grondwater kunnen worden verhaald.

De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een perceel op basis van het aantal m³ afvalwater dat geloosd wordt op het gemeentelijke rioolstelsel. Dit onderdeel is gestaffeld: voor de eerste 500 m³ betaalt men het basisbedrag, daarna is de tariefstelling degressief. De opbrengsten van de rioolheffing mogen maximaal 100% kostendekkend zijn.

De gemeente Weert streeft naar 100% kostendekkendheid bij het product rioolheffing, wat betekent dat alle kosten gedekt worden met de rioolheffing. Omdat er voor 2018 sprake is van volledige kostendekking worden de tarieven niet verhoogd.

Berekening kostendekkendheid rioolheffing 2018

Omschrijving	Bedrag	Percentage
Kosten taakveld 7.2 incl. (omslag)rente	-6.234	
Inkomsten taakveld 7.2 excl. heffingen	955	
Netto kosten taakveld 7.2	-5.279	
Toe te rekenen kosten		
Overhead incl. (omslag)rente	-220	
BTW	-359	
Totale kosten	-5.858	
Opbrengst heffingen	5.858	
Dekking		100%%

Reinigingsheffingen (Afvalstoffenheffing)

De gemeente heeft de wettelijke plicht om zorg te dragen voor het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen. De gemeente brengt op basis van de Wet milieubeheer reinigingsheffingen in rekening aan de gebruiker van een perceel voor de verwijdering en verwerking van huishoudelijk afval.

Afvalstoffenheffing

Inwoners van Weert betalen een vast tarief per jaar, afhankelijk van de samenstelling van het huishouden (een-, twee of meerpersoonshuishouden). Voor het gebruik van een extra gft- en/of restcontainer worden daarnaast aanvullende kosten berekend. Door deze differentiatie in de tarieven wordt invulling gegeven aan het principe 'de vervuiler betaalt'.

Reinigingsrecht

Het reinigingsrecht wordt geheven voor het aanbieden van bedrijfsafval op basis van de Gemeentewet. Alleen wie gebruik maakt van deze dienst is belastingplichtig. Omdat de gemeente over de reinigingsrechten wettelijk verplicht btw aan het Rijk moet afdragen, worden de tarieven voor bedrijven in 2018 met 21% btw verhoogd. Dit leidt niet tot een lastenverzwaring omdat de btw voor deze bedrijven compensabel is.

De reinigingsheffingen worden als bestemmingsheffing aangemerkt omdat de opbrengsten niet naar de algemene middelen vloeien, maar dienen ter dekking van de kosten van afvalinzameling en -verwerking.

Het uitgangspunt is dat deze kosten inclusief de kosten van de kwijschelding volledig gedekt worden uit de opbrengst van de reinigingsheffingen. De opbrengsten uit deze twee heffingen mogen samen niet hoger zijn dan de totale kosten van de afvalinzameling en -verwerking. Omdat er voor 2018 geen sprake is van volledige kostendekking worden de tarieven met 4,5% verhoogd.

Berekening kostendekkendheid reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing 2018)

Omschrijving	Bedrag	Percentage
Kosten taakveld 7.3 incl. (omslag)rente	4.035	
Inkomsten taakveld 7.3 excl. heffingen	-338	
Netto kosten taakveld 7.3	3.697	
Toe te rekenen kosten		
Overhead incl. (omslag)rente	412	
BTW	627	
Totale kosten	4.736	
Opbrengst heffingen	-4.736	
Dekking		100,00%

Hondenbelasting

De houder van een hond betaalt hondenbelasting. Het houden van blindengeleidehonden en andere honden met een specifieke functie is vrijgesteld van deze belasting.

De hondenbelasting is een algemene belasting en de opbrengst dient ter voorziening in de algemene middelen. De belasting wordt geheven naar het aantal honden dat wordt gehouden. Hierbij is een progressieve tariefstelling van toepassing. Kennels kunnen in aanmerking komen voor een apart kenneltarief, dit is onafhankelijk van het aantal honden dat wordt gehouden.

De tarieven hondenbelasting zijn conform "Kiezen met visie" met 3% verhoogd. De tarieven voor 2018 zijn voor de eerste hond € 79,80, de tweede hond € 110,40 en voor de derde en volgende hond € 183,60. Het kenneltarief bedraagt € 242,40.

Toeristenbelasting

Voor overnachtingen in hotels, pensions of andere vakantieonderkomens binnen de gemeente Weert wordt van niet-ingezetenen toeristenbelasting geheven. De belasting wordt geheven van degene die gelegenheid tot overnachting biedt (de hotelier, pensionhouder, e.d.). Deze mag de belasting doorberekenen aan degene die overnacht.

De grondslag voor toeristenbelasting is dat de gemeente kosten maakt voor voorzieningen die ook door niet-inwoners (toeristen en forensen) worden gebruikt, maar daarvoor geen vergoeding uit het Gemeentefonds ontvangt. De opbrengst van de toeristenbelasting komt ten gunste van de algemene middelen van de gemeente.

In de verordening is een hoog tarief opgenomen voor overnachtingen in zijn algemeenheid en een laagtarief voor overnachtingen op een camping. De tarieven worden voor 2018 conform "Kiezen met visie" met 3% verhoogd en bedragen € 1,96 per persoon, per nacht. Voor een camping geldt het laagtarief van € 1,34 per persoon, per nacht.

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Het gaat bijvoorbeeld om uithangborden, winkeluitstallingen en terrassen op gemeentegrond.

De opbrengst is afhankelijk van wisselende activiteiten in de openbare ruimte. Met de heffing van precariobelasting worden algemene inkomsten verkregen. De tarieven worden voor 2018 niet verhoogd.

Bedrijven investeringszones

De Bedrijven Investeringszone (BIZ) is specifiek ontworpen als financieringsinstrument voor een ondernemersfonds. Voor de oprichting van een BIZ bestaat aparte wetgeving. Een BIZ is een instrument waarmee ondernemers in een afgebakend gebied een plan hebben waarvoor zij financiering zoeken. De ondernemers werken samen met de gemeente een plan uit en stellen een te heffen bedrag vast om dit plan te kunnen financieren. Op verzoek van deze ondernemers wordt dan een BIZ-verordening vastgesteld. De opbrengst wordt, na aftrek van de kosten, doorgestort naar de BIZ stichting die hier mee investeringen doet in het afgebakende gebied.

Weert kent twee bedrijveninvesteringszones in de binnenstad, de "BIZ vastgoed Binnenstad" en de "BIZ ondernemers Binnenstad". Een mogelijk derde BIZ, te realiseren op bedrijventerrein De Kempen, is in procedure.

Leges

Het aanvragen van een paspoort, een rijbewijs of een bouwvergunning zijn voorbeelden van dienstverlening die aan individuele burgers wordt verleend en waarvoor leges worden geheven. Met de leges kan de gemeente (een deel van) de kosten die gemaakt worden voor deze dienstverlening verhalen op de burger die om de dienstverlening vraagt.

De Gemeentewet vereist dat de begrote opbrengsten van de leges de begrote kosten niet overstijgen. Deze opbrengstlimiet geldt voor de verordening als geheel. Dat houdt in dat binnen een verordening sommige tarieven meer dan honderd procent kostendekkend zijn, terwijl andere minder dan honderd procent kostendekkend zijn. Dit wordt kruissubsidiëring genoemd. In het totaal mag de legesverordening maximaal voor 100% dekkend zijn.

Beleid tarieven

Uitgangspunt is maximale kostendekkendheid per hoofdstuk. Wettelijk vastgestelde maximum tarieven, onder meer bij de reisdocumenten, kunnen aanleiding geven tot een kostendekkendheid van minder dan 100%.

De tarieven voor de diverse leges worden in beginsel jaarlijks met het inflatiepercentage verhoogd, waarbij wordt uitgegaan van de reeds bestaande verdeling in de tarieven. De tarieven 2018 zijn

verhoogd met het inflatiepercentage van 0,9%. Voor tarieven waarvoor een wettelijk vastgesteld maximumbedrag van toepassing is, wordt uitgegaan van het maximaal toegestane bedrag.

Berekening kostendekkendheid leges 2018

Omschrijving	Bedrag	Percentage
Lasten totaal	-2.136	
Baten totaal	2.096	
Kostendekkendheid leges totaal		98,14%
Dekking Titel 1 (Burgerzaken, bevolking en overig)		80,83%
Dekking Titel 2 (Omgevingsvergunning)		117,47%
Dekking Titel 3 (Overige vergunningen Europese Diensten Richtlijn)		46,85%

Marktgelden

Marktgelden worden geheven voor het gebruiken van openbare grond c.q. het innemen van een standplaats op het marktterrein. De opbrengst is afhankelijk van de daadwerkelijke bezetting van de weekmarkt. De tarieven 2018 zijn verhoogd met het inflatiepercentage van 0,9%.

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Niet iedere inwoner van de gemeente Weert is financieel in staat de gemeentelijke belastingen te betalen. In deze situatie bestaat de mogelijkheid om kwijtschelding van de gemeentelijke belastingaanslag te vragen. Iedereen met een inkomen van op of rond het bijstandsniveau en zonder (of zeer beperkt) vermogen kan een verzoek indienen voor kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen.

Bij een aanvraag voor kwijtschelding wordt beoordeeld of de belastingcapaciteit van de burger onvoldoende is om de gemeentelijke belastingen te betalen. De belastingcapaciteit wordt berekend aan de hand van het vermogen, het netto-bestedbaar inkomen en de door het Rijk vastgestelde normbedragen. Bij deze toets worden de kosten van bestaan voor 100% meegenomen volgens de bijstandsnorm. Zo wordt maximaal gebruik gemaakt van de beperkte wettelijke vrijheden op dit gebied.

In de tariefberekeningen voor de OZB, hondenbelasting en de reinigings- en rioolheffing is rekening gehouden met de inkomstenderving die het gevolg is van de verleende kwijtschelding. Voor 2018 is voor kwijtschelding een bedrag geraamd van € 633.360,--.

Woonlasten

Jaarlijks brengt het Coelo (het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) een Atlas van de lokale lasten uit. Daarin is op het gebied van de lokale lastendruk een vergelijking van alle Nederlandse gemeenten gemaakt. Uitgangspunt voor de berekening van de lokale lastendruk zijn de lasten OZB, reinigingsheffingen en rioolheffing voor een gemiddeld meerpersoonshuishouden. Onderstaand overzicht geeft de effecten weer van de voorgestelde tarieven voor 2018. Tevens is in dit overzicht de tariefontwikkeling van de 3 belangrijkste gemeentelijke belastingen opgenomen.

Jaar	OZB	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing 2.persoons huishouden	Totaal eigenaar
2014	210,00	236,64	235,80	682,44
2015	223,00	241,44	235,80	700,24
2016	260,00	246,24	235,80	742,04
2017	262,00	246,24	200,40	708,64
2018	266,00	246,24	209,40	721,64

Uitgangspunt WOZ-waarde van € 205.000

Met bovenstaande ontwikkelingen van de netto-woonlasten in 2017 (exclusief waterschapsheffingen) behoort Weert tot de middenmoot van de Limburgse gemeenten: (bron: Coelo-atlas 2017).

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In 2016 is, mede op basis van het coalitieprogramma, een extra impuls gegeven aan het risicomanagement van de gemeente Weert. De gemeente wil op een gestructureerde wijze risico's beheersen en eventuele risico's bewust nemen. Om die reden is het van belang om inzicht te hebben in mogelijke financiële tegenvallers die bij de risico's horen en het beschikbare weerstandsvermogen wat aanwezig is om deze risico's op te vangen.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording komt in deze paragraaf de volgende informatie aan de orde:

1. Het beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's;
2. Inventarisatie van de risico's;
3. Inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
4. Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen;
5. Financiële kengetallen + beoordeling onderlinge verhouding financiële kengetallen

Beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's

Het beleid is vastgelegd in de "Nota Risicomanagement Gemeente Weert" en het daarbij behorende Addendum. Deze nota en het addendum zijn door het college vastgesteld, in de Auditcommissie besproken en aan de raad beschikbaar gesteld.

Begrippen

In de nota zijn de volgende begrippen gedefinieerd:

Weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen en de mogelijkheden waarover een gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

Risico's: een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald gevolg dat een positief of negatief effect (= schade) kan veroorzaken. De kans dat een gebeurtenis zich voordoet en de mate waarin het gevolg zich voordoet zijn onzeker.

Weerstandsvermogen: dit is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zodat de gemeente zijn taken kan blijven uitvoeren.

Risicomanagement: een systematisch en cyclisch proces om (negatieve) risico's te identificeren, te analyseren en te beoordelen; op basis hiervan maatregelen te nemen en te evalueren.

Beheersmaatregelen: het stelsel van maatregelen en procedures die worden genomen om de onderkende risico's te ondervangen dan wel om de opkomende risico's te signaleren en het effect hiervan te beperken.

Cyclische aanpak

De gemeente Weert heeft gekozen voor een cyclische aanpak bij het risicomanagement. In de nota risicomanagement zijn de volgende fasen onderscheiden:

Fase 1: Kaderstelling en strategie: Het vastleggen van de kaders in de nota Risicomanagement Gemeente Weert en het bijbehorende addendum.

Fase 2: Risicoanalyse: Inventariseren van de potentiële risico's en deze vastleggen in een risicokaart. Een samenvatting van het resultaat wordt in deze paragraaf weergegeven. Per risico wordt inzicht gegeven in de kans dat een risico zich voordoet (verdeeld in 5 klassen) en het inschatten van het financiële gevolg (verdeeld in 5 klassen) en evt. tijdgevolg (5 klassen). De kans vermenigvuldigt met (de optelsom van het evt. tijdgevolg en) het financieel gevolg bepaald de risico-score.

Fase 3: Beheersmaatregelen: Om de risico's af te dekken worden beheersmaatregelen gedefinieerd en wordt een risico-eigenaar benoemd. Voor het omgaan met risico's gelden een aantal basisstrategieën: Vermijden, Verminderen, Overdragen of Accepteren.

Fase 4: Monitoren en toetsen: In deze fase wordt informatie verstrekt, worden ontwikkelingen in beeld gebracht en resultaten beoordeeld.

Fase 5: Toezicht en toetsen: Risico's worden (mede in het kader van interne controle) in verband gebracht met de beheersmaatregelen en het beschikbare weerstandsvermogen.

Fase 6: Continue verbetering: Op basis van (tussentijdse) resultaten kan beleid en methodiek worden bijgesteld.

Rolverdeling

De volgende factoren hebben een rol bij risicomanagement:

- De Raad stelt de paragraaf weerstandsvermogen in de begroting en jaarrekening vast.
- Het college ziet toe op een juiste uitvoering van risicomanagement en de verantwoording daarover.
- Het management en het ambtelijk apparaat van de gemeente zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het risicomanagement waarbij het identificeren van de risico's en het uitvoeren van beheersmaatregelen de kern vormt

Ratio weerstandsvermogen

Om het weerstandsvermogen in relatie tot de risico's te kunnen beoordelen is een ratio weerstandsvermogen gedefinieerd:

$$\text{Relatieve weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De gemeente Weert streeft er naar om deze ratio in ieder geval groter dan 1 te laten zijn. Dat betekent dat de gekwantificeerde risico's gedekt worden door het aanwezige weerstandsvermogen. Zie paragraaf "Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen" voor een nadere categorisering van de weerstandsratio's.

Inventarisatie Risico's en benodigde weerstandscapaciteit

Het is verplicht om de risico's te vermelden die de financiële positie van de gemeente kunnen beïnvloeden. In onderstaande inventarisatie van deze risico's wordt daarop uitgebreid ingegaan. Diverse risico's keren jaarlijks terug, zoals bijvoorbeeld:

- de grondexploitatie (zie hiervoor de afzonderlijke paragraaf Grondbeleid); de risico's zijn op basis van de laatste inzichten afgedekt door middel van de reserve risicobuffer grondexploitatie en voorzieningen, maar er blijft een risico bestaan;
- (Exploitatie) vastgoed;
- Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO);
- het inkomensdeel van de Wet Werk en Bijstand;
- de parkeeropbrengsten;
- de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Bij de inventarisatie van de risico's zijn circa 190 (jaarrekening 2016: 170; begroting 2017: 140) risico's geïdentificeerd.

In de tabel op de volgende pagina's zijn de 10 voor onze gemeente grootste risico's met een geschat financieel effect van € 150.000,-- of meer opgenomen.

7 Paragrafen

Nr.	Proces	Beschrijving risico	Categorie	Oorzaak risico	Gevolgen risico	I/S*	Genomen beheersmaatregelen	Bedrag
1	Grondexploitatie bedrijventerreinen	Opbrengstdaling en vertraging afzet van de te verkopen kavels.	Financieel risico	In verband met terughoudendheid van bedrijven om te investeren in nieuwbouw, zijn er in de afgelopen jaren nauwelijks kavels verkocht. Door veranderingen in de economie verschuiven investeringen in nieuwbouwlocaties naar Logistiek en Handel. Dit heeft in 2017 geleid tot een overeenkomst.	Afzet in de reguliere bedrijfskavels blijft achter bij de prognoses. In 2017 is een inhaalslag gemaakt door een overeenkomst voor 19 ha.	S	* Extra personele inzet om de verkoopdoelstellingen te realiseren * Verkaveling Kampershoeck 2.0 aanpassen aan de vraag: meer grootschalige logistiek.	€ 9.500.000
2	Borgstelling en verstrekte leningen corporaties	Corporaties niet in staat om lening terug te betalen.	Financieel risico	Corporaties nemen onverantwoorde risico's.	Gemeente is voor de borgstellingen een tertiaire achtervang, gemeente moet eventueel financieel bijspringen.	S	Goed uitvoeren van de Woningwet	€ 2.300.000
3	Grondexploitatie woningbouw projecten	Onzekerheid over opbrengsten en kosten als gevolg van de lange doorlooptijd en onzekerheid over woningbouw op uitbreidingslocaties.	Financieel risico	1. De grote voorraad aan kavels in uitbreidingslocaties komt niet overeen met de resterende groei van het aantal huishoudens. 2. Ter bestrijding van leegstand in stedelijk gebied vindt transformatie naar woningen plaats.	Negatieve invloed op de opbrengsten.	S	Ten aanzien van de prijsontwikkeling wordt met regelmaat de lokale markt onderzocht. De gehanteerde prijzen worden daar goed op afgestemd.	€ 1.700.000
4	Jeugdwet en WMO	Financiële risico's door het onvoldoende op orde zijn van de inrichting en implementatie van de bedrijfsvoering naar aanleiding van de extra taken per 1-1-2015 op het gebied van Jeugd, WMO en Participatie.	Maatschappelijk risico	De implementatie en inrichting van de bedrijfsvoering is grotendeels gereed maar kan nog verder worden geoptimaliseerd, terwijl gelijktijdig de uitvoering aan partners is opgedragen. Ook heeft de Rijksoverheid de beloofde digitale gegevensuitwisseling (en facturering) via de zgn. I-WMO en I-Jeugd grotendeels op orde.	Er wordt nog steeds met eigen administraties gewerkt. De financiële risico's ten aanzien van jeugdhulp en WMO blijven bestaan. Bij het onderdeel Participatie spelen deze risico's in mindere mate omdat daar in 1e instantie alleen de financieringsstroom gewijzigd is.	S	* Inkoop met taakstellend budget * Budgetplafonds * Toegang: op basis van zelfredzaamheidsmatrix en voldoende kennis / expertise * Samenwerking jeugdhulp * Kwartaalrapportage (bijsturen).	€ 1.500.000
5	BUIG	De instroom van uitkeringsgerechtigden wordt niet gecompenseerd door de uitstroom van uitkeringsgerechtigden.	Financieel risico	Voor 2017 wordt de instroom vooral veroorzaakt door mensen die hun recht op WW-uitkering verliezen en als gevolg van de door het Rijk opgelegde taakstelling om statushouders te plaatsen.	Hogere uitkeringslasten.	S	* Poortproces en samenwerking UWV * Werk.Kom bemiddeling * Handhaving * Declaratie overschrijding budget bij het Rijk	€ 1.200.000

7 Paragrafen

6	Passend aanbod (maatschappelijke) accommodaties	Niet passend aanbod aan accommodaties.	Financieel risico	Voor de jaren 2017 en volgende bestaat de mogelijkheid dat uitgaven langer doorlopen.		S	* Clustering van de accommodaties maakt het mogelijk te komen tot voor de toekomst levensvatbare accommodaties. Deze clustering dient miv 2017 € 200k structureel op te leveren. * Daarnaast is in het kader van de omvorming van subsidies en tarieven voor sportaccommodaties een bezuiniging van structureel € 500k opgenomen. * Het beleid is leidend in de bepaling welk accommodatie aanbod gewenst is. In de beleidsplannen worden ook de financiële middelen gealloceerd. Er is dan ook een sterke behoefte aan lange termijn visie in het beleid (maatschappelijk, ruimtelijk, strategisch en vastgoed.)	€ 1.000.000
7	3 D breed	Implementatieproces van de transformatie leidt niet tijdig tot het gewenste eindresultaat. Doelen zijn nog niet vertaald in meetbare prestatie-indicatoren waardoor integrale sturing op de transformatiedoelen niet plaats kan vinden.	Maatschappelijk risico	De toegevoegde taken zijn nieuw voor de gemeente. De implementatie is complex en voor alle partijen nieuw.	Sturing is niet voldoende mogelijk	S	Vanaf 2018 komt er resultaatgerichte verwerving. Kwaliteitsbeleid wordt in het 2e kwartaal 2017 afgerond.	€ 1.000.000
8	3 D breed	Gewenste afname van doorverwijzing van de 1e lijn naar de 2e lijn komt nog onvoldoende tot stand.	Maatschappelijk risico	Onvoldoende afstemming met en tussen aanbieders/ hulpverleners. En te weinig aanbod 1e lijn.	Hogere kosten voor de gemeente	S	We blijven het stelsel hierop monitoren via kwartaal- en jaarrapportages jeugdhulp en WMO. Als gevolg van de nieuwe verwervingssystematiek en toegangsprocedure vindt er een extra 'check' plaats aangaande de toegang tot de tweede lijn.	€ 1.000.000
9	3 D breed	Beschikbaar budget voor de Jeugdhulp en WMO is niet toereikend.	Financieel risico	Toegewezen budgetten van het Rijk zijn niet goed afgestemd.	De gemeente heeft een budgettekort.	S	*Budget inkoop is taakstellend. *Continu contractbeheer.	€ 1.000.000

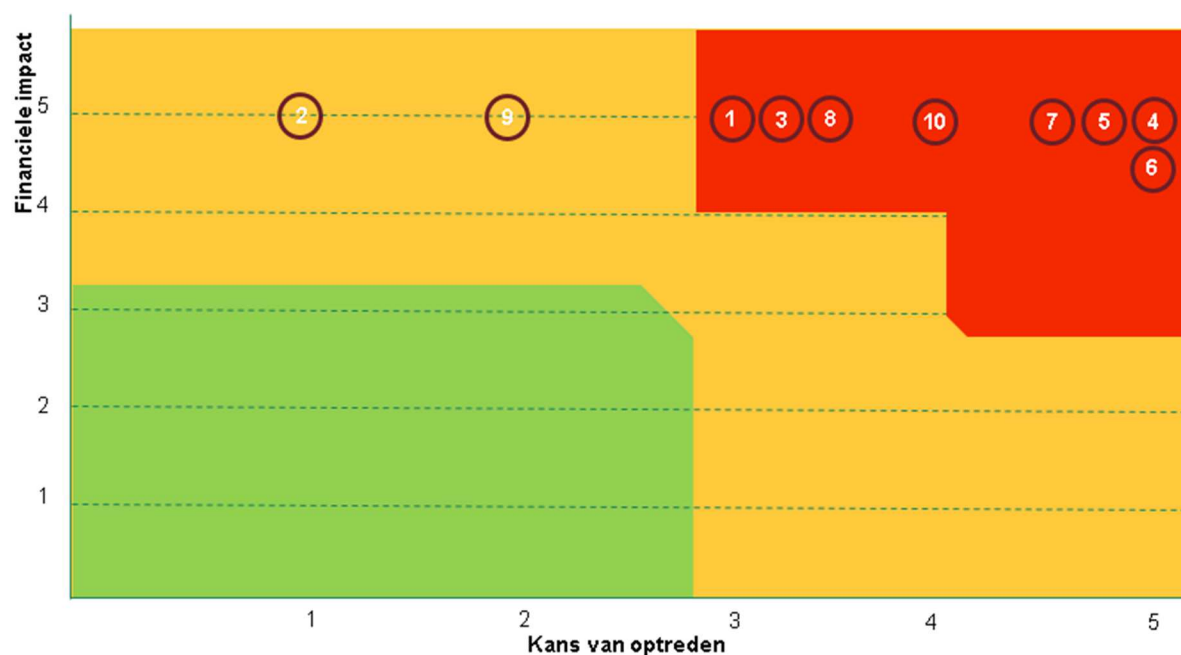
7 Paragrafen

10	Privacy	Privacy, datalek: Het in verkeerde handen vallen van (privacy) gevoelige informatie/ persoonsgegevens.	Juridisch/aansprakelijkheids risico	Menselijke fout, hack, niet-versleutelde info versturen, onbeveiligde mail.	Het in verkeerde handen vallen van tot de persoon herleidbare gegevens, bestuurlijke boete (AP)	S	*Autorisaties beperken. *Gegevens en toegang beveiligen. *Bewustzijn organisatie Privacy door PT.	€ 820.000
							Totaal	€ 21.020.000

*In de kolom I/S wordt aangegeven of het risico structureel (S) of incidenteel (I) van aard is.

In de voorgaande tabel zijn de risico's opgenomen die corresponderen met de nummers in de onderstaande grafiek. Door twee grafieken van opeenvolgende periodes (zie jaarrekening 2016) naast elkaar te leggen, worden de effecten van beheersing van de risico's zichtbaar.

Kans van optreden		Financiële impact	
Klasse	Frequentie	Klasse	Financieel gevolg
1	≤ 1 keer per 10 jaren	1	€ 0 - € 10.000
2	1 keer per 5 - 10 jaren	2	€ 10.000 - € 40.000
3	1 keer per 2 - 5 jaren	3	€ 40.000 - € 100.000
4	1 keer per 1 - 2 jaren	4	€ 100.000 - € 200.000
5	≥ 1 keren per jaar	5	meer dan € 200.000

Naast de 10 grootste risico's is er sprake van overige risico's die opgeteld een financieel risico vormen van € 2.789.100,-- (jaarrekening 2016: € 1.480.000,--). Het totaal benodigde weerstandsvermogen (d.i. het totale bedrag aan financiële risico's) bedraagt daarmee: € 23.809.100,-- (jaarrekening 2016: € 20.650.000,--).

Inventarisatie beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit zijn de middelen die de gemeente Weert beschikbaar heeft en de mogelijkheden waarover onze gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. De middelen betreffen de inzet van reserves, onvoorziene lasten en onbenutte belastingcapaciteit.

Reserves

Regelmatig zijn de reserves en de voorzieningen heroverwogen. Door de heroverweging zijn de reserves en voorzieningen verlaagd, opgeheven, samengevoegd of in stand gelaten, waarbij bedragen zijn toegevoegd aan de algemene reserve. Dit heeft ertoe geleid dat de algemene reserve kon worden verhoogd.

De reservepositie blijft echter onder druk staan. Dit komt onder andere door een toename van de risico's van diverse open eind regelingen die het Rijk bij de gemeenten heeft neergelegd.

De gemeente Weert beschikt over twee soorten reserves namelijk de algemene reserve en bestemmingsreserves. De algemene reserve is door de raad vrij inzetbaar. Aan de

bestemmingsreserves is door de raad een specifieke bestemming toegekend. De belangrijkste bestemmingsreserves zijn voornamelijk bedoeld voor het in stand houden van het huidige voorzieningenniveau, met dien verstande dat in uiterste nood daaraan door de raad een bestemmingswijziging kan worden gegeven.

In het onderstaande overzicht wordt de stand van zaken gegeven conform de begroting 2018.

Nr	Reserve	Stand 1-1-2018
1	Algemene reserve (inclusief jaarrekeningresultaat 2016)	14.819.970
2	Reserve risicobuffer Grondbedrijf	11.200.000
3	Bestemmingsreserve sociaal domein (besluitvorming raad 29-9-2016)	5.847.830
	Totaal weerstandsvermogen	31.867.800

Toelichting:

1. *Algemene Reserve*: deze reserve is bedoeld voor het opvangen van onvoorziene uitgaven, voortvloeiende uit opkomende verplichtingen, calamiteiten en het opvangen van rekeningtekorten.

2. *Reserve risicobuffer grondbedrijf*: het doel van deze reserve is het opvangen van eventuele nadelen op grondexploitatiecomplexen. Het vormt een risicobuffer op basis van het meerjarenperspectief grondbedrijf. In de inventarisatie van de risico's zijn ook risico's inzake de risico-exploitatie opgenomen. Deze reserve staat hier tegenover.

3. *Bestemmingsreserve sociaal domein*: het doel van deze reserve is om eventuele risico's voortvloeiend uit de risicoparagraaf op te kunnen vangen. Gelet op dit doel kan het saldo betrokken worden in het saldo van het weerstandsvermogen.

In het kader van het weerstandsvermogen is vooral de algemene reserve van belang.

Voor het berekenen van de minimale omvang van de algemene reserve bij de begroting 2018 is de norm van 10% van het GUN (Genormeerd Uitgaven Niveau) gehanteerd. Dit is de opbrengst van de algemene uitkering inclusief verfijningen en verhoogd met het genormeerde bedrag van de OZB. Voor Weert was dit bij de begroting 2018 afgerond € 4,7 miljoen.

De omvang van de algemene reserve bedraagt € 14.819.970,--. Dit betekent dat de minimale omvang van de algemene reserve van de gemeente Weert op dit moment voldoet aan de norm van het GUN. Wij zullen in de nabije toekomst bijzondere aandacht blijven hebben voor het op peil houden van de algemene reserve. Temeer omdat, als gevolg van de vele onzekerheden (voortgang herstel economie, bezuinigingen, decentralisaties en herverdeling gemeentefonds), de mogelijkheid bestaat dat een groter beroep op de algemene reserve moet worden gedaan.

Onvoorziene lasten

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenten in de begroting een raming voor Onvoorziene lasten moeten opnemen. In het kader van de bezuinigingen is de post Onvoorziene lasten in 2016 teruggebracht naar € 31.203,-- waarvan € 23.402,-- structureel en € 7.801,-- incidenteel.

Onbenutte belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit waarmee in het Gemeentefonds rekening wordt gehouden, wordt voor iedere gemeente met dezelfde tarieven berekend. Deze tarieven worden de rektarieven genoemd. In het uitkeringsjaar 2018 wordt het rektarief OZB in procenten voor eigenaren van woningen gesteld op 0,1054% (0,1107% in 2017), voor gebruikers van niet-woningen op 0,1259% (0,1260% in 2017) en voor eigenaren van niet-woningen op 0,1562% (0,1563% in 2017). Deze capaciteit is pas te berekenen nadat de WOZ waarden beschikbaar zijn.

Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen

In het volgende overzicht wordt het totaal van de geïnventariseerde risico's in verband gebracht met het beschikbare weerstandsvermogen.

Beschikbare- en benodigde weerstandscapaciteit	Bedrag
Geïnventariseerde risico's (=benodigde weerstandsvermogen)	-21.020.000
Beschikbare weerstandsvermogen	31.867.800
Saldo	10.847.800

$$\text{Relatieve weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit} \quad \text{€ 31.867.800,--}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit} \quad \text{€ 21.020.000,-}} = 1,51$$

In de jaarrekening van 2016 en de begroting van 2017 is het weerstandsvermogen op vergelijkbare wijze gekwantificeerd. Een vergelijking met deze kengetallen is hierdoor mogelijk.

Score	Ratio weerstand	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Kengetallen

Inleiding

Ingevolge artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeente (BBV) dienen kengetallen te worden opgenomen. Deze zijn met ingang van de begroting 2016 en de jaarrekening 2015 verplicht gesteld. De kengetallen stellen de gemeenteraad in staat om de normen vast te stellen voor de sturing van de financiële positie via de meerjarenbegroting. De normen in hun onderlinge samenhang bepalen hoe risicovol het financiële beleid is dat gevoerd wordt. Een afweging die is voorbehouden aan de raad.

Met de kengetallen wordt de raad in staat gesteld het beleid te sturen en te monitoren ten aanzien van:

- De reservepositie
- De schuldpositie
- De wendbaarheid en de resterende belastingcapaciteit
- Het risicobeleid

Deze aandachtsgebieden vormen met de reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting en de planning- en controlcyclus de pijlers voor de sturing van onze financiële positie.

Tabel kengetallen

	Verslag 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Netto schuldquote	99,58%	86,99%	78,29%	72,14%	66,60%	60,64%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	79,95%	72,49%	63,99%	57,75%	51,94%	46,02%
Solvabiliteitsrisico	33,32%	31,35%	32,04%	32,70%	33,87%	35,28%
Structurele exploitatie ruimte	3,54%	0,08%	0,13%	0,29%	1,06%	1,46%
Grondexploitatie	31,18%	29,11%	25,89%	24,80%	23,56%	21,68%
Belastingcapaciteit	105,95%	99,88%	101,94%	101,94%	101,94%	101,94%
Weerstandsvermogen	1,41	1,25	1,51			

Toelichting kengetallen

Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen): de netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Hoeveel geleend kan worden is een politieke afweging. Omdat bij verstrekte leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald wordt ook het kengetal "netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen" bepaald.

De schuldquote van een gemeente bevindt zich normaal tussen de 0% en 100%. Hoe lager het percentage hoe beter.

De netto schuldquote voor 2018 is 78,29% en kan als redelijk worden aangemerkt. Meerjarig daalt dit percentage naar een goed niveau.

Solvabiliteitsratio: de solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal.

Als normaal wordt een ratio tussen de 30 en 80% beschouwd. Voorzichtigheid is geboden bij een ratio tussen de 20% en 30%.

De solvabiliteits-ratio voor 2018 bedraagt 32,04% en zit aan de onderkant van wat als normaal kan worden beschouwd. Voorzichtigheid is geboden.

Structurele exploitatieruimte: dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te kunnen dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten en baten.

Bij incidentele lasten en baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.

Op basis van het kengetal blijkt dat er enige structurele ruimte is om tekorten of extra lasten binnen de toekomstige begroting op te vangen. Dit past binnen ons beleid om strak te begroten.

Grondexploitatie: dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten.

De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

De boekwaarden van verliesgevendende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen.

Belastingcapaciteit: de belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde.

De ruimte die een gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsrechten voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente.

Het kengetal belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar te vergelijken met het landelijke gemiddelde in het jaar daarvoor. De (ongewogen) gemiddelde woonlasten van gemeenten in 2017 bedragen € 727,--. Het gemiddelde voor 2017 was € 728,--. De gemiddelde woonlast voor Limburgse gemeenten was € 744,-- in 2017.

De gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in Weert bedragen voorlopig € 742,-- voor 2018.

Het kengetal 2018 komt daarmee op 101,94%, dus 2% boven het gemiddelde.

Conclusie: de lokale lasten liggen in Weert iets boven het landelijk gemiddelde.

Voor de rioolheffing en afvalstoffenheffing hanteren we 100% kostendekkendheid. De ruimte binnen de belastingcapaciteit beperkt zich tot de OZB.

Weerstandsvormogen: dit is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zodat de gemeente zijn taken kan blijven uitvoeren (zie ook de paragraaf "Weerstandsvormogen en risicobeheersing"). Deze kengetallen maken het eenvoudiger om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. In de onderstaande tabel zijn de waarden voor de jaarrekening 2016, begroting 2017 en begroting 2018-2021 en het verloop van de kengetallen in % weergegeven.

Conclusie

Uit deze paragraaf blijkt dat het absolute en relatieve weerstandsvormogen is gestegen. Het beschikbare weerstandsvormogen is ruimschoots voldoende om de geïdentificeerde risico's af te dekken. Aan het streven van de gemeente om het relatieve weerstandsvormogen groter dan 1 (1,51) te laten zijn, is daarmee voldaan. Versterking van de algemene reserve is conform het coalitieakkoord en "Kiezen met Visie".

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Deze paragraaf geeft een dwarsdoorsnede van de begroting. Onderhoudskosten komen op de diverse programma's voor. Met onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie. Het beleid voor het onderhoud en/of vervanging wordt zo veel mogelijk vastgelegd in meerjarige plannen. Hoewel een aantal plannen nog in ontwikkeling is, wordt onderstaand een beknopt overzicht gegeven van de plannen die al geresulteerd hebben in een nota. De in de begroting opgenomen ramingen zijn conform deze plannen. Daar waar van de vastgestelde plannen wordt afgeweken, wordt dit specifiek aangegeven. Voor informatie op detailniveau wordt verwezen naar de betreffende nota's.

Programma 1 Woonklimaat

Binnen onderhoud Beekstraatkwartier

In het 1e kwartaal van 2015 is een exploitatieovereenkomst gesloten met Cwartier inzake het voormalige gemeentehuis aan de Beekstraat 54. Een gedeelte van de onderhoudskosten komt ten laste van Cwartier, een ander gedeelte komt ten laste van de gemeente. In de begroting 2018 wordt rekening gehouden met onderhoudskosten voor instandhouding. De kosten van zowel het binnen- als het buitenonderhoud voor het voormalige gemeentehuis Beekstraat 54 zijn meegenomen in de meerjarenbegroting onderhoud gemeentelijk vastgoed 2016 - 2020. Deze meerjarenbegroting onderhoud gemeentelijk vastgoed 2016 - 2020 is door uw raad goedgekeurd in de raadsvergadering van 29 september 2016.

Intern onderhoud stadhuis

Het interne onderhoud van het stadhuis heeft betrekking op de onroerende en roerende zaken. Het reguliere onderhoud van het stadhuis is in de exploitatiebegroting opgenomen. In 2016 is voor de onroerende zaken een meerjarenonderhouds- en vervangingsprogramma opgesteld voor de periode 2016 - 2020. In vervolg daarop wordt op korte termijn een planning opgesteld voor de vervangingsinvesteringen met betrekking tot de roerende zaken.

Speelruimte

Het speelruimteplan wordt ontwikkeld en is gericht op instandhouding van de huidige speelvoorzieningen. Gelet op de omvang van het budget en de demografische ontwikkelingen zal in overleg met de wijk- en dorpsraden tot een herschikking van de speelvoorzieningen worden overgegaan. De situatie wordt per speelvoorziening beoordeeld, uitgangspunt daarbij is dat de mogelijkheden worden geboden voor initiatieven van bewoners. In 2018 wordt het speelruimteplan ter besluitvorming voorgelegd.

Bermbeheer

Bermen

De bermen in Weert worden onderhouden volgens het bermbeheerplan. De bermen zijn uitgegroeid naar prachtige- en uiterst waardevolle biotopen voor tal van plant- en diersoorten. Door jarenlange monitoring samen met belangengroeperingen en bijstellen van het bermenbeheer is de biodiversiteit exponentieel toegenomen. In 2018 wordt het bermbeheerplan ter besluitvorming voorgelegd.

Duikers

Het beheer van de civieltechnische duikers wordt uitgevoerd conform het Waterhuishoudingsplan. Het onderhoud wordt structureel uitgevoerd door het regelmatig schoonmaken van de duikers en sloten.

Straatbomen

In het vastgestelde bomenbeleid is bepaald dat het bomenbeheerplan nader wordt uitgewerkt. Het bomenbeheerplan wordt in het najaar 2017 ter besluitvorming voorgelegd.

De uitvoering van het bomenbeleid wordt gekoppeld aan planmatig boombeheer van bomen en verwerkt in een programmaplan. De planning en prioritering worden mede afgestemd op de planning voor vervanging van riolering en wegbeheer. In deze integrale aanpak worden wensen vanuit nieuw beleid gerealiseerd, wordt er bijgedragen in reconstructie van openbaar gebied om structuren te vernieuwen en/of aan te vullen. Verder borgt deze integrale aanpak de zorgplicht bij de straatbomen. Ook zal er in 2017 en 2018 aandacht zijn voor het verwijderen van wortels zodat de trottoirs weer begaanbaar zijn.

Civieltechnische kunstwerken

De "grote kunstwerken" worden in samenwerkingsverband met collega-wegbeheerders in een nog te ontwikkelen beheer- en onderhoudsplan opgenomen. De "grote kunstwerken" worden risico gestuurd geïnspecteerd. Van ieder object wordt een meerjarenonderhoudsrapport opgesteld en opgenomen in het nog op te stellen beheer- en onderhoudsplan dat ter besluitvorming wordt voorgelegd. Op basis hiervan kunnen met andere wegbeheerders gezamenlijke aanbestedingen voor onderhoud plaatsvinden. Als het beheerplan is opgesteld en vastgesteld, dient de reserve omgezet te worden naar een voorziening. Dit op grond van het BBV.

Openbare verlichting

Een beleidsplan openbare verlichting is in voorbereiding. Naar verwachting wordt dit plan in 2018 voorgelegd ter besluitvorming. Bij vervanging en uitbreidingsplannen wordt altijd energiezuinige verlichting toegepast.

Verkeersvoorzieningen

Verkeersregelinstallaties

In samenwerking met de Provincie Limburg is een gezamenlijke verkeerslichtennota voor Limburgse gemeenten opgesteld. Het streven is om alle VRI's op een eenduidige wijze te behandelen en aan te sluiten op een beheer centrale. De gemeente Weert hoeft zelf geen centrale aan te schaffen, maar kan hiervoor aansluiting zoeken bij een Limburgse gemeente die al over een centrale beschikt. De vervangingen van VRI's zijn met afzonderlijke kredieten gerealiseerd. In de begroting zijn voor de instandhouding van de VRI's wel reguliere onderhoudskosten opgenomen. Toekomstige vervangingen zijn nog niet in het meerjaren-investeringsprogramma opgenomen. Voorsnog wordt ingeschat dat dit op korte termijn niet tot een risico hoeft te leiden, maar het is wenselijk de instandhoudingskosten inzichtelijk te maken. De onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd door een marktpartij.

In het kader van "groen licht voor Limburg" zullen de komende jaren alle verkeersregelinstallaties (VRI) worden voorzien van "Korte Afstand Radio" (KAR). Hiermee kunnen de verkeersregelinstallaties worden beïnvloed door de hulpdiensten en openbaar vervoer. Door alle gemeenten is een overeenkomst ondertekend waarmee zij zich conformeren aan het besluit om alle daartoe benodigde installaties te voorzien van een KAR installatie. De KAR gerelateerde aanlegkosten komen in aanmerking voor een subsidie van de Provincie Limburg.

Bollards

Voor het reguleren van het verkeer in en rond de binnenstad wordt gebruik gemaakt van verzinkbare afsluitpalen, zogenaamde bollards. De aanschaf en plaatsing van deze bollards zijn veelal via eenmalige investeringen gefinancierd. De vervangingskosten van de bollards dienen nog in het meerjaren investeringsprogramma te worden opgenomen.

Met de Provincie Limburg is een convenant afgesloten voor het plaatsen van zgn. Nedap antennes voor hulpdiensten. Alle installaties zijn inmiddels voorzien van deze antennes.

Er is een ontwikkeling gaande voor het toepassen van camera's met kentekenherkenning i.p.v. het plaatsen van bollards. Dit is een klantvriendelijke oplossing, echter de fysieke barrière voor toegang tot het winkelcentrum is er dan niet meer. De mogelijkheid om de fysieke barrière te handhaven wordt door de (inter)nationale ontwikkelingen nauwlettend gevolgd.

Groenvoorzieningen

Binnen de reguliere begroting en in het bijzonder in het meerjaren investeringsschema zijn geen structurele vervangingen van plantsoenen opgenomen. Dit leidt tot een beeld van verouderde groenvoorzieningen met een lagere beeldkwaliteit dan is vastgesteld. In dit kader wordt in 2018 een beheerplan groenvoorzieningen opgesteld en ter besluitvorming voorgelegd.

Zwerfvuilbestrijding

De wijze van zwerfvuilbestrijding is vastgelegd in meerjarige overeenkomsten. Voor de aanpak van zwerfvuilbestrijding wordt een onderscheid gemaakt tussen bestrijding binnen en buiten de bebouwde kom. Binnen de bebouwde kom maakt het onderdeel van de resultaatverplichtingen in het meerjarige onderhoudsbestek voor groenvoorzieningen. Buiten de bebouwde kom is het onderdeel van de concessieovereenkomst met de Reinigingsdienst Weert.

Ten aanzien van de hondenpoepinzameling is er een vastgesteld beleidsplan.

Onkruidbestrijding verhardingen

De onkruidbestrijding wordt meegenomen in het beheerplan groenvoorzieningen dat in 2018 wordt voorgelegd voor besluitvorming. De onkruidbestrijding wordt chemisch vrij uitgevoerd conform het landelijk milieu- en duurzaamheidsbeleid.

Gemeentelijk rioleringsplan en integraal waterplan

Het "Gemeentelijk RioleringsPlan 2017-2021" (GRP) en het "Beheerplan Waterlichamen 2017-2021" zijn vastgesteld. De doelstelling van het GRP is te voldoen aan de gemeentelijke zorgplicht zoals deze in de Wet milieubeheer en de Waterwet is opgenomen tegen de laagste maatschappelijke kosten. Deze zorgplichten hebben betrekking op grondwater en inzameling en het transport van stedelijk hemelwater en afvalwater. Met het "Gemeentelijk Rioleringsplan" voldoet de gemeente Weert aan de Wet milieubeheer en de Waterwet.

De begroting 2018 voor het onderdeel riolering is opgenomen in programma 1 "Woonklimaat". De lasten worden doorberekend in het rioolrecht, eventuele verschillen in de lasten en baten worden verrekend met de voorziening riolering.

Wegen

Het uitvoeren van (groot) onderhoud aan verhardingen is gebaseerd op basis van gegevens in het digitale beheerssysteem. Deze gegevens worden 1x per 2 jaar volledig ge-update door middel van weginspecties van het gehele areaal verhardingen in Weert. Deze gegevens zorgen voor een meerjarenplanning en worden elk jaar gecombineerd met actuele informatie zoals schouwrondes na de winter en op basis van meldingen en klachten van burgers en bedrijven. Zo ontstaat een dynamische meerjarenplanning waarbij, daar waar mogelijk, aansluiting wordt gezocht met andere werkzaamheden zoals aanpak verkeerssituaties, rioolvervangingen of projecten t.b.v. aanpassingen aan het openbaar gebied.

Het meerjarigcontract voor uitvoering van de werkzaamheden dat samen met de gemeente Nederweert als raamcontract voor 4 jaar is gesloten, loopt nog tot 31 december 2018. In 2018 wordt een evaluatie van het contract gehouden en zal worden gestart met een nieuwe aanbesteding om te komen tot een nieuwe raamovereenkomst voor de komende 4 jaar.

Reiniging

De inzamelstructuur van het huishoudelijk afval binnen de gemeente Weert is ingericht met een inzameling via het duo-bakkensysteem. In samenwerkingsverband met Limburgse gemeenten is een meerjarig afvalinzamelingsovereenkomst gesloten (tot 2019).

De handmatige reinigingsactiviteiten, de lediging van onder- en bovengrondse verzamel-containers en de machinale straatreiniging is belegd in de meerjarige concessieovereenkomst met de Reinigingsdienst Weert.

Rollend materieel

In het kader van de implementatie van het deelproject 'Uitvoerende taken in het openbaar gebied' als onderdeel van Samenwerken en uitbesteden, is de zorg voor het grootste deel van het rollend materieel een verantwoordelijkheid van de Concessie Reinigingsdienst Weert. De concessiehouder draagt zorg voor het planmatig onderhoud aan het rollend materieel.

Voor het beperkte rijdend materieel waarvoor de gemeente zelf verantwoordelijk is, zijn vervangingsinvesteringen opgenomen. Per jaar wordt beoordeeld of vervanging noodzakelijk is.

Meerjarenonderhoudsprogramma gemeentebouwen

De gemeente Weert heeft een grote verscheidenheid aan vastgoed in bezit voor de eigen gemeentelijke organisatie, maatschappelijk vastgoed en bijzondere vastgoedobjecten. Om deze vastgoedobjecten te beheren en te onderhouden zijn er middelen benodigd. De gemeente investeert daar waar nodig vanuit de functie en het gebruik van vastgoedobjecten die worden opgenomen in een meerjarenbegroting onderhoud gemeentelijk vastgoed 2016 -2020.

De meerjarenbegroting onderhoud gemeentelijk vastgoed 2016 - 2020 scheidt de voorwaarden voor optimale verhuurbaarheid, instandhouding en (potentiële) verkoop van vastgoedobjecten. Dit wordt bereikt d.m.v. een uitgebalanceerd pakket van maatregelen aan onderhoud gebaseerd op te accepteren ad hoc - situaties en een planmatige preventieve aanpak van onderhoud. Daarnaast moet de meerjarenbegroting onderhoud gemeentelijk vastgoed 2016 -2020 voorzien in het beperken van risico's omtrent de gehele vastgoedportefeuille. Uiteindelijk dient de beoogde kwaliteit van onderhoud (Programma van Eisen) te worden bereikt voor alle gemeentelijke vastgoedobjecten.

De meerjarenbegroting onderhoud gemeentelijk vastgoed 2016 - 2020 is door uw raad goedgekeurd in de raadsvergadering van 29 september 2016. De geraamde stortingen en onttrekkingen in de reserve gemeentelijk vastgoed zijn na vaststelling bijgesteld op basis van verkochte objecten.

Bij de begroting 2018 wordt rekening gehouden met een gemiddelde jaarlijkse structurele storting in de reserve gemeentelijk vastgoed van € 1.045.868 en een gemiddelde jaarlijkse structurele onttrekking uit de reserve gemeentelijk vastgoed van € 1.495.256.

Parkeren

Een beheer en onderhoudsplan voor parkeren is in voorbereiding. Naar verwachting wordt dit plan in 2018 voorgelegd ter besluitvorming, samen met een meerjarenbegroting.

Programma 2 Economie

Havens en waterpartijen

Het "Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021" (GRP) en het "Beheerplan Waterlichamen 2017-2021" zijn vastgesteld. Aan de hand van het vastgestelde beheerplan wordt het beheer en onderhoud tot uitvoering gebracht. In het GRP is richting gegeven aan de grootschalige rioolvervangingen waarbij mogelijk waterpartijen als retentie gerealiseerd worden.

Programma 4 Participatie

Meerjaren onderhouds- en vervangingsplan gemeentelijke zaal- en veldsportaccommodaties

Het eigenarenonderhoud van de gemeentelijke sportaccommodaties en de gebouwen behorend bij de veldsportaccommodaties is opgenomen in de meerjarenbegroting onderhoud gemeentelijke vastgoedobjecten 2016 - 2020. Het huurders/gebruikersonderhoud van sportaccommodaties én het eigenarenonderhoud van de niet - gebouwelijke voorzieningen van de veldsportaccommodaties (o.a. de sportvelden en de beregeningsinstallaties) is opgenomen in het "Meerjaren onderhouds- en vervangingsplan zaal- en veldsportaccommodaties". Dit plan is voor het laatst geactualiseerd in 2007 en loopt tot met 2026. De actualisatietermijn van 5 jaar is overschreden. December 2014 is een nieuw beleid voor de binnensportaccommodaties vastgesteld. Op basis hiervan kan het onderhoudsplan worden geactualiseerd. Het actualiseren van de begroting binnen onderhoud sport heeft kosten tot gevolg. De financiële gevolgen hiervan zullen verwerkt dienen te worden in de jaarlijkse storting in de reserve meerjaren onderhoud en vervanging sport waarvoor nu nog een bedrag van € 118.627,-- is opgenomen in de begroting 2018.

In het laatste plan van 2007 was een vervanging van de sportvloer van sporthal Op den Das te Altweeterheide opgenomen.

Het voor deze vervanging opgenomen budget in het huidige nog geldende plan is echter aanzienlijk te laag. In 2018 zal extra budget aangevraagd worden voor de vervanging van de sportvloer van sporthal Op den Das te Altweeterheide. Ook wordt vermeld dat aanvullend op het geplande onderhoud is gebleken dat de constructie van het dak van sporthal de Grenslibel te Stramproy dient te worden vervangen. Ook hiervoor zal budget worden aangevraagd in 2018. Beide onderwerpen worden via aparte raadsvoorstellen uitgewerkt in 2018.

Programma 5 Financiën

Vervangingsinvesteringen

Jaarlijks wordt een bedrag opgenomen in de begroting voor vervangingsinvesteringen.

Het budget voor vervangingsinvesteringen inclusief het rollend materieel bedraagt in 2018 € 223.000,-- (€ 303.000,-- minus structurele verlaging van € 80.000,--).

In 2018 wordt dit bedrag overschreden met € 66.900,--. Deze overschrijding heeft een nadelig effect op het begrotingssaldo.

Voor een specificatie van de vervangingsinvesteringen verwijzen wij naar het totaaloverzicht vervangingsinvesteringen bij hoofdstuk 3 en de toelichting op de investering- en financieringsstaat. In het totaaloverzicht zijn ook de volgende investeringen vermeld:

- Investeringen Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Deze worden gedekt uit de voorziening "Vervangingsinvesteringen riolering".
- Investeringen Reiniging.
- Investeringen uit het meerjarenonderhoud- en vervangingsplan voor sport (tot € 20.000,--); deze worden gefinancierd via de reserve "Meerjaren onderhoud en vervangingen sport".

Financiering

Inleiding

De Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) stelt regels voor het financieringsgedrag van de decentrale overheden.

Het gaat om regels voor het beheersen van financiële risico's, zowel op aangetrokken als op uitgezette middelen en voor het beheer van de treasury. Gelijktijdig met de invoering van deze wet is in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) de verplichting tot het opstellen van een paragraaf "Financiering" opgenomen.

In deze paragraaf moet naast de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille ook inzicht gegeven worden in de rentelasten, het renteresultaat en de manier waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitatie en projecten.

Treasurybeheer

Kasgeldlimiet

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet FIDO is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Om een grens te stellen aan korte financiering is in de Wet FIDO de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. Door het relateren van de maximale korte financiering aan de begroting wordt een grens gesteld aan de mogelijkheid om de lopende uitgaven kort te financieren.

De norm voor de kasgeldlimiet is 8,5% van de totale exploitatielasten. Voor 2018 is het 8,5% van € 152,1 miljoen is € 12,93 miljoen

Het beleid van de gemeente Weert is erop gericht om binnen de gestelde norm te blijven.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft het maximale geleende bedrag aan dat per jaar onderhevig mag zijn aan rentewijziging/aflossing. Deze norm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. In 2018 is dit voor de gemeente Weert dus 20% van € 152,1 miljoen is € 30,4 miljoen.

Per begin 2018 heeft de gemeente Weert een leningenportefeuille van € 116,1 miljoen. Hiervan dient in 2018 € 10,9 miljoen te worden afgelost, dit is 9,4% van de leningenportefeuille en 7,2% van de totale exploitatielasten.

De norm bevordert een gelijkmatige opbouw van de leningenportefeuille, zodat niet in enig jaar een onevenredig groot deel van de leningenportefeuille geherfinancierd hoeft te worden.

Een verandering op de rente werkt zodoende vertraagd door op de rentelasten en -baten in enig jaar. De renterisiconorm is zeker richtinggevend voor de gemeente Weert.

Bij de gemeente Weert nemen de aflossingen op de opgenomen geldleningen af van € 10,9 miljoen in 2018 naar € 1,7 miljoen in 2035.

Rente

In de kadernota worden diverse rentepercentages voor het komende dienstjaar vastgesteld:

- Voor de grondexploitatie is dit 1,66%. De rente is berekend over de boekwaarde inclusief projecten met een positief saldo.
- Bij de bezuinigingen 2012 is het rentepercentage voor de rentetoevoeging aan reserves en voorzieningen voorlopig bepaald en bevroren op 2%.

- Het rentepercentage inzake komende investeringen is gebaseerd op de kapitaalmarktrente voor leningen met een looptijd van 5 tot 10 jaar. Voor 2018 gaan we uit van een percentage van 1,25%.

Op basis van deze rentepercentages worden de rentekosten toegerekend aan investeringen, grondexploitatie en projecten.

Op grond van de financieringspositie en de rente op de geld- en kapitaalmarkt is bij de afronding van deze begroting een correctie op de rentekosten toegepast als gevolg van onderuitputting. Onderuitputting is het vertraagd opkomen van de kapitaallasten (rente en afschrijving) als gevolg van latere uitvoering. Becijferd is dat er een begroot voordeel in de exploitatie zal ontstaan van € 0,85 miljoen. Dit bedrag is opgenomen als stelpost op programma "Financiën", algemene lasten en baten.

Voor 2018 wordt rekening gehouden met totale rentelasten van € 5.352.582. Hierbij is rekening gehouden met gedeeltelijke korte financiering. Ten opzichte van de begroting 2017 worden hiervoor lagere kosten verwacht waardoor er een voordeel op rente kort geld van € 650.083 in de begroting 2018 verwerkt is.

Gemeentefinanciering

Leningenportefeuille

De som van de opgenomen gelden loopt in 2018 af van € 98,5 miljoen naar € 88,7 miljoen. Uitgaande van een gewogen gemiddelde in de loop van 2017 van € 93,6 miljoen en een rente van € 2,2 miljoen is de gemiddelde verschuldigde rente 2,35%.

De uitgezette leningen bedragen in 2018 in totaal € 8,7 miljoen. Gemiddeld wordt hier 2,2% rente over ontvangen.

De opgenomen geldleningen die wij doorlenen aan de woningbouwcorporatie zijn buiten beschouwing gelaten. Enig renterisico bij deze leningen kan worden uitgesloten, omdat deze leningen zijn ondergebracht bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw.

Reserves en voorzieningen

Per 1 januari 2018 bedraagt de geraamde stand van de reserves € 91,4 miljoen, van de voorzieningen € 28,9 miljoen en van de reserves en voorzieningen van de grondexploitatie € 0,1 miljoen.

Ten aanzien van de reservepositie is vooral de stand van de algemene reserve van belang.

Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Activa

De begrotingstechnische omvang van de vaste activa is aan het begin van 2018 € 210,9 miljoen. In de loop van 2018 zijn de nieuwe investeringen € 4,9 miljoen en de afschrijvingen € 9,2 miljoen. De boekwaarde aan het einde van het jaar zal daardoor € 201,6 miljoen zijn.

Op basis van ervaringsgegevens merken wij op dat de daadwerkelijke uitvoering van de investeringen zogenaamd "na-ijlt" ten opzichte van het moment van krediet stelling, en daarmee ook de afschrijving op deze activa. Bij de hiervoor bij de rente genoemde onderuitputting kapitaallasten van € 0,85 miljoen is hiermee rekening gehouden.

Relatiebeheer

De gemeente Weert heeft ten behoeve van het betalingsverkeer rekeningen ter beschikking bij de NV Bank Nederlandse Gemeenten (kredietlimiet € 15 miljoen), ABN/AMRO, ING en de Rabobank. De saldi van de rekeningen bij de ABN/AMRO, ING en Rabobank verrekenen wij regelmatig met de rekening bij de NV Bank Nederlandse Gemeenten, die als huisbankier fungeert.

EMU saldo (toegestaan begrotingstekort Europese Monetaire Unie)

Er zijn afspraken gemaakt met de centrale overheid over het beheersen van het EMU-tekort van de lokale overheden. Dit heeft geresulteerd in het verplicht opnemen van de volgende tabel (model ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) in de begroting.

EMU saldo: gevraagde informatie: x 1.000,--

Nr.	Omschrijving	2017	2018	2019	2020	2021
		Realisatie t/m sept.2017, incl.raming resterende periode	Volgens begroting 2018	Volgens meerjarenraming in begroting 2018	Volgens meerjarenraming in begroting 2018	Volgens meerjarenraming in begroting 2018
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan en/of onttrekking uit reserves (zie BBV, art.17c)	-622	-1.717	-1.211	843	2.142
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	8.603	9.256	8.792	8.486	7.433
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	2.510	2.500	2.500	2.500	2.500
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	6.695	8.506	2.509	388	399
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0	0
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks t.l.v. de reserves (incl.fondsen e.d.) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten:	0	0	0	0	0
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie	0	0	0	0	0
	Berekend EMU saldo	3.796	1.533	7.572	11.441	11.676

Renteoverzicht

Op grond van het BBV moet vanaf de begroting 2018 de zogenaamde "Rentenotitie" uitgevoerd worden. Onderdeel uit deze notitie is het opnemen van onderstaand schema. Door dit schema bij de paragraaf financiering op te nemen wordt voldaan aan de eis in het BBV dat inzicht moet worden gegeven in :

- de rentelasten
- het renteresultaat
- de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitatie en projecten.

Renteschema begroting 2018:			
a.	De externe rentelasten over de lange financiering		€ 2.695.620
	De externe rentelasten over de korte financiering		€ 70.000
b.	De externe rentebaten (idem)		
	Saldo rentelasten en rentebaten		€ 2.765.620
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	€ 1.162.887	
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€ 0	
c3.	De rentebaat van door verstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€ 514.324	
			€ 1.677.211
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		€ 1.088.409
d1.	Rente over eigen vermogen		€ 2.586.962
d2.	Rente over voorzieningen		€ 0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		€ 3.675.371
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		€ 3.715.958
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury.		€ 40.587

Bedrijfsvoering

Inleiding

Voor de bedrijfsvoering blijven we zoeken naar de mogelijkheden voor deregulering, efficiencyverbeteringen en verdere optimalisering van de bedrijfsprocessen. Maximaal automatisering is hierbij nog steeds uitgangspunt. Het feit dat we vanuit de Provincie complimenten hebben gekregen voor de huidige stand van zaken en de reeds ingezette acties geeft aan dat we op de goede weg zijn.

Aan de interne controle zal extra aandacht worden besteed in termen van kwaliteit en kwantiteit. Naar verwachting zal de personele capaciteit hier verder op orde worden gebracht waarna binnen de diverse afdelingen uitvoering van de interne controle kan plaatsvinden.

Het ontwikkelingstraject Weert in Dynamiek (WinD) is in volle gang. In het komende jaar zullen de nodige experimenten uitgevoerd worden voor het optimaliseren van de samenwerking tussen burgers en overheid.

In 2017 zijn de resultaten van de verbetering van het risicomanagement zichtbaar geworden. In de begroting 2018 hebben we een sterk verbeterde risicoanalyse gepresenteerd.

Voor de verdere verbetering van de bedrijfsvoering zullen wederom investeringen nodig zijn in:

- Vensters voor bedrijfsvoering
- Budgetbeheer
- Beleidsadvisering
- HRM instrumenten
- Informatiemanagement
- Personele knelpunten

Algemeen

De organisatie zal vanaf 2018 in het teken staan van de ontwikkeling naar een organisatie die wendbaar is met een flexibele structuur. Met zo min mogelijk lagen in de aansturing wordt gewerkt aan het maximaal mandateren en delegeren voor een slagvaardige organisatie.

In het traject WinD zullen de medewerkers hierin verder worden meegenomen. Onze medewerkers werken verder aan de veranderende rolverdeling tussen burgers en overheid. De dienstverlening aan de burgers en de interne organisatie blijft centraal staan met inachtneming van faciliteren in plaats van overnemen. Een cultuuromslag in werkstijl is hiervoor noodzakelijk.

De verdere informatisering en automatisering van de maatschappij brengt een stroomversnelling in de nieuwe manier van werken met zich mee, waar onze medewerkers in gefaciliteerd moeten worden. Dit in de meest brede zin van het woord. Niet alleen in het digitaal kunnen werken, maar ook in een andere benadering van de inhoud.

Personeel

Nog steeds zijn talloze ontwikkelingen van grote invloed op de bedrijfsprocessen en de dienstverlening van onze gemeente. Naast de externe factoren zoals de snel veranderende arbeidsmarkt en nieuwe taken, zijn er interne ontwikkelingen die even zo belangrijk zijn voor onze bedrijfsvoering. De komende jaren zal een relatief omvangrijke uitstroom van personeel plaatsvinden. De gemeente zal alles op alles moeten zetten om de ambtelijke posities goed bezet te krijgen en te houden. Strategische Personeelsplanning zal handen en voeten worden gegeven met behulp van interventies en instrumenten. Naast het sturen op duurzame inzet van het huidige personeel, waarin WinD een belangrijke rol speelt, maar bijvoorbeeld ook op mobiliteit en de toepassing van het zogenoemde generatiepact, zal ook met nadruk ingezet worden op werving van nieuwkomers op de arbeidsmarkt. Het binden en boeien van jongeren door stages, werkervaringsplekken en traineeships zijn hier voorbeelden van. Evenals het aanbieden van garantiebannen voor mensen die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

Masterplan Informatie Architectuur

Actuele ontwikkelingen rondom ICT-vraagstukken, zoals bijvoorbeeld de inrichting van de Regionale ICT samenwerking en het informatievraagstuk rondom de decentralisaties in het sociale domein, stellen hoge eisen aan de inrichting van de informatievoorziening van de gemeente Weert. Innovatie en slagvaardigheid zijn hierin sleutelbegrippen. Kaders en richtlijnen zijn noodzakelijk en zullen moeten bijdragen aan een goede en adequate inrichting van de informatievoorziening. Deze geven sturing om te komen tot de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van informatievoorziening.

Middels het informatiebeleidsplan en onder andere het Masterplan Informatiearchitectuur wordt handen en voeten gegeven aan de gemeentelijke I-visie. De I-visie geeft richting op hoofdlijnen en het informatiebeleidsplan stelt de kaders en richtlijnen voor de (nog) te nemen keuzes en stelt de gezamenlijke doelstellingen voor de gemeente Weert op het gebied van informatievoorziening. Het informatiebeleidsplan richt zich op doelen vanuit de organisatie met betrekking tot informatie, informatiesystemen, technische infrastructuur en de daaraan verbonden kaders en richtlijnen (architectuurprincipes). Vanuit deze doelen zijn projecten (voorstellen) op zodanige wijze geformuleerd dat de investeringen gerechtvaardigd kunnen worden.

Een van de grotere projecten in het informatiebeleidsplan is de uitvoering van het Masterplan Informatiearchitectuur. Het Masterplan Informatiearchitectuur zal het mogelijk maken voor zowel burger als medewerker digitaal zaken te regelen met en voor de gemeente Weert, door zoveel mogelijk digitaal en geautomatiseerd te werken. Om dit mogelijk te maken richt het Masterplan zich op het op orde brengen van de organisatie van de informatievoorziening en de informatievoorziening zelf. Het op orde brengen van de informatievoorziening zelf bestaat uit twee onderdelen:

- 1) Het verbeteren van de digitale dienstverlening.
- 2) Het faciliteren van middelen om echt 'Anders Werken' mogelijk te maken.

Door het uitvoeren van deze onderdelen kan de gemeente in 2018 voor alle gestandaardiseerde processen digitaal communiceren met de klant en hebben medewerkers informatie altijd en overal digitaal beschikbaar. Voor het slagen van het masterplan informatiearchitectuur is ook het goed functioneren van ICT NML van belang. Dit onderdeel van de samenwerking in de regio maakt momenteel een aantal verbeterlagen door.

Samenwerking in de regio

Daar waar samenwerking met andere gemeenten een efficiëntere en effectievere uitvoering van gemeentelijke taken oplevert, zal het college de samenwerking met de regiogemeenten in Noord- en Midden Limburg blijven opzoeken. De dienstverlening aan de burger blijft centraal in deze opgave

Op het gebied van subsidieverwerving, verzekeringen, inkoop en aanbesteding is er al sprake van onderlinge afstemming met dezelfde regels.

De regionale samenwerking bij de invoering en uitwerking van de gemeentelijke taken in het sociaal domein heeft zich bewezen en heeft, zij het op de schaal van de gemeenten Nederweert, Leudal en Weert, zijn vervolg gekregen door het aangaan van het convenant tot samenwerking.

Het doel van het ICT Samenwerkingsverband Noord en Midden Limburg is het door middel van samenwerking efficiënter en effectiever inrichten en beheren van de ICT omgeving. Door deze samenwerking kan de gemeente Weert de kostenstijging voor de informatie architectuur de komende jaren beperken (minder meer). Bezien gaat worden of de huidige samenwerkingsvorm kan worden voortgezet in een zogenaamde Bedrijfsvoeringsorganisatie conform de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

De samenwerking op het gebied van het beheer van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) krijgt vorm in het Expertise Centrum Geo (EcGeo) waarin de gemeenten Weert, Nederweert, Leudal en Roermond participeren. De samenwerkingsafspraken zullen worden vastgelegd in een lichte gemeenschappelijke regeling.

Ook Stadstoezicht, HRM en Vastgoed zijn onderdelen waar gemeentelijke samenwerking een rol kan gaan spelen.

Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente Weert werkt samen met diverse organisaties, verenigingen, stichtingen, etc. Zodra deze samenwerking een combinatie is van een bestuurlijk én een financieel belang spreekt men van een verbonden partij. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag, dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap. Dit kan zijn via vertegenwoordiging in het bestuur of via het hebben van stemrecht. Partijen waaraan alleen een financieel risico kleeft, bijvoorbeeld een door de gemeente gesubsidieerde instelling, vallen hier niet onder. Verbonden partijen voeren vaak gemeentelijke taken uit met een groot politiek belang. Ze leveren een forse bijdrage aan de realisatie van maatschappelijke doelen. Het kunnen zowel publiekrechtelijke als privaatrechtelijke organisaties zijn.

In de raad van februari 2017 is de nota Verbonden partijen vastgesteld. Hierin is de visie van de gemeente Weert op verbonden partijen vastgesteld en zijn kaders opgenomen die gehanteerd worden bij het aangaan van samenwerking met een verbonden partij.

Het BBV schrijft voor dat met ingang van het begrotingsjaar 2017 informatie over verbonden partijen opgenomen dient te worden in de beleidsprogramma's waarop de samenwerking met de verbonden partij betrekking heeft. Deze informatie is essentieel om prestaties en risico's van de verbonden partijen goed te kunnen inschatten.

Bij de verbonden partijen die in deze paragraaf opgenomen staat het programma/de programma's vermeld waarmee deze een relatie heeft. Bij de betreffende programma's is in het kort informatie over de verbonden partijen opgenomen.

Sinds de begroting 2017 wordt het publiek/maatschappelijk belang niet meer vermeld in de paragraaf verbonden partijen. Dit is opgenomen in de nota Verbonden partijen.

Lijst van verbonden partijen

De gemeente Weert kent thans de volgende verbonden partijen:

- Gemeenschappelijke regelingen
  - o Werkvoorzieningsschap Weert e.o. de Risse Holding BV en Risse Horizon BV (vestigingsplaats Weert).
  - o Veiligheidsregio Limburg-Noord (vestigingsplaats Venlo).
  - o RUD Limburg-Noord (statutaire vestigingsplaats Venlo).
  - o BsGW (vestigingsplaats Roermond).
  - o Omnibuzz (vestigingsplaats Geleen).
- Vennootschappen en coöperaties
  - o Enexis Holding NV (voorheen Essent) (vestigingsplaats Den Bosch).
  - o NV Waterleidingmaatschappij (WML) (vestigingsplaats Maastricht).
  - o NV Bank Nederlandse Gemeenten (vestigingsplaats Den Haag).
- Stichtingen, verenigingen en overige samenwerkingsverbanden
  - o ICT Samenwerkingsverband Noord- en Midden-Limburg (vestigingsplaatsen Venlo en Roermond).
  - o Afval Samenwerking Limburg (vestigingsplaats Maastricht).
  - o Regionale samenwerking leerplicht RMC Nederweert-Weert (vestigingsplaats Weert).
  - o Overige samenwerkingsverbanden.

De laatste groep (stichtingen, verenigingen en overige samenwerkingsverbanden) zijn géén verbonden partijen omdat er geen sprake is van een bestuurlijk én een financieel belang.

Onderstaande paragraaf gaat in op de ontwikkelingen van bovengenoemde verbonden partijen/samenwerkingsverbanden en de verwachte omvang van het eigen vermogen en vreemd vermogen.

Gemeenschappelijke regelingen

Werkvoorzieningschap Weert e.o. de Risse

Relatie met programma 3

Ontwikkelingen 2018 en volgende jaren

De Risse Groep is één van de grootste werkgevers in de regio Weert. De Risse Groep bestaat uit meerdere pijlers: De Risse Industrie BV, Risse Facilitair OVR, Risse Groen OVR Business Post, Risse Horizon BV en Werk.kom.

Als leerwerkbedrijf speelt de Risse Groep een belangrijke rol in het begeleiden van mensen naar vast werk. In de Participatiewet, worden de WWB, de Wsw en een deel van de Wajong samengevoegd. Daarmee is de Wet Sociale Werkvoorzieningen vervallen en stopt de instroom in de Wsw.

Tot en met 2015 was er jaarlijks sprake van winst voor Risse Groep. Dit in tegenstelling tot de meeste sociale werkplaatsen en zonder additionele gemeentelijke bijdrage. De interne bedrijfsvoering van De Risse is zeer efficiënt georganiseerd, maar door de omvang van de organisatie wel kwetsbaar.

Nadat besloten is om de fusiebesprekingen met Westrom te beëindigen, richt Risse Groep zich weer op een zelfstandige toekomst. Onderdeel hiervan is het zo maximaal mogelijk beperken van de gevolgen van de subsidiekorting.

Bestuurlijk belang

De gemeente Weert is, evenals de andere deelnemende gemeenten, met twee leden in het algemeen bestuur vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie afgevaardigden van het algemeen bestuur. Naast een algemeen bestuur heeft de Risse Holding BV een Raad van Commissarissen, bestaande uit drie externe leden die op basis van hun specifieke deskundigheid zijn aangetrokken.

Financieel belang

Sinds 2015 maakt de bijdrage die de gemeente ontvangt voor participatie Wsw deel uit van het Deelfonds sociaal domein, onderdeel participatiebudget. Voor participatie Wsw bedraagt de rijksbijdrage 2018 op basis van de Meicirculaire 2017 € 8.638.784,--. Deze rijks gelden worden doorbetaald aan de Risse.

Om de toekomst te verkennen zijn een aantal brainstormsessies georganiseerd met wethouders en ambtenaren. Dit heeft geleid tot een definiëring van de 3 domeinen waarop de ontwikkeling van Risse Groep nader zal worden uitgewerkt. Deze zijn:

1. Uitbreiding van taken ten dienste van burgers (o.a. Participatie, Wmo en Jeugd);
2. Verbetering van de interne bedrijfsvoering daar waar mogelijk;
3. Uitbreiding van de positie in "de vrije markt".

Het Eigen vermogen (groepsvermogen) van de Risse per 1-1-2017 bedraagt € 2,8 miljoen (€ 3,4 miljoen per 1-1-2016) en het totaal vermogen bijna € 4,7 miljoen.

De solvabiliteitsratio per ultimo 2016 bedraagt 35,84%.

Risico's

De gemeente blijft 100% risicodragers als gevolg van de gemeenschappelijke regeling. De rijks gelden Wsw nemen af als onderdeel van de Participatiewet en de hieraan ontkoppelde budgetten voor de uitvoering van de Wajong, WWB en Wsw. De risico's voor 2018 kunnen nog worden afgedekt door het eigen vermogen van De Risse.

In de Primaire begroting 2018 van De Risse is ook een meerjarenraming opgenomen. Die laat zien dat de deelnemende gemeenten met ingang van 2019 een aanvullende bijdrage moeten gaan betalen om de uitvoering van de Wsw te kunnen garanderen.

Dit is echter nog slechts een inschatting. Of er vanaf 2018 een aanvullende bijdrage nodig gaat zijn, is van diverse factoren afhankelijk zoals bijvoorbeeld de herijking van de ondergrens van de algemene reserve. De bijgestelde begroting 2018 (december 2017) zal hierover meer duidelijkheid geven.

Veiligheidsregio Limburg Noord

Relatie met programma 3 en 5

Algemeen

De Wet veiligheidsregio's verplicht elke veiligheidsregio om een risicoprofiel op te stellen. De risico-inventarisatie omvat een overzicht van de aanwezige risicovolle situaties en de soorten incidenten die zich daardoor kunnen voordoen. De risicoanalyse beoordeelt, vergelijkt en interpreteert de geïnventariseerde gegevens. Het Risicoprofiel Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) is opgesteld volgens de methodiek zoals beschreven in de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel. Ten opzichte van de begroting 2017 heeft de indeling in de programma's een doorontwikkeling gekregen, zodat een en ander beter aansluit bij de verwachtingen van onze gemeenten. Dit geldt ook voor de gepresenteerde prestatie-indicatoren.

Bestuurlijk belang

Elke deelnemende gemeente benoemt één lid in het algemeen bestuur. Een lid van het algemeen bestuur verschaft aan zijn gemeenteraad de door één of meerdere leden van die Raad gevraagde inlichtingen.

Verder zijn er 2 onderliggende bestuurscommissies: de commissie Veiligheid en Gezondheid. Hierin hebben respectievelijk de burgemeesters en de portefeuillehouders Gezondheid zitting in.

Financieel belang

In het kader van de vernieuwing van het BBV op grond van de voorstellen van de commissie Depla, worden de kosten voor de bedrijfsvoering niet meer verdeeld naar de verschillende programma's maar worden de kosten ondergebracht in het onderdeel Overhead. Alhoewel landelijk de discussies hierover nog gevoerd worden, zijn de richtlijnen voor zover vastgesteld ook doorgevoerd.

De bijdrage van de gemeente Weert aan de VRLN wordt gebaseerd op de begroting 2018 van deze instelling.

In de gemeentebegroting 2018 zijn de volgende ramingen opgenomen:

- bijdrage bestuurlijke samenwerking € 232.150,--;
- rampenbestrijdingsbeleid € 846.197,--;
- District Brandweer € 1.754.278,--;
- uitvoering bijzondere wetten € 15.020,--;
- algemene gezondheidszorg en verslavingszorg (GGD) € 210.527,--;
- jeugdgezondheidszorg (incl. kwaliteitstoets kinderopvang) € 1.311.311,--.

Het in 2016 vastgestelde beleidsplan "Koers en beleid Veiligheidsregio Limburg-Noord 2016-2019" geeft de strategische kaders waarbinnen de crisisbeheersing en de brandweer ruimte hebben om te ontwikkelen en in te spelen op de veranderende omgeving.

De strategische beleidsontwikkeling van de GGD wordt momenteel in een separaat traject opgepakt.

De meer-jarenstrategie van de VRLN kent drie speerpunten:

- risicogericht: door sturing op risico's en continue omgevingsanalyse kunnen de inspanningen beter worden gericht (effectiviteit);
- vraaggericht: elke vraag gaat eigenlijk over een risico. De VRLN helpt de klant het liefst voordat hij een vraag stelt;
- informatie gestuurd: de VRLN maakt op een slimme manier informatie levend en versterkt hiermee de betrouwbare en deskundige informatiepositie.

Het eigen vermogen van de VRLN per 1 januari 2017 bedraagt bijna € 1,7 miljoen (per 1-1-2016 € 3,1 miljoen).

De solvabiliteitsratio over 2016 bedraagt 3,6%. De solvabiliteitsratio is niet hoog; dit komt omdat de reservepositie de laatste jaren afgebouwd is. Dit hangt samen met het beleid om het eigen vermogen van de VRLN niet hoger te laten zijn dan strikt noodzakelijk. Doordat in 2016 een bedrag van € 1,02 miljoen onttrokken is aan de reserves om de last van het IKB te dekken, is de solvabiliteitsratio nog verder teruggelopen.

Risico's

In het kader van risicomangement en reserves is een ondergrens aangegeven van € 1,2 miljoen voor de hoogte van het weerstandsvermogen. Ultimo 2016 wordt hieraan voldaan.

Binnen risicomangement zijn in een eerder stadium de strategische risico's bepaald. Dit heeft geleid tot een eerste overzicht van 16 risico's. Vervolgens zijn deze risico's gescoord op kans en omvang van het risico. In 2016 zijn diverse maatregelen genomen om de risico's te beheersen. De nadruk lag op de risico's in de categorie met als risicostrategie 'vermijden' en vervolgens 'verminderen'.

RUD Limburg Noord

Relatie met programma 1

De huidige Netwerk RUD (Regionale Uitvoeringsdienst) LN is in het verleden juridisch vormgegeven op basis van een bestuursovereenkomst. De samenwerking in een netwerkconstructie had tot doel een hogere kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) te bereiken. Dit op basis van landelijke afspraken. Vanaf 1 januari 2018 geldt de wettelijke verplichting om een regionale uitvoeringsdienst vorm te geven in een gemeenschappelijke regeling met een openbaar lichaam. Een uitvoeringsdienst met een openbaar lichaam wordt geacht de benodigde waarborgen te bieden voor de gewenste eenduidigheid, uniformiteit en robuustheid van de organisatie en daarmee voor de continuïteit van omgevingsdiensten.

Vooralsnog hebben op één na alle partners binnen de RUD ingestemd met de vorming van een Gemeenschappelijke Regeling RUD Limburg Noord per 1 december 2017 zodat per 1 januari 2018 gestart kan worden. Binnen deze gemeenschappelijke regeling blijft samenwerking tussen partners door uitwisseling van specialistische kennis en capaciteit het motto en is er sprake van een kleine ambtelijke organisatie die bij een gastorganisatie wordt gevestigd.

De GR RUD LN draagt voor alle deelnemers zorg voor de uitvoering van tenminste de taken zoals opgenomen in het wettelijk basistakenpakket. Daarnaast kan de uitvoeringsdienst op verzoek van een deelnemer zorg dragen voor andere facultatieve taken. Voor de uitvoering van taken worden dienstverleningsovereenkomsten afgesloten.

De bijdrage van de gemeente Weert aan de GR RUD LN voor 2018 bedraagt € 80.000,--.

Bestuurlijk belang

De GR RUD LN heeft een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur, een adviesraad (waarin o.a. de secretarissen van de gemeenten zitting hebben), een directeur en een ambtelijke organisatie. In het algemeen bestuur is van elke deelnemende gemeente een collegelid vertegenwoordigd.

BsGW

Relatie met programma 5 en overhead

BsGW (Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen) is een zelfstandig opererende organisatie. Door de verzelfstandiging wordt beoogd een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement te halen uit samenwerking tussen lokale overheden op het gebied van belastingheffing en -inning en uitvoering van de Wet Waardering Onroerende Zaken. De samenwerking is aangegaan als groeimodel gericht op uitbreiding van de samenwerking met andere gemeenten. De afgelopen jaren is het overgrote deel van de Limburgse gemeenten aangesloten bij de BsGW. De gemeente Weert maakt sinds 2015 deel uit van deze gemeenschappelijke regeling.

Bestuurlijk en financieel belang:

In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd. Voor de dienstverlening betaalt de gemeente jaarlijks een vergoeding.

De bijdrage 2018 aan BsGW bedraagt € 547.000,--.

Het eigen vermogen bedroeg begin 2016 -/- € 284.000,--; het vreemd vermogen € 5.998.000,--. Over geheel 2016 is een negatief resultaat bereikt van € 714.000,-- (zonder dekking proceskosten). De bijdragen van de deelnemers in de proceskosten bedragen € 595.000,--. Het eigen vermogen is dus verder met € 119.000,-- afgenomen.

Risico's:

Dit samenwerkingsverband levert voor de gemeente geen risico's op. BsGW werkt tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie verhouding gekoppeld aan handhaving en waar mogelijk verhoging van het niveau van de dienstverlening. BsGW investeert als kwaliteitsorganisatie continu in de ontwikkeling van kennis en resultaatbewustzijn van zijn medewerkers.

Omnibuzz

Relatie met programma 2 en 3

Vanaf 1 april 2016 is de gemeente Weert toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling 'Omnibuzz' met als doel een toekomstbestendig, integraal georganiseerd doel-groepenvervoer dat goed aansluit op het openbaar vervoer, en waar gemeenten namens de reizigers maximale zeggenschap over krijgen. De uitvoering van het doelgroepenvervoer is gericht op de mobiliteit van kwetsbare burgers waarbij de binding met de gemeentelijke rol essentieel is. De eisen die aan het vervoer worden gesteld zijn als gevolg van de decentralisaties volop in beweging en de reiziger is gediend met een kwalitatief goede uitvoering van het vervoer. Dat betekent dat er een objectieve organisatie moet zijn die lokaal herkenbaar is voor de reiziger en flexibel kan omgaan met deze ontwikkelingen. Een gemeenschappelijke regeling is in deze de meest optimale manier om de directe zeggenschap in het doelgroepenvervoer te behouden.

Publiek belang/ uitgangspunten gemeentelijk beleid

Gemeenten hebben door de decentralisaties meer taken in het vervoer gekregen. Vanaf 1 januari 2015 zijn gemeenten naast het Wmo vervoer (Regiotaxi) en het leerlingenvervoer, ook verantwoordelijk voor het Wmo begeleid vervoer (dagbesteding- en opvang), en het vervoer in het kader van de Jeugdwet. De instroom van de diverse vervoersvormen zal gefaseerd plaats vinden. Eind 2016 is begonnen met de Regiotaxi. De overige vervoersstromen worden door middel van diverse werkgroepen nader vorm gegeven. Waar nodig zal aanvullende besluitvorming plaatsvinden.

Bestuurlijk belang

Gemeenten willen direct bestuurlijke zeggenschap uitoefenen op de uitvoering van het doelgroepenvervoer dat gericht is op de mobiliteit van kwetsbare burgers. Tevens is er sprake van groot bestuurlijk en financieel belang. De gemeente Weert is, evenals de andere 31 Limburgse gemeenten (met uitzondering van Mook en Middelaar) vertegenwoordigd in het Algemeen bestuur. Het Dagelijks bestuur wordt gevormd door 7 afgevaardigden uit het Algemeen bestuur.

Financieel belang

Bij toetreding tot de gemeenschappelijke regeling "Omnibuzz" in 2016 is er voor de deelnemende gemeenten sprake van eenmalige opstartkosten en kosten voor de opbouw van een algemene reserve geweest. Alle 32 deelnemende gemeenten zijn gestart vanuit een gelijke financiële positie bij deelname aan de gemeenschappelijke regeling "Omnibuzz".

De opstartkosten voor Weert worden begroot op € 71.000,-- en de opbouw benodigd voor de algemene reserve op € 49.568,--.

De 1e begrotingswijziging 2017, de conceptbegroting 2018 en het meerjarenperspectief 2019-2021 zijn in april 2017 aan college en raad voorgelegd. De tarieven uit de aanbesteding zijn hierin verwerkt en vallen lager uit dan in de ontwerpbegroting was voorzien. Het is echter wenselijk de begroting van Weert pas bij te stellen ná de definitieve vaststelling van de begroting door Omnibuzz.

Risico's:

Hoewel de tarieven uit de aanbesteding lager uitvallen dan in de ontwerpbegroting was voorzien zijn er mogelijk financiële risico's omdat de instroom van de overige vervoersvormen, leerlingenvervoer en Wmo begeleid vervoer, nog niet is gerealiseerd. Daarnaast bevindt de ambitie om door te groeien naar een publiekrechtelijke regiecentrale zich nog in de opstartfase.

Vennootschappen

Essent BV / Enexis

Relatie met programma 5

De gemeente Weert heeft 112.050 aandelen Enexis en 1.497 aandelen SPV's.

Enexis Holding NV

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren.

Deze doelen worden gerealiseerd op basis van de volgende strategieën:

- Netwerk en dienstverlening tijdig gereed voor veranderingen in de energiewereld;
- Betrouwbare energievoorziening;
- Excellente dienstverlening: hoge klanttevredenheid en verlaging kosten;
- Samen met lokale partners Nederlandse klimaatdoelen realiseren;
- Innovatieve, schaalbare oplossingen om de energietransitie te versnellen.

Enexis speelt een belangrijke rol in de energie-transitie: het netwerk dient gereed te zijn voor decentrale energieopwekking, teruglevering en datacommunicatie over de energiestromen. Enexis faciliteert de transitie naar duurzame energie. Voor het functioneren van de samenleving is dat dermate belangrijk dat het publiek belang van Enexis alleen maar toeneemt.

De governance is op orde en voldoet aan de code Tabaksblat en aan de voorwaarden van de WNT (Wet Normering Topinkomens). De Raad van Bestuur is op sterkte. De Raad van Commissarissen is voltallig. Er is een goed functionerende Aandeelhouderscommissie onder voorzitterschap van de provincie Noord-Brabant. Hierin wordt voor de provincie Overijssel een nieuw lid verwacht in 2018. In 2018 is de implementatie van de Herziene Corporate Governance Code voorzien. Mogelijk heeft dit gevolgen voor de governance. In het najaar 2017 volgt een voorstel vanuit Enexis hoe hiermee om te gaan.

Financieel belang

Enexis is een niet beursgenoteerde NV. De winst over 2016 bedroeg € 207 miljoen. Het eigen vermogen per 1-1-2017 bedraagt € 3.704 miljoen.

Het geraamde vermogen in 2018 is:

Enexis NV	Per 1 januari 2018	Per 31 december 2018
Eigen Vermogen	€ 3.704.000.000	€ 3.804.000.000
- Waarvan reserves	€ 3.347.000.000	€ 3.447.000.000
Vreemd Vermogen	€ 3.814.000.000	Hiervan is geen reële inschatting te maken.
- Waarvan voorzieningen	€ 92.000.000	€ 92.000.000
Solvabiliteit (EV / VV)*100	Deze is obv de bekende gegevens niet te berekenen	
Resultaat na belasting 2018		€ 200.000.000
Dividend (provincie)		€ 30.800.000

Risico's

Enexis is financieel gezond. Enexis heeft de Standard & Poor's (S&P) rating A+ (Stable outlook) en bij Moody's Aa3 (stable outlook).

De aandeelhouders lopen het risico (een deel van) de boekwaarde ad € 6,2 miljoen te moeten afwaarderen. Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een

gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V.

Wettelijk is minimaal 40% eigen vermogen vereist, Enexis heeft op dit moment meer dan 50% eigen vermogen. Gecombineerd met de achtergestelde status van de 'Vordering op Enexis vennootschap' die loopt tot september 2019, levert dit een laag risico op voor de aandeelhouders van Enexis Holding N.V.

Een aanvullend risico is het achterblijven van de geraamde dividendinkomsten. Het risico is echter gemitigeerd middels een overeengekomen streefwaarde van € 100 miljoen voor het jaarlijkse dividend.

SPV's (Special Purpose Vehicle)

CBL Vennootschap BV

De functie van deze vennootschap was de verkopende aandeelhouders van energiebedrijf Essent te vertegenwoordigen als mede-beheerder (naast RWE, Essent en Enexis) van het CBL Escrow Fonds en te fungeren als "doorgeefluik" voor betalingen in en uit het CBL Escrow Fonds (CBL: Cross Border Lease).

Eind juni 2016 is het CBL Escrow Fonds geliquideerd. Het restantbedrag, afgerond \$ 19,1 mln. is in de verhouding 50%-50% uitbetaald aan RWE en de vennootschap.

Met de liquidatie van het CBL Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de Verkopende Aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat wordt aangehouden in de vennootschap, (\$ 1 mln.). Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (€ 20.000,--).

Het eigen vermogen per 1-1-2017 bedraagt \$ 830.000,--. Het eigen vermogen per 1 januari 2018 wordt geschat op \$ 120.00 en per 31 december 2018 op \$ 70.000.

Vordering Enexis BV

Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland werd Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (later Enexis) enerzijds en een productie- en leveringsbedrijf (het deel dat verkocht is aan RWE) anderzijds. Essent heeft eind 2007 een herstructurering doorgevoerd waarbij de economische eigendom van de gas- en elektriciteitsnetten binnen de Essent-groep zijn verkocht en overgedragen aan Enexis tegen de geschatte fair market value. Omdat Enexis destijds over onvoldoende contante middelen beschikte om de koopprijs hiervoor te betalen is deze omgezet in een lening van Essent. In de Wet Onafhankelijk Netbeheer was opgenomen dat er na splitsing geen financiële kruisverbanden mochten bestaan. Omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren is besloten de lening over te dragen aan de verkopende aandeelhouders van Essent. De vordering is vastgelegd in een lening-overeenkomst bestaande uit vier tranches. De eerste drie tranches zijn vervroegd afgelost. De 4e tranche van € 350 miljoen is geormerkt als mogelijke toekomstige conversie naar eigen vermogen.

Op 30 september 2018 zal de jaarlijkse rente over deze tranche worden uitgekeerd aan de aandeelhouders. Naar verwachting zal de vennootschap eind 2019/begin 2020 geliquideerd kunnen worden.

Het geraamde eigen vermogen per 1-1-2018 bedraagt € 35.000,-- en per 31 december 2018 € 27.500,--.

De aandeelhouders lopen zeer beheerst geachte risico's op Enexis voor de niet-tijdige betaling van rente en/of aflossing en, in het ergste geval, faillissement van Enexis.

Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaal bedrag € 20.000,--).

Verkoop vennootschap BV

In het kader van de verkoop van Essent aan RWE hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan RWE. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders overgedragen aan Verkoop Vennootschap. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims heeft RWE bedongen dat een deel van de verkoopopbrengst door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd in het General Escrow Fonds wordt aangehouden. Buiten het bedrag dat in het General Escrow Fonds zal worden gehouden, zijn de verkopende aandeelhouders niet aansprakelijk voor inbreuken op garanties en vrijwaringen.

Eind juni 2016 is het General Escrow Fonds geliquideerd. RWE en Verkoop Vennootschap BV zijn tot een compromis gekomen voor de afwikkeling van alle (fiscale) claims. Het restbedrag in het General Escrow Fonds is uitbetaald aan Verkoop Vennootschap BV. Het restantbedrag wordt doorbetaald aan de aandeelhouders naar rato van hun belang in Verkoop Vennootschap BV. De vennootschap zelf zal pas in 2019 kunnen worden geliquideerd omdat zij partij is in een aantal andere juridische overeenkomsten die bij de verkoop van Essent aan RWE zijn afgesloten.

Het geraamde eigen vermogen per 1-1-2018 bedraagt € 100.000,-- en per 31 december 2018 € 60.000,--.

Het financiële risico is na de liquidatie van het General Escrow Fonds relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000,--).

NV Waterleidingmaatschappij (WML)

Relatie met programma 5

Waterleiding Maatschappij Limburg (WML) heeft het alleenrecht in het leveren van leidingwater als drinkwater aan inwoners en bedrijven in Limburg. Als openbaar nutsbedrijf is de WML verplicht leidingwater te leveren dat aan de wettelijke eisen voor volksgezondheid voldoet.

Deze kerntaak van WML bestaat uit:

- Duurzaam veiligstellen van de benodigde infrastructuur.
- Bevorderen doelmatig watergebruik.
- In stand houden van de benodigde infrastructuur.
- Borgen van de kwaliteit en duurzaamheid van het productie- en distributieproces.
- Bijdragen aan de bescherming van bronnen.
- Bevorderen van veilig gebruik van aangesloten installaties en toestellen.

De gemeente Weert bezit 17 van de in totaal 500 geplaatste aandelen van de NV Waterleidingmaatschappij Limburg. De WML heeft ruim 539.000 klanten.

WML streeft, met het oog op een gezonde financiële bedrijfsvoering, een kleine winst na. In plaats van dividenduitkering investeert WML financieel resultaat in het bedrijf. In de nabije toekomst moet een groot deel van het leidingnet vervangen worden. WML wil dit deels uit eigen middelen financieren. Een positief resultaat wordt daarom toegevoegd aan de algemene reserve.

Het resultaat in 2016 bedraagt + € 6,2 miljoen (2015: + € 7,6 miljoen). In 2016 komt de solvabiliteit uit op 33,6,9%; dit is een verdere stijging (0,7% hoger dan in 2015; 2015 was 1,2% hoger dan 2014). Uit de goede solvabiliteitscijfers blijkt de gezonde financiële positie van de WML. Het eigen vermogen van de WML steeg in 2016 van € 188,5 miljoen naar € 194,7 miljoen.

Risico's

De gemeente loopt alleen risico over het ingelegd kapitaal (de aandelen).

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Relatie met programma 5

Weert bezit 41.379 aandelen van de NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). In de begroting wordt jaarlijks rekening gehouden met een dividenduitkering van de BNG.

Bestuurlijk belang/financieel belang

De gemeente Weert heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de aandelen die zij bezit (1 stem per aandeel van € 2,50).

Over 2016 is een dividend vastgesteld van € 91 miljoen (€ 1,64 per aandeel; 2015 € 1,02 per aandeel). Het eigen vermogen per 1-1-2017 bedraagt € 3.753 miljoen.

De naar risico gewogen solvabiliteit steeg in 2016 van 26% naar 32%.

De BNG heeft in 2016 invulling gegeven aan de in 2015 herijkte strategie, waarin duurzaamheid en een sterke klantoriëntatie bijzondere aandacht krijgen. Excellente kredietwaardigheid en adequate risicobeheersing, een scherpe inkooppositie en een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering blijven daarbij de randvoorwaarden.

Risico's

De gemeente loopt alleen risico over het ingelegd kapitaal (de aandelen). BNG Bank gaat er vooralsnog van uit dat zij per 2018 moet voldoen aan een ondergrens voor de leverage ratio van 3%. Het ARC (Audit & Risk Committee) heeft geconstateerd dat deze ratio zich in 2016 in positieve zin heeft ontwikkeld. Mede als gevolg van de emissie van hybride kapitaal komt de leverage ratio van de bank per eind 2016 al uit op het vereiste niveau van 3%. De nagestreefde buffer dient om schommelingen in de leverage ratio als gevolg van externe ontwikkelingen op te vangen.

Stichtingen, verenigingen en overigen

ICT Samenwerkingsverband Noord en Midden Limburg

Het doel van het samenwerkingsverband is het door middel van samenwerking efficiënter en effectiever kunnen inrichten en beheren van de in toenemende mate complexer wordende ICT.

Bestuurlijk belang

De betrokkenen bij deze samenwerking zijn de raden en colleges van de gemeenten Venlo, Weert en Roermond; ieder voor zover bevoegd. Naar verwachting zullen meer gemeenten tot dit samenwerkingsverband toetreden, waaronder Nederweert en Leudal. De gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten vormen het directiebestuur van deze samenwerking en leggen verantwoording af aan de portefeuillehouders ICT van de deelnemende gemeenten.

Er is geen financieel belang bij deze samenwerking, waardoor het geen "echte" verbonden partij betreft.

Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)

Door het aflopen van de dienstverleningsovereenkomst tussen Weert en de Vereniging ASL, is per 31-12-2014 een einde gekomen aan de facilitering door Weert van de vereniging. Het taakveld van de vereniging is door de privatisering van Attero en de inmiddels afgesloten langjarige afvalcontracten sterk ingeperkt tot lichte beheertaken.

Op 24 september 2015 is tijdens de Algemene Leden Vergadering de strategienota "Een wereld te winnen" vastgesteld. Hierin is de gewenste taakstelling van de vereniging voor de komende jaren (2016 - 2021) weergegeven. Geconcludeerd is dat om de regie over de afvalketen te (her-)nemen, de gemeenten hun krachten dienen te bundelen.

Financieel belang

De Limburgse gemeenten betalen contributie voor het lidmaatschap van de ASL. De contributie is vastgesteld op € 0,10 per inwoner per jaar.

Regionale samenwerking leerplicht RMC Nederweert-Weert

Voor het organiseren van het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet zijn de gemeenten Weert en Nederweert een samenwerkingsverband aangegaan. Het team Leerplicht en RMC (Regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten) is werkzaam bij de gemeente Weert en verricht werkzaamheden voor beide gemeenten. De gemeente Nederweert betaalt een vergoeding aan Weert.

Uit het jaarverslag leerplicht, RMC en leerlingenvervoer 2015-2016 komt naar voren dat er een tendens te zien is waarbij de meldingen van schoolverzuim en de meldingen van voortijdig schoolverlaten afnemen in de afgelopen jaren. Dit is grotendeels toe te schrijven aan de goede samenwerking met onderwijs in de preventie van verzuim en schooluitval.

De aanpak van Voortijdig schoolverlaten is in 2016 doorontwikkeld naar een vervolgaanpak voor de periode van 2016 tot 2021 met een doelstelling van landelijk maximaal 20.000 VSV-ers. Er is gezamenlijk, in de regio Noord en Midden Limburg, een nieuw pakket aan maatregelen

afgesproken om de doelstelling van maximaal 20.000 VSV-ers in 2021 te kunnen behalen. De maatregelen worden jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld.

De subsidies vanuit het rijk worden hiermee gecontinueerd, er blijft eenzelfde doeluitkering voor de uitvoering van de RMC-taken en er blijft eenzelfde subsidie voor de uitvoering van een VSV programma, waarbij een programma voor kwetsbare jongeren een speerpunt is in deze nieuwe aanpak.

Overige samenwerkingsverbanden

Naast bovengenoemde gemeenschappelijke regelingen, vennootschappen en verenigingen zijn er nog andere samenwerkingsverbanden zoals: Euregionale Samenwerking Bree-Maaseik-Weert, Keyport 2020 (samenwerking Brainport 2020 Hoge Dunk-OML) en Samenwerking Midden Limburg (netwerkstructuur voor bundeling en coördinatie van regionale projecten en trajecten op economisch, sociaal en fysiek terrein) .

Bij deze samenwerkingsverbanden is geen sprake van een bestuurlijk én een financieel belang.

Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in het gemeentelijke grondbeleid, de resultaten van de grondexploitatieberekeningen (ingecalculeerde opbrengsten en investeringen), de prognose van de winstneming en de uitgangspunten omtrent de reserves in relatie tot de risico's.

Voor de prognose van de opbrengsten en de investeringen en de informatie over de boekwaarde wordt verwezen naar het Meerjarenperspectief 2017 (MPG 2017). In het MPG 2017 - vastgesteld op 12 juli 2017 - zijn de opbrengsten en investeringen uitvoerig toegelicht.

De resultaten op de grondexploitaties wijzigen overigens wel. Deze wijzigingen komen voort uit de gewijzigde interpretatie van de regels voor de verslaglegging (BBV) en de ontwikkelingen in Kampershoek 2.0.

Grondbeleid in relatie tot het realiseren van bestuurlijke doelen

De gemeente Weert is een actieve gemeente op het gebied van ruimtelijke ordening, wonen, werken en recreëren. Om de bestuurlijke doelen te realiseren werden in het verleden de grondexploitaties bijna altijd door de gemeente uitgevoerd (actief grondbeleid). Het grote aantal gemeentelijke grondexploitaties dateert dan ook uit de periode van vóór de economische crisis. In de nota Grondbeleid 2014 is gekozen voor een overwegend faciliterend grondbeleid (grondexploitatie uit te voeren voor rekening en risico derden) met waar nodig een situationeel actief grondbeleid.

Grondbeleid is daarbij geen doel op zich, maar vormt het kader waarbinnen de gemeente haar ruimtelijke doelstellingen wil realiseren. Dit beleid wordt enerzijds omkaderd door wettelijke regelgeving en anderzijds door bestuurlijke keuzes. Voorts worden spelregels vastgesteld die bijdragen aan een slagvaardig handelen door het college en stellen de gemeenteraad in staat zijn kader stellende en controlerende bevoegdheden uit te voeren.

Voor het grondbeleid zijn de belangrijke bestuurlijke doelen terug te vinden in de programma's Woonklimaat en Economie. De voor de grondexploitatie relevante doelstellingen met betrekking tot het grondbeleid betreffen onder andere:

Programma Woonklimaat

1. (Ver-)bouwen naar behoefte;
2. Wijkvernieuwing;
3. Schone, hele en veilige openbare ruimte;

Programma Economie

4. Economische structuurversterking;
5. Het versterken van maakindustrie ;
6. Aanbod logistieke terreinen met een (boven-) regionale functie;
7. Voorkomen van dreigende leegstand (zakelijke dienstverlening);
8. Versterken van de binnenstadseconomie en centrumfunctie.

Op basis van het actieve grondbeleid heeft de gemeente in de afgelopen 20 jaren veel geïnvesteerd in nieuwe woningbouwlocaties, het uitplaatsen van bedrijvigheid (wijkvernieuwing) en nieuwe bedrijventerreinen aan de rand van de stad. Overschatting van de vraag naar woningen en bedrijventerreinen hebben geleid tot een overmaat aan investeringen. In 2013 is besloten een deel van deze investeringen af te waarderen en de woningbouwplannen te herijken (Structuurvisie Weert 2025).

De keuze voor een overwegend faciliterend grondbeleid (nota Grondbeleid 2014) betekent dat de gemeente voor het realiseren van genoemde doelstellingen minder zal investeren in het uitvoeren van plannen en meer in het samen met de markt tot stand brengen van nieuwe ontwikkelingen.

Nieuwe ontwikkelingen

Vennootschapsbelasting (VPB)

Met de invoering van de Vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen (ingående 1-1-2016) hebben (lokale) overheden te maken met het feit dat ze voor een deel van hun activiteiten onder de vennootschapsbelastingplicht kunnen vallen. In de rapportage van november 2015 is geconcludeerd dat de activiteiten voor de grondexploitatie leiden tot een verwachte belastingplicht in 2016 en volgende jaren. Op basis van een nieuwe handreiking (beoordeling winsttoogmerk

grondbedrijf van 16 juni 2017) wordt in de 2e helft van 2017 onderzocht of de negatieve (commerciële) resultaten van de grondexploitatie er toe leiden dat er geen fiscaal winstoogmerk blijkt te zijn. Mocht blijken dat dit winstoogmerk er (in de toekomst) wel blijkt te zijn, ontstaat voor de grondexploitatie (alsnog) een belastingplicht ten aanzien van de VPB.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

De commissie BBV heeft in maart 2016 de voorschriften bekend gemaakt met betrekking tot de grondexploitatie. Deze regels treden met terugwerkende kracht in werking vanaf 1-1-2016. In deze herziening worden relaties gelegd naar de nieuwe regelgeving met betrekking tot de VPB, de aankomende Omgevingswet en het rapport Vernieuwing BBV over transparantie en vergelijkbaarheid.

Deze veranderingen zijn toegelicht in rapportages aangaande de grondexploitatie. De impact van deze verandering is groter dan eerder ingeschat en maakt dat eerder ingenomen standpunten worden bijgesteld, dan wel heroverwogen:

- De verplichting om voor de kostentoekening aansluiting te zoeken bij de verhaalsmogelijkheden die de Wet ruimtelijke ordening (Wro) biedt. Dit betekent dat alleen kosten die specifiek worden gemaakt voor de gemeentelijke grondexploitatie op de balans als voorraad mogen worden gepresenteerd. Baten en lasten met betrekking tot eigendommen van derden binnen een gemeentelijke grondexploitatie (gemengd project) mogen niet langer in de gemeentelijke grondexploitatie worden opgenomen.
- Alleen de werkelijke rente over het vreemd vermogen mag aan de grondexploitatie worden toegerekend. Het standpunt dat de gemeente Weert projectfinanciering toepast kan onvoldoende worden onderbouwd. Dit betekent dat de aan de grondexploitatie toe te rekenen rente dient te worden gerelateerd aan de verhouding Vreemd vermogen/Totaal vermogen van de gemeentelijke balans. De rente in 2018 wijzigt daardoor van 3,25% in 1,66%.
- Voor winstneming blijft van toepassing dat deze pas mag worden genomen als daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent niet dat deze pas moet worden genomen bij het afsluiten van het project. Voor winstneming geldt de "percentage of completion methode": voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd, kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen.

In de gepresenteerde resultaten voor de begroting 2018 is rekening gehouden met een verlaagd rentepercentage. In hoeverre de verplichting om alleen kosten te activeren die vermeld staan op de kostensoortenlijst en het uitsplitsen van het gemengde project (vooral nog alleen Kampershoeke 2.0) nog gevolgen heeft voor de toerekening van kosten aan de grondexploitatie, wordt nader onderzocht. Hetzelfde geldt voor de nieuw te hanteren methode voor winstneming.

Prognose te verwachten resultaten

In onderstaand overzicht is de prognose weergegeven van de te verwachten resultaten van het onderhanden werk grondexploitatie. Dit overzicht geeft de Netto Contante Waarde (NCW) en de Eindwaarden van de grondexploitatieberekeningen aan van de verzamelde projecten per product.

Projecten in de grondexploitatie (totale per product)	Resultaat in NCW per 1-1-2017	Resultaat in eindwaarde
Stadsvernieuwing wonen	-5.143.798	-5.621.217
Stadsvernieuwing bedrijven	-1.175.835	-1.363.632
Woningbouw	-15.409.322	-16.533.452
Bedrijventerreinen	-1.750.278	-2.727.078
Totaal	-23.479.233	-26.245.379

Een negatief bedrag houdt in dat de investering niet wordt terugverdiend

Positieve ontwikkelingen

Ten opzichte van de jaarrekening 2016 ontwikkelt het resultaat zich positief (voordeel bijna € 2,8 miljoen op eindwaarde). Dit voordeel is een saldo van het positieve effect als gevolg van de

renteverlaging (zie nieuwe ontwikkelingen) en de overeenkomst met Heylen (19 ha) en aantal autonome ontwikkelingen in Kampershoek 2.0.

De producten Stadsvernieuwing (wonen en bedrijven) betreffen alleen tekortprojecten. De stadsvernieuwinggebieden betreffen de Sutjensstraat Noord, Landbouwbelang en Beekpoort-Noord (alle woongebieden) en Kanaalzone 1 (bedrijventerrein). Van deze projecten is bij de start een negatief resultaat voorzien.

De projecten in het product woningbouw hebben sinds de afwaardering (jaarrekening 2012) eveneens een negatief resultaat. Belangrijkste oorzaak van deze verliezen is de bijstelling van het af te zetten programma van de projecten Laarveld, Vrouwenhof en Truppertstraat, en Laurentius en de rentekosten in verband met de vertraging in de uitgifte.

Ook het resultaat van het bedrijventerrein Kampershoek 2.0 is negatief sinds de bijstelling van de afzetverwachtingen in 2012. Per saldo blijven de verliezen bij bedrijventerreinen beperkt door de winstverwachting op de overige bedrijventerreinen (Uitbreiding De Kempen, Centrum Noord en Leuken Noord).

Onderbouwing geraamde winstneming

Binnen de grondexploitatie worden de volgende winstnemingsprincipes gehanteerd:

- er wordt winst c.q. verlies genomen bij beëindiging van een project;
- er dient tussentijds winst te worden genomen als deze met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld.

Zoals vermeld bij de nieuwe ontwikkelingen wordt de "percentage of completion method" voorgeschreven. Verwacht mag worden dat kavelverkoop binnen het product Bedrijventerreinen - uitzonderd Kampershoek 2.0 - zullen leiden tot winstneming in 2018.

Reserves en voorzieningen in relatie tot risico's

Reserves

In 2018 is er nog maar één bestemmingsreserve gekoppeld aan de grondexploitatie. Dit betreft de reserve Risicobuffer Bouwgrondexploitaties. Na vaststelling van de jaarrekening 2016 en de resultaatbestemmingen bedraagt deze reserve een bedrag van € 11,2 miljoen. Dit bedrag komt overeen met de ten behoeve van de jaarrekening berekende norm voor de risico's.

In die berekening van de norm is geen rekening gehouden met de in 2017 gesloten overeenkomst in Kampershoek 2.0 en de aanpassing van de rente en de daaraan gekoppelde indexering van de exploitatiebijdragen. Een aantal verwachte tegenvallers zijn inmiddels verwerkt in de exploitatieberekening en hoeven niet langer te worden gereserveerd in de Risicobuffer. Een integrale bijstelling van de risicoberekening vindt plaats bij de jaarrekening 2017.

Voorzieningen

De voorgeschreven aanpassing van de rentetoerekening aan de grondexploitatie heeft direct gevolgen voor de hoogte van de voorzieningen. Lagere rente betekent een verbetering van het resultaat van de grondexploitatie. Dit voordeel is toegelicht bij de resultaten.

De voorzieningen in de grondexploitatie zijn nodig om de verwachte tekorten te kunnen dekken. Tot en met 2016 zijn de voorzieningen gebaseerd op de tekorten berekend via Netto Contante Waarde (NCW) aan het begin van het boekjaar. Dit betekent dat er jaarlijks een ophoging van de voorziening nodig is om de nieuwe NCW-berekening (één jaar dichter bij de eindwaarde) te kunnen opvangen.

De voorgeschreven aanpassing betekent ook dat de rente dient te worden berekend over de boekwaarde. De gemeente Weert heeft steeds rente berekend over balanswaarde (boekwaarde +/- tekortvoorzieningen). Dit leverde binnen de grondexploitatie jaarlijks een rentevoordeel op dat gebruikt kon worden om het verschil tussen de Netto Contante Waarde berekening begin boekjaar en einde boekjaar op te vangen. Nu dit voordeel er niet meer is, zou er jaarlijks een tekort ontstaan. Om die reden, maar ook om dat vanaf 2016 alle resultaten op eindwaarde dienen te worden gepresenteerd, zijn de voorzieningen vanaf 2017 (2e financiële rapportage 2017) gebaseerd op de eindwaarde berekening. Hiermee wordt zoveel mogelijk voorkomen dat er in de toekomst tekorten door de Algemene Dienst moeten worden afdgedekt.

Overzicht bouwgrondexploitatie

Boekwaarde grondexploitatie (bedrag x € 1000)	projectnummer	31-12-2016	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021
KNT Sutjensstraat-zuid	G120200	1.288.250	1.488.179	1.488.179	1.488.179	1.488.179	1.488.179
KNT Sutjensstraat-noord	G120400	1.531.549	1.603.988	1.652.906	1.652.906	1.652.906	1.652.906
BPO Landbouwbelang (LB)	G130400	1.151.342	1.405.643	-235.078	1.018.996	1.051.288	1.051.288
BPO Beekpoort-Noord	G130500	3.825.647	4.047.345	3.645.376	3.279.047	2.997.277	2.587.954
KDSW Ittervoorteweg	G190300	53.866	68.441	68.441	68.441	68.441	68.441
KDSW St. Laurentius	G190600	110.521	34.963	42.224	42.224	42.224	42.224
KDT Trupperstraat	G200200	2.089.077	1.543.386	1.625.241	1.339.947	1.339.947	1.339.947
Laarveld fase 1(LV)	G230000	11.548.140	11.284.094	11.109.460	10.445.363	10.609.560	10.773.756
Laarveld fase 2 (LV)	G230001	6.384.577	4.506.816	715.838	-317.830	-387.865	-458.935
Laarveld fase 3 (LV)	G230002	6.396.894	6.560.418	6.663.802	6.767.125	6.870.385	6.973.582
Laarveld fase 4 (LV)	G230003	4.528.866	4.601.972	4.674.100	4.745.249	4.811.506	4.877.762
De Kempen uitbreiding (DKU)	G250000	1.257.999	-452.388	-1.281.377	-2.123.479	-2.978.695	-3.847.024
Kampershoek 2.0 (KHN)	G290000	32.625.380	34.683.094	37.051.337	36.210.492	34.837.117	33.098.713
Leuken-Noord(LNO)	G400000	1.120.301	958.018	823.802	768.733	689.485	608.723
Centrum-noord (CN)	G480000	-574.413	-986.258	-829.777	-674.579	-847.163	-974.718
Kanaalzone 1	G780000	2.809.989	2.782.851	2.677.091	2.568.822	2.271.304	2.072.691
Sportpark Leuken (SPL)	G860000	167.541	180.322	208.029	208.029	208.029	208.029
Vrouwenhof	G870000	2.068.257	1.359.196	950.968	708.990	468.407	474.826
BG Kloosterstraat	G996800	51.928	182.703	182.703	182.703	182.703	182.703
BG Taphoeve	G997001	390.972	445.493	445.493	445.493	445.493	445.493
Algemene kosten		0	452.155	584.493	584.493	584.493	584.493
Totaal BIE		78.826.683	76.750.432	72.263.252	69.409.343	66.405.021	63.251.036

8

Bijlagen begroting 2018

- Overzicht baten en lasten 2018
- Incidentele lasten en baten 2018-2021
- Meerjarenbalans 2018
- Productenoverzicht
- Wijzigingen BBV
- Taakveldenoverzicht
- Overzicht overhead
- Beleidsindicatoren
- Verloop reserves en voorzieningen
- Overzicht bouwgrondexploitatie
- Lijst met afkortingen
- Grondslagen begroting

Overzicht baten en lasten 2018

Nr.	Programma	Lasten	Baten	Saldo
1	Woonklimaat	31.146.500	18.605.948	12.540.552
2	Economie	21.360.181	12.000.215	9.359.967
3	Zorg	57.959.547	16.406.944	41.552.602
4	Participatie	8.083.000	40.023	8.042.977
5	Financiën	15.647.946	3.144.412	12.503.534
	Totaal	134.197.174	50.197.542	83.999.632

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Saldo
Toegerekende rente reserves en voorzieningen	6.302.920
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet verbonden is	14.211.270
Dividend	142.516
Algemene uitkeringen	75.425.259
Overhead	-13.768.582
Onvoorzien	-31.203
Vennootschapsbelasting	
Totaal	82.282.180

Geraamd totaal saldo van baten en lasten	Saldo
Totaal programma's (saldo)	-83.999.632
Totaal algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	82.282.181
Totaal	-1.717.451

Programma	Toevoeging	Onttrekking
1 Woonklimaat	204.127	15.329
2 Economie	1.271.502	1.495.256
3 Zorg	118.627	375.500
4 Participatie		62.500
5 Financiën		995.180
- Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		3.322.823
- Reserves	2.459.552	
Totaal	4.053.808	6.266.588

Geraamd resultaat	Saldo
Totaal saldo van baten en lasten	-1.717.451
Toevoegingen aan reserves	-4.053.807
Onttrekkingen aan reserves	6.266.588
Geraamd resultaat	495.330

8 Bijlagen begroting 2018

Specificatie toevoegingen aan reserves	Omschrijving	2018	2019	2020	2021
Programma 1 Woonklimaat					
Reserve civieltechnische werken R2147	Storting conform notitie reserves en voorzieningen (voorheen voorziening)	115.760	115.760	115.760	115.760
Reserve onderhoud en vervanging Biesterbrug R2151	Storting conform notitie reserves en voorzieningen (vanaf 2014 reserve, voorheen voorziening)	88.367	88.367	88.367	88.367
Programma 2 Economie					
Reserve decentralisatie huisvesting onderwijs R2106	Verrekening vanwege budgettaire neutraliteit	225.634	258.791	515.164	548.892
Reserve gemeentelijk vastgoed R2156	Reservering meerjarenonderhoudsplan	1.045.868	1.045.868	1.045.868	1.045.868
Programma 3 Zorg					
Reserve meerjaren onderhoud en vervanging sport R2152	Storting conform notitie reserves en voorzieningen (vanaf 2014 reserve, voorheen voorziening)	118.627	118.627	118.627	118.627
Reserves					
Reserve majeure projecten R2100	Jaarlijkse voeding	692.662	762.216	831.770	901.324
Egalisatiereserve Complex Poort van Limburg R2143	Jaarlijkse voeding conform prioriteit no.5 2013.	62.928	62.928	62.928	62.928
Rentetoevoeging aan reserves: € 1.602.962					
Algemene reserve R1000		296.399	290.647	284.830	290.527
Reserve majeure projecten R2100		1.198.183	1.164.216	1.134.463	1.109.112
Reserve decentralisatie huisvesting onderwijs R2106		108.380	118.221	128.921	140.495
Algemene reserve R1000	Goodwill BSGW	101.000	101.000	101.000	
Totaal van de stortingen		4.053.808	4.126.641	4.427.698	4.421.900

8 Bijlagen begroting 2018

Specificatie onttrekkingen aan reserves	Omschrijving	2018	2019	2020	2021
Programma 1 Woonklimaat					
Reserve onderhoud en vervanging Biesterbrug R2151	Aanwending conform notitie reserves en voorzieningen (vanaf 2014 reserve, voorheen voorziening)	15.329	15.329	15.329	15.329
Programma 2 Economie					
Reserve gemeentelijk vastgoed R2156	Aanwending onderhoud vastgoed	1.495.256	1.495.256	1.495.256	1.495.256
Programma 3 Zorg					
Reserve meerjaren onderhoud en vervanging sport R2152	Aanwending conform notitie reserves en voorzieningen (vanaf 2014 reserve, voorheen voorziening)	25.500	25.500	25.500	25.500
Reserve sociaal domein R2158	Aanwending ten behoeve van aanvalsplan armoede Weert	250.000	250.000	250.000	
Reserve Inburg.Particip.Niet-West. All R2160	Aanwending ten behoeve van bijzondere bijstand	100.000			
Programma 4 Participatie					
Algemene Reserve R1000 (maatschappelijke doelen)	Aanwending prioriteit 2016 nr 23 fonds ondersteuning burgerinitiatieven	62.500			
Programma 5 Financiën					
Algemene Reserve R1000	Aanwending tbv WinD	622.500	682.500		
Algemene Reserve R1000	Aanwending diverse prioriteiten MJB 2018-2021	372.680	190.000	160.000	
Reserves					
Reserve majeure projecten R2100	Aanwending conform plan (som van de projecten)	2.645.673	2.587.606	2.529.606	2.261.674
Egalisatiereserve Complex Poort van Limburg R2143	Dekking exploitatie CPvL	507.951	473.565	439.054	404.416
Reserve Keent Kiest Kwaliteit – wijkaccommodatie R3101	Dekking kapitaallasten K630001	51.923	51.923	51.923	51.923

8 Bijlagen begroting 2018

Specificatie onttrekkingen aan reserves	Omschrijving	2018	2019	2020	2021
Reserve accommodatie Batavieren treffers R3102	Dekking kapitaallasten K630989	333	333	333	333
Reserve peuterspeelzalen Het Dal R3103	Dekking kapitaallasten K650003	3.423	3.423	3.423	3.423
Reserve wijkaccommodatie Tungelroy R3104	Dekking kapitaallasten K630017	3.210	3.210	3.210	3.210
Reserve vloer sporthal R3105	Dekking kapitaallasten K530968	776			
Reserve restauratie Martinustoren R3106	Dekking kapitaallasten K541999	6.692	6.692	6.692	6.692
Reserve St Annamolen R3107	Dekking kapitaallasten K541996	178	178	178	178
Reserve JOP Graswinkel R3108	Dekking kapitaallasten K630935	118	118	118	118
Reserve molenonderhoud R3110	Dekking kapitaallasten K541013	28.836	28.836	28.839	
Reserve welzijn, peuterspeelzaal WML R3111	Dekking kapitaallasten K530046	1.757	1.757	1.757	1.757
Reserve welzijn, peuterspeelzaal WML R3111	Dekking kapitaallasten K530046	1.000	1.000	1.000	1.000
Reserve welzijn, peuterspeelzaal WML R3111	Dekking kapitaallasten K530047	1.500	1.500	1.500	1.500
Reserve verkoop oude milieustraat R3113	Dekking kapitaallasten K721003	18.295	18.295	18.295	18.295
Reserve atletiekaccommodatie fase 1 R3114	Dekking kapitaallasten K530106	51.158	51.158	51.158	51.158
Totaal van de onttrekkingen		6.268.606	5.890.198	5.085.191	4.343.783

Incidentele lasten en baten 2018-2021

Recapitulatie begrotingsevenwicht	Begroting 2018			Begroting 2019			Begroting 2020			Begroting 2021		
	totaal	waarvan:		totaal	waarvan:		totaal	waarvan:		totaal	waarvan:	
		incidenteel	structureel		incidenteel	structureel		incidenteel	structureel		incidenteel	structureel
Lasten programma 1	31.146.500	0	31.146.500	31.139.342	0	31.139.342	29.081.694	0	29.081.694	28.732.804	0	28.732.804
Lasten programma 2:	21.360.181	57.579	21.302.602	17.908.065	8.820	17.899.245	16.426.623	0	16.426.623	16.026.892	0	16.026.892
Lasten programma 3:	57.959.547	500.000	57.459.547	57.060.848	250.000	56.810.848	56.612.249	250.000	56.362.249	56.188.674	0	56.188.674
Lasten programma 4:	8.083.000	77.500	8.005.500	8.077.041	15.000	8.062.041	8.162.605	0	8.162.605	8.240.428	0	8.240.428
Lasten programma 5	15.647.946	1.225.180	14.422.766	16.928.801	1.022.500	15.906.301	16.251.027	160.000	16.091.027	17.175.070	0	17.175.070
Totaal lasten programma's	134.197.174	1.860.259	132.336.915	131.114.097	1.296.320	129.817.777	126.534.198	410.000	126.124.198	126.363.868	0	126.363.868
Baten programma 1	-18.605.948	0	-18.605.948	-18.879.442	0	-18.879.442	-16.855.674	0	-16.855.674	-16.772.405	0	-16.772.405
Baten programma 2:	-12.000.215	-700.000	-11.300.215	-8.870.413	-300.000	-8.570.413	-7.842.676	0	-7.842.676	-7.766.414	0	-7.766.414
Baten programma 3	-16.406.944	0	-16.406.944	-16.089.623	0	-16.089.623	-16.028.631	0	-16.028.631	-15.954.911	0	-15.954.911
Baten programma 4	-40.023	0	-40.023	-40.023	0	-40.023	-40.023	0	-40.023	-40.023	0	-40.023
Baten programma 5	-3.144.412	0	-3.144.412	-2.921.601	0	-2.921.601	-2.675.321	0	-2.675.321	-2.460.988	0	-2.460.988
Totaal baten programma's	-50.197.542	-700.000	-49.497.542	-46.801.102	-300.000	-46.501.102	-43.442.325	0	-43.442.325	-42.994.741	0	-42.994.741
Saldo van baten en lasten programma's	83.999.632	1.160.259	82.839.373	84.312.995	996.320	83.316.675	83.091.873	410.000	82.681.873	83.369.127	0	83.369.127
Lasten algemeen dekkingsmiddel	2.521	0	2.521	2.567	0	2.567	2.609	0	2.609	2.655	0	2.655
Lasten overhead	13.796.282	0	13.796.282	13.635.085	0	13.635.085	13.424.321	0	13.424.321	12.657.187	0	12.657.187
Lasten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lasten onvoorzien	31.203	7.800	23.403	54.605	15.600	39.005	78.007	23.400	54.607	101.409	31.200	70.209
Totaal lasten diverse	13.830.006	7.800	13.822.206	13.692.257	15.600	13.676.657	13.504.937	23.400	13.481.537	12.761.251	31.200	12.730.051

8 Bijlagen begroting 2018

Baten algemeen dekkingsmiddel	-96.084.487	0	-96.084.487	-96.765.726	0	-96.765.726	-97.413.065	0	-97.413.065	-98.244.953	0	-98.244.953
Baten overhead	-27.700	0	-27.700	-27.700	0	-27.700	-27.700	0	-27.700	-27.700	0	-27.700
Baten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Baten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten diverse	-96.112.187	0	-96.112.187	-96.793.426	0	-96.793.426	-97.440.765	0	-97.440.765	-98.272.653	0	-98.272.653
Saldo van diverse	-82.282.181	7.800	-82.289.981	-83.101.169	15.600	-83.116.769	-83.935.828	23.400	-83.959.228	-85.511.402	31.200	-85.542.602
Totale saldo van baten en lasten van de programma's en diverse	1.717.451	1.168.059	549.392	1.211.826	1.011.920	199.906	-843.955	433.400	-1.277.355	-2.142.275	31.200	-2.173.475
Stortingen in reserves	4.053.807	0	4.053.807	4.126.641	0	4.126.641	4.427.697	0	4.427.697	4.421.900	0	4.421.900
Onttrekkingen aan reserves:	-6.266.588	-1.465.259	-4.801.329	-5.888.179	-1.131.320	-4.756.859	-5.083.170	-410.000	-4.673.170	-4.341.762	0	-4.341.762
Geraamd resultaat	-495.330	-297.200	-198.130	-549.712	-119.400	-430.312	-1.499.428	23.400	-1.522.828	-2.062.137	31.200	-2.093.337
Totaal structurele lasten			150.212.928			147.621.075			144.033.432			143.515.819
Totaal structurele baten			-150.411.058			-148.051.387			-145.556.260			-145.609.156
Structurele baten - structurele lasten	0	0	-198.130	0	0	-430.312	0	0	-1.522.828	0	0	-2.093.337

Meerjarenbalans 2018

MEERJARENBALANS GEMEENTE WEERT

	Realisatie	Begroting				
ACTIVA (bedragen x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
VASTE ACTIVA						
Immateriële vaste activa	1.294	2.452	2.333	2.264	2.198	2.133
Materiële vaste activa	191.754	205.076	195.944	187.514	178.800	171.433
Financiële vaste activa	27.704	20.919	20.919	20.657	20.657	20.657
Totaal vaste activa	220.752	228.447	219.196	210.435	201.655	194.223
VLOTTENDE ACTIVA						
Vorraden	44.058	41.982	37.947	35.678	33.258	30.688
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	14.763	14.763	14.763	14.763	14.763	14.763
Liquide middelen	122	122	122	122	122	122
Overlopende activa	7.415	7.415	7.415	7.415	7.415	7.415
Totaal vlottende activa	66.358	64.282	60.247	57.978	55.558	52.988
BALANSTOTAAL	287.110	292.729	279.443	268.413	257.213	247.211

PASSIVA (bedragen x € 1.000)	Realisatie	Begroting				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
VASTE PASSIVA						
Eigen vermogen	95.654	91.756	89.544	87.782	87.127	87.206
Voorzieningen	28.645	29.007	30.520	32.048	33.590	35.627
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	131.107	116.069	105.141	94.182	84.422	76.266
Totaal vaste passiva	255.406	236.832	225.205	214.012	205.139	199.099
VLOTTENDE PASSIVA						
Netto-vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar of langer	19.289	19.289	19.289	19.289	19.289	19.289
Overlopende passiva	12.415	12.415	12.415	12.415	12.415	12.415
Extra financieringsbehoefte		24.193	22.534	22.697	20.370	16.408
Totaal vlottende passiva	31.704	55.897	54.238	54.401	52.074	48.112
BALANSTOTAAL	287.110	292.729	279.443	268.413	257.213	247.211

Productenoverzicht

Nr.	Omschrijving product	Portefeuillehouder	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1: Woonklimaat					
120-01	Preparatie	A.Heijmans	1.836.560	0	1.836.560
140-01	Horecabeleid	G.Gabriëls	79.760	51.114	28.646
140-02	Opvang zwerfdieren	A.Heijmans	31.383	0	31.383
140-10	Kadavers	M.van den Heuvel	3.205	0	3.205
210-00	Bermen en duikers	M.van den Heuvel	321.493	0	321.493
210-01	Asfaltverhardingen	M.van den Heuvel	1.853.019	3.045	1.849.974
210-02	Bestratingen	M.van den Heuvel	768.143	28.826	739.317
210-03	Onverharde/semi-verharde wegen	M.van den Heuvel	254.484	197.120	57.364
210-04	Civiltechnische kunstwerken	M.van den Heuvel	239.030	0	239.030
210-05	Straatreiniging	M.van den Heuvel	2.005.096	567.720	1.437.375
210-06	Onkruidbestrijding trottoirs	M.van den Heuvel	266.414	0	266.414
210-07	Gladheidsbestrijding	M.van den Heuvel	84.113	3.233	80.880
210-08	Markering	M.van den Heuvel	70.005	0	70.005
210-10	Openbare verlichting	M.van den Heuvel	726.404	90.331	636.073
210-11	Fontein/abri/recogn./stadsplat	M.van den Heuvel	47.858	54.357	-6.499
211-00	Verkeersregeling	M.van den Heuvel	196.320	2.000	194.320
211-01	Bebording	M.van den Heuvel	113.601	5.075	108.526
211-10	Verkeersveiligheid	A.Heijmans	307.058	14.500	292.558
212-00	Lokaal openbaar vervoer	M.van den Heuvel	17.510	5.500	12.010
214-00	Rijwielstallingen	M.van den Heuvel	121.210	12.000	109.210
214-01	Lasten betaald parkeren	A.van Eersel	1.017.017	900	1.016.117
221-00	Beheer/exploitatie binnenhaven	A.van Eersel	4.209	2.071	2.138
240-00	Waterregulering	M.van den Heuvel	143.017	5.100	137.917
541-00	Gemeentelijke monumenten	G.Gabriëls	82.128	0	82.128
541-01	Rijksmonumenten	G.Gabriëls	83.307	0	83.307
541-10	Archivalia/documenten/bibliotheek	G.Gabriëls	75.686	0	75.686
541-12	Weeter geschiedschrijving	G.Gabriëls	12.358	0	12.358
541-13	Erfgoed	G.Gabriëls	836.018	5.100	830.918
541-20	Cultuur overig	G.Gabriëls	38.100	0	38.100
550-00	Landschapselementen/wegbeplanting	M.van den Heuvel	45.113	0	45.113
560-00	Onderhoud plantsoenen	M.van den Heuvel	1.634.840	46.600	1.588.240
560-01	Straatbomen stedelijk gebied	M.van den Heuvel	427.073	0	427.073
560-02	Banken en overige aankleding	M.van den Heuvel	12.253	0	12.253
560-04	Groencompostering	M.van den Heuvel	27.216	0	27.216
580-00	Kapellen St. Theunis/St. Rumoldus	G.Gabriëls	318	0	318
580-20	Speelplaatsen	M.van den Heuvel	204.285	0	204.285
721-00	Restafval (RHA)	M.van den Heuvel	1.783.986	9.129	1.774.857
721-01	Componenten	M.van den Heuvel	666.419	69.642	596.777
721-02	Reiniging: overig	M.van den Heuvel	116.546	4.396.354	-4.279.807
721-03	Milieustraat	M.van den Heuvel	1.479.162	807.658	671.504
722-00	Reinigen/inspectie hoofdriolen	M.van den Heuvel	221.275	0	221.275
722-01	Verb./verv./uitbr. Riolering	M.van den Heuvel	4.721.416	6.584.681	-1.863.265
722-02	Aanleg/onderh.riolaansl./-gemalen	M.van den Heuvel	1.103.377	36.220	1.067.157
723-00	Milieubeleid	A.van Eersel	258.348	0	258.348
723-01	Milieuprogramma en -projecten	A.van Eersel	38.840	0	38.840
723-03	Vergunningen	A.van Eersel	350.930	0	350.930
723-04	Handhaving	A.van Eersel	557.125	0	557.125
723-05	Milieuklachtendienst	A.van Eersel	70.801	0	70.801
723-10	Ongediertebestrijding	A.van Eersel	133.291	0	133.291
724-00	Alg.begraafplaats/ov.lijkbezorging	P.Sterk	11.584	0	11.584
820-00	Volkshuisvestingsbeleid	A.van Eersel	119.476	0	119.476
821-00	Stadsvernieuwing bouwgrond	A.van Eersel	404.374	404.374	0
822-04	Verhuur woonwagens/standplaatsen	A.van Eersel	0	0	0
823-00	Verlenen bouwvergunningen	A.van Eersel	894.630	1.243.030	-348.400
823-01	Controle op vergunningen	A.van Eersel	269.049	0	269.049
830-00	Bouwgrondexploitatie woningbouw	A.van Eersel	3.960.268	3.960.268	0
			31.146.501	18.605.948	12.540.553
Programma 2: Economie					
310-00	Weekmarkten	A.van Eersel	62.931	79.872	-16.941
310-01	Ambulante handel en paardenmarkt	A.van Eersel	29.991	82.306	-52.316
310-10	Kontaktpunt bedrijfszaken	A.van Eersel	192.474	0	192.474
310-11	Economisch beleid	A.van Eersel	714.640	175.000	539.640
310-20	Exploitatie van panden	A.van Eersel	0	0	0
310-21	Exploitatie van sloopplaatsen	A.van Eersel	0	0	0
310-40	Exploitatie overig vastgoed	A.van Eersel	0	0	0
421-00	Huisvesting Openbaar Basisonderwijs	G.Gabriëls	38.975	0	38.975
423-00	Huisvesting Bijzonder Basisonderwijs	G.Gabriëls	253.182	51.600	201.582
433-00	Huisvest.Bijz.speciaal Onderwijs	G.Gabriëls	254.633	11.952	242.680

8 Bijlagen begroting 2018

443-00	Huisvest.Bijz. Voortgezet Onderwijs	G.Gabriëls	59.500	0	59.500
480-00	Leerplicht (incl. RMC)	G.Gabriëls	425.364	169.342	256.022
480-01	Schoolbegeleiding/ov. algemene proj.	G.Gabriëls	113.717	0	113.717
480-02	Leerlingenvervoer	G.Gabriëls	1.045.622	1.000	1.044.622
480-03	Schoolzwemmen	G.Gabriëls	15.555	0	15.555
480-04	Huisv.voorz.prim./voortgezet onderw.	G.Gabriëls	126.603	0	126.603
480-05	Lokaal onderwijsbeleid	G.Gabriëls	840.496	372.000	468.496
482-00	Beroepsonderwijs/volwasseneneducatie	G.Gabriëls	0	0	0
560-10	Ov.toeristische/recr.aangelegenh.	A.van Eersel	529.720	10.000	519.720
560-11	Volksfeesten	G.Gabriëls	77.836	0	77.836
560-20	Stadskermis	G.Gabriëls	335.651	418.000	-82.349
560-21	Dorpskermissen	G.Gabriëls	52.805	20.680	32.125
560-30	Recr. Routes (trimbaan nat. leerpad)	A.van Eersel	11.980	0	11.980
560-31	Bossen IJzeren Man gebied/Hertenkamp	A.van Eersel	244.637	11.338	233.299
560-32	Recreatieve voorzieningen	A.van Eersel	22.374	12.060	10.314
821-01	Stadsvernieuwing bedrijven	A.van Eersel	70.768	70.768	0
830-01	Bouwgrondexploitatie bedrijfsterrein	A.van Eersel	6.403.490	6.403.490	0
850-00	Vastgoed		9.437.238	4.110.806	5.326.432
			21.360.182	12.000.214	9.359.966

Programma 3: Zorg

003-00	Reisdocumenten	A.Heijmans	239.592	455.850	-216.258
003-01	Overige documenten	A.Heijmans	33.817	39.743	-5.925
003-02	Rijbewijzen	A.Heijmans	88.230	232.910	-144.680
003-03	Basisadministratie	A.Heijmans	349.732	9.251	340.481
003-04	Burgerlijke stand	A.Heijmans	157.029	61.091	95.938
003-06	Naturalisatie/naamswijziging	A.Heijmans	29.886	20.000	9.886
003-08	Verkiezingen	A.Heijmans	38.505	0	38.505
003-09	Kwaliteitszorg BRP	A.Heijmans	10.327	0	10.327
140-00	Veiligheid	A.Heijmans	401.835	31.453	370.382
610-00	Bijstandsverlening	M.van den Heuvel	15.096.117	13.848.155	1.247.962
611-00	Sociaal werkvoorzieningschap	M.van den Heuvel	8.658.911	811	8.658.100
611-10	Werkgelegenheid/WIW/ID	M.van den Heuvel	2.081.444	0	2.081.444
612-00	Inkomensvoorzien.vanuit het Rijk	M.van den Heuvel	935.000	5.000	930.000
614-00	Gemeentelijk minimabeleid	M.van den Heuvel	3.670.917	207.000	3.463.917
620-00	Ouderenbeleid	P.Sterk	649.728	0	649.728
620-10	Maatschappelijke hulpverlening	P.Sterk	674.515	0	674.515
620-20	Integratiebeleid/div. projecten	P.Sterk	53.868	0	53.868
620-30	Gehandicaptenbeleid	P.Sterk	31.729	0	31.729
621-00	Vreemdelingen	P.Sterk	59.958	0	59.958
622-00	WMO Hulp bij het huishouden	P.Sterk	4.506.423	500.000	4.006.423
630-20	Jeugd- en jongerenwerk	G.Gabriëls	207.419	4.100	203.319
630-21	Integraal jeugdbeleid	G.Gabriëls	34.631	0	34.631
652-00	WMO: Individuele voorzieningen	P.Sterk	1.396.079	0	1.396.079
662-00	WMO: Natura immaterieel	P.Sterk	4.892.734	133.000	4.759.734
663-00	WMO: Opvang (niet-centr.gemeenten)	P.Sterk	421.733	421.733	0
670-00	Algemene voorzieningen WMO en Jeugd	P.Sterk	1.877.111	435.347	1.441.764
671-00	WMO: Eerstelijnsloket	P.Sterk	100.000	0	100.000
671-01	WMO: Eerstelijnsloket Jeugd	P.Sterk	1.480.000	0	1.480.000
672-00	PGB WMO en Jeugd	P.Sterk	876.175	0	876.175
682-00	Individuele voorz. Natura Jeugd	P.Sterk	6.135.406	0	6.135.406
683-00	Jeugd:veiligheid/reclassering/opvang	P.Sterk	817.956	0	817.956
687-00	Jeugd: ouderbijdr.individuele voorz.	P.Sterk	0	0	0
714-00	Gezondheidszorg	P.Sterk	252.112	0	252.112
715-00	Jeugdgezondheidszorg-uniform	P.Sterk	1.700.626	0	1.700.626
723-02	Externe veiligheid	A.van Eersel	0	1.500	-1.500
			57.959.545	16.406.944	41.552.602

Programma 4: Participatie

510-00	Bibliotheek	G.Gabriëls	1.152.260	0	1.152.260
511-00	Muziekonderwijs	G.Gabriëls	1.274.130	0	1.274.130
511-02	Ov. vormings- en ontwikkelingswerk	G.Gabriëls	24.692	0	24.692
530-00	Zwembad De IJzeren Man	G.Gabriëls	718.078	0	718.078
530-01	Sporthallen en -zalen	G.Gabriëls	537.966	0	537.966
530-02	Gymnastieklokalen	G.Gabriëls	64.618	0	64.618
530-10	Sportparken	M.van den Heuvel	83.230	0	83.230
530-20	Sportbeoefening/sportbevordering	G.Gabriëls	419.543	23	419.520
531-00	Groene sportterreinen	M.van den Heuvel	0	0	0
540-00	Theateracc./podiumkunsten	G.Gabriëls	1.317.255	0	1.317.255
540-01	Amateuristische kunstbeoefening	G.Gabriëls	173.463	0	173.463
540-02	Beeldende kunst	G.Gabriëls	235.249	0	235.249
580-01	Multifunctionele accommodaties	G.Gabriëls	-51	0	-51
580-10	Lokale omroep	G.Gabriëls	41.415	0	41.415
580-11	Culturele activiteiten	G.Gabriëls	0	0	0
630-00	Wijkgericht werken	M.van den Heuvel	371.483	0	371.483
630-10	Opbouwwerk	M.van den Heuvel	821.336	0	821.336

8 Bijlagen begroting 2018

630-11	Wijkcentra	M.van den Heuvel	203.900	0	203.900
650-00	Kinderopvang	G.Gabriëls	439.703	40.000	399.703
723-06	Natuur-/milieucentrum IJzeren Man	G.Gabriëls	202.660	0	202.660
723-07	Natuur- en milie communicatie	G.Gabriëls	2.071	0	2.071
			<u>8.083.001</u>	<u>40.023</u>	<u>8.042.978</u>

Programma 5: Financiën

001-00	Gemeenteraad	A.Heijmans	547.278	0	547.278
001-01	Commissies	A.Heijmans	8.000	0	8.000
001-02	Burgemeester en wethouders	A.Heijmans	616.828	0	616.828
001-03	Gewezen wethouders	A.Heijmans	234.500	0	234.500
002-00	Bestuursonderst. B&W	A.Heijmans	1.877.323	11.000	1.866.323
002-10	Persvoorlichting	A.Heijmans	65.336	0	65.336
002-11	Publieksvoorlichting	A.Heijmans	344.975	0	344.975
002-12	Promotie en public relations	A.Heijmans	75.000	0	75.000
003-07	Straatnaamgeving/huisnummering	A.Heijmans	6.062	0	6.062
003-10	Digitale basiskaart	A.Heijmans	363.683	25.630	338.053
005-00	Best. samenwerking/gem. regelingen	A.Heijmans	245.183	0	245.183
006-00	Raadsgriffie	A.Heijmans	215.500	0	215.500
120-04	Wabo brandveilig gebruik	A.Heijmans	186.452	0	186.452
120-10	Rampenbestrijdingsbeleid	A.Heijmans	850.712	0	850.712
140-03	Toezicht	A.Heijmans	368.278	0	368.278
140-04	Uitv. bijz. wetten/verordeningen	A.Heijmans	227.537	43.350	184.187
810-00	Ontwik./herziening bestemmingsplan	A.van Eersel	242.402	25.000	217.402
810-01	Ontwikkeling RO-beleid	A.van Eersel	275.359	0	275.359
820-03	Ontwikkeling/begeleiding bouwplannen	A.van Eersel	98.556	15.000	83.556
822-00	Rechtsbescherming AWB	A.van Eersel	145.607	0	145.607
822-01	Bouwbeleid	A.van Eersel	84.225	0	84.225
822-02	Handhav.regelgeving bestemmingspl.	A.van Eersel	132.553	0	132.553
913-00	Lasten overige financiële middelen	M.van den Heuvel	5.279	0	5.279
914-00	Geldleningen/uitzettingen > 1jaar	M.van den Heuvel	5.371.579	1.696.199	3.675.380
922-00	Algemene lasten en baten	M.van den Heuvel	1.444.845	1.326.399	118.446
922-11	Prioriteiten	M.van den Heuvel	1.323.798	0	1.323.798
930-00	Uitvoering Wet WOZ	M.van den Heuvel	239.781	0	239.781
934-00	Baten baatbelasting	M.van den Heuvel	0	1.834	-1.834
940-00	Lasten heff.en invorder.gem.belast.	M.van den Heuvel	51.315	0	51.315
960-00	Saldo kostenplaatsen	M.van den Heuvel	0	0	0
			<u>15.647.946</u>	<u>3.144.412</u>	<u>12.503.534</u>

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

215-00	Parkeervergunningen	A.van Eersel	0	48.500	-48.500
215-01	Parkeergelden	A.van Eersel	0	2.730.141	-2.730.141
215-02	Naheffing betaald parkeren	A.van Eersel	2.521	100.000	-97.479
913-01	Baten overige financiële middelen	M.van den Heuvel	0	142.516	-142.516
914-01	Baten geldlening/uitzettingen >1jaar	M.van den Heuvel	0	6.302.920	-6.302.920
921-00	Gemeentefondsuitkering	M.van den Heuvel	0	48.943.338	-48.943.338
922-10	Onvoorzien lasten en baten	M.van den Heuvel	31.203	0	31.203
922-12	Overhead	M.van den Heuvel	13.796.282	27.700	13.768.582
923-00	Uitkering sociaal domein	M.van den Heuvel	0	26.481.921	-26.481.921
931-00	Onroerende zaakbelasting gebruikers	M.van den Heuvel	0	1.363.852	-1.363.852
932-00	Onroerende zaakbelasting eigenaren	M.van den Heuvel	0	8.413.752	-8.413.752
936-00	Baten toeristenbelasting	M.van den Heuvel	0	1.131.089	-1.131.089
937-00	Baten hondenbelasting	M.van den Heuvel	0	399.958	-399.958
939-00	Baten precariobelasting	M.van den Heuvel	0	26.499	-26.499
942-00	Vennootschapsbelasting (Vpb)	M.van den Heuvel	0	0	0
			<u>13.830.006</u>	<u>96.112.186</u>	<u>-82.282.180</u>

Reserves

980-00	Mutaties reserves		<u>4.053.807</u>	<u>6.266.588</u>	<u>-2.212.781</u>
			4.053.807	6.266.588	-2.212.781

Resultaat na bestemming

990-00	Saldo lasten/baten na bestemming		<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
--------	----------------------------------	--	----------	----------	----------

Taakveldenoverzicht

Nr.	Omschrijving taakveld	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1: Woonklimaat				
T11	1 Crisisbeheersing en brandweer	1.846.397	16.450	1.829.947
T12	1 Openbare orde en veiligheid	114.349	51.114	63.235
T21	1 Verkeer en vervoer	7.259.476	966.207	6.293.269
T22	1 Parkeren	2.219.952	35.090	2.184.861
T24	1 Economische havens en waterwegen	29.651	36.548	-6.897
T25	1 Openbaar vervoer	17.510	5.500	12.010
T53	1 Cult.presentatie, -product.-partic	38.136	0	38.136
T54	1 Musea	938.277	5.100	933.177
T55	1 Cultureel erfgoed	218.001	0	218.001
T57	1 Openbaar groen en (openl.)recreat.	2.460.141	51.700	2.408.441
T63	1 Inkomensregelingen	0	-618.360	618.360
T71	1 Volksgezondheid	133.291	0	133.291
T72	1 Riolering	6.046.069	6.939.664	-893.596
T73	1 Afval	4.231.128	5.582.380	-1.351.253
T74	1 Milieubeheer	1.276.043	0	1.276.043
T75	1 Begraafplaatsen en crematoria	23.524	11.496	12.028
T81	1 Ruimtelijke ordening	467.772	461.495	6.277
T82	1 Grondexploitatie (niet-bedr.terr)	3.960.268	3.960.268	0
T83	1 Wonen en bouwen	1.290.918	1.262.735	28.183
		32.570.903	18.767.387	13.803.513
Programma 2: Economie				
T03	2 beheer over.gebouwen en gronden	1.701.013	794.660	906.353
T23	2 Recreatieve havens	12.587	11.689	898
T31	2 Economische ontwikkeling	6.868.211	6.328.571	539.640
T33	2 Bedrijvenloket en bedrijfsregeling	258.870	348.492	-89.622
T34	2 Economische promotie	1.119.851	451.268	668.583
T42	2 Onderwijshuisvesting	2.921.400	166.498	2.754.903
T43	2 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.127.284	542.342	1.584.942
T51	2 Sportbeleid en activering	564.870	64.842	500.029
T53	2 Cult.presentatie, -product.-partic	93.130	0	93.130
T57	2 Openbaar groen en (openl.)recreat.	273.200	25.509	247.691
T81	2 Ruimtelijke ordening	70.768	70.768	0
T82	2 Grondexploitatie (niet-bedr.terr)	74.919	74.919	0
		16.086.103	8.879.558	7.206.547
Programma 3: Zorg				
T02	3 Burgerzaken	964.107	818.845	145.262
T12	3 Openbare orde en veiligheid	401.835	31.453	370.382
T61	3 Samenkracht en burgerparticipatie	4.016.062	458.219	3.557.843
T62	3 Wijkteams	1.948.535	0	1.948.535
T63	3 Inkomensregelingen	19.702.035	14.060.155	5.641.880
T64	3 Begeleide participatie	8.658.911	811	8.658.100
T65	3 Arbeidsparticipatie	2.141.402	0	2.141.402
T66	3 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	913.500	0	913.500
T671	3 Maatwerkdienstverlening 18+	9.549.157	633.000	8.916.157
T672	3 Maatwerkdienstverlening 18-	7.042.715	0	7.042.715

8 Bijlagen begroting 2018

T681	3 Geëscaleerde zorg 18+	462.156	421.733	40.423
T682	3 Geëscaleerde zorg 18-	817.956	0	817.956
T71	3 Volksgezondheid	1.362.646	0	1.362.646
T74	3 Milieubeheer	0	1.500	-1.500
		57.981.017	16.425.716	41.555.301

Programma 4: Participatie

T43	4 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	366.583	411.990	-45.407
T51	4 Sportbeleid en activering	419.543	23	419.520
T52	4 Sportaccommodaties	3.623.328	856.383	2.766.945
T53	4 Cult.presentatie, -product.-partic	4.100.907	620.660	3.480.247
T56	4 Media	1.207.795	183.781	1.024.014
T57	4 Openbaar groen en (openl.)recreat.	6.000	0	6.000
T61	4 Samenkracht en burgerparticipatie	1.809.030	75.658	1.733.372
T65	4 Arbeidsparticipatie	65.280	0	65.280
T74	4 Milieubeheer	2.071	0	2.071
		11.600.537	2.148.495	9.452.042

Programma 5: Financiën

T01	5 Bestuur	1.917.175	0	1.917.175
T02	5 Burgerzaken	369.746	25.630	344.116
T03	5 Beheer overige gebouwen en gronden	1.503.639	0	1.503.639
T04	5 overhead	14.409.113	38.700	14.370.413
T05	5 Treasury	5.376.858	1.696.199	3.680.659
T061	5 OZB woningen	245.411	0	245.411
T064	5 Belastingen overig	12.382	1.834	10.548
T08	5 Overige baten en lasten	1.310.817	2.156.399	-845.582
T11	5 Crisisbeheersing en brandweer	1.037.164	0	1.037.164
T12	5 Openbare orde en veiligheid	595.815	43.350	552.465
T34	5 Economische promotie	30.303	0	30.303
T81	5 Ruimtelijke ordening	517.761	25.000	492.761
T83	5 Wonen en bouwen	460.940	15.000	445.940
		27.787.124	4.002.112	23.785.012

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

T04	6 overhead	1.967.770	1.974	1.965.796
T05	6 Treasury	0	6.445.436	-6.445.436
T062	6 OZB niet-woningen	0	9.777.604	-9.777.604
T063	6 Parkeerbelasting	2.521	2.878.641	-2.876.120
T064	6 Belastingen overig	0	441.457	-441.457
T07	6 Alg.uitk.+over.uitk.gemeentefonds	0	75.425.259	-75.425.259
T08	6 Overige baten en lasten	31.203	0	31.203
T09	6 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0
T34	6 Economische promotie	0	1.131.089	-1.131.089
T63	6 Inkomensregelingen	0	-15.000	15.000
		2.001.494	96.086.460	-94.084.966

Reserves

T010	7 Mutaties reserves	4.053.807	6.266.588	-2.212.781
		4.053.807	6.266.588	-2.212.781

Resultaat na bestemming

T011	8 resultaat rek. van baten en lasten	0	0	0
------	--------------------------------------	---	---	---

Overzicht overhead

Categorie	Omschrijving	Totaal
6110000	Loonbetalingen en sociale premies	8.279.790
6110013	Werkgeversbijdrage IZA	21.719
6343433	Vergoed. en toelagen personeel (wkr)	49.519
6610001	Kapitaallasten - rente	79.697
6610002	Kapitaallasten - afschrijving	1.314.596
6630000	Overige verrekeningen	-710.329
6310001	Elektriciteit	106.636
6310002	Gas	67.688
6343100	Onderhoud	27.500
6343103	Onderhoudsabonnementen	204.180
6343104	Schoonmaakonderhoud	199.492
6343214	Verwerking afval	10.000
6343300	Materialen en goederen	207.377
6343306	Alarminstallatie/inbraak-/brandbev.	84.090
6343900	Water	4.356
6310003	Brandstof	11.055
6333000	Ov.aankopen/uitbesteding duurz.goed.	56.400
6343101	Uitbesteed onderhoud	205.103
6343400	Vergoedingen en toelagen personeel	24.693
6343602	Motorrijtuigenverzekering	19.614
6343901	Overige zakelijke lasten	2.500
7321000	Huren	-5.127
7340100	Legesopbrengsten	-100
6343001	Externe vergaderingen	4.500
6343411	Personeelsrecepties	15.000
6343008	Abonnementen-lidmaatschappen-boeken	134.464
6343301	Materialen repro/combi print	13.500
6343947	Overige kosten sector BV	49.080
7340012	Bijdragen van derden	-11.843
6343013	Postale diensten	108.500
6343406	Vorming en opleiding meerdaags	272.845
6343016	Rechts- en deskundige advisering	40.000
6343405	Reiskosten	60.000
6343415	Bedrijfsgezondheidszorg	35.040
6343416	ARBO reïntegratiemiddelen	27.350
6343417	IZA bedrijfszorgpakket	30.000
6343423	Bedrijfshulpverlening (BHV)	30.500
6343603	Ongevallenverzekering	34.960
6343606	Bestuurdersaansrp.verzekering	4.685
6425000	Overige inkomensoverdrachten	11.000
7340011	Doorberekening aan derden	-10.630
6343007	Presentiegelden	2.500
6343702	Huur materieel	758.143
6343950	Overige ICT kosten sct BV	62.171
6343041	Front- en Midoffice	221.435

8 Bijlagen begroting 2018

Categorie	Omschrijving	Totaal
6343042	infra/applicatie software sct BV	204.280
6343043	Kernapplicaties	436.275
6343044	Overig kantoor	21.995
6343045	GEO applicaties	82.640
6343049	Informatiebeveiliging	13.000
6343017	Telefoonkosten	181.495
6343018	Mobiele telefonie	75.574
6343518	Mobiele telefoons	5.140
6343019	Groepsexcursie	26.630
6343421	Representatiekosten algemeen	7.087
6300000	Personeel van derden	420.085
6343600	Brand-/uitgebreide gevarenverzeker.	1.827
6343604	Overige verzekeringen	11.408
6343933	Electronisch betalingsverkeer	7.900
6300001	Personeel sociale werkvoorziening	75.700
6343401	Dienst- en werkkleding	10.846
6343519	Bijdrage samenwerking gemeenten	23.000
6343002	Themabijeenkomsten	1.310
6343052	Outsourcing	6.332
6341001	Onroerend-zaakbelasting	1.513
6341002	Riool- en reinigingsrecht	432
6341003	Waterschapslast	465
		13.768.582

Beleidsindicatoren

Om te bewerkstelligen dat de resultaten van de beleidsmatige inspanning van de gemeenten inzichtelijk worden en een grotere rol in de begrotings- en verantwoordingscyclus gaan spelen schrijft het BBV vanaf 2017 voor dat er beleidsindicatoren in het programmaplan opgenomen worden die voor de beleidsdoelstelling relevant zijn.

Bij ministeriële regeling is een basisset beleidsindicatoren vastgesteld die gebruikt moet worden. De nadruk ligt op outcome-indicatoren waardoor deze kunnen worden gebruikt voor sturing op maatschappelijke effecten.

In de volgende tabel is deze basisset weergegeven. In de eerste kolom is aangegeven op welk programma binnen de begroting van de gemeente Weert de indicator betrekking heeft. In de tweede kolom is het taakveld opgenomen en vervolgens het nummer van de indicator volgens de ministeriële regeling.

Naar de toekomst toe zullen de beleidsindicatoren uitgewerkt worden en specifiek als resultaat bij de diverse programma's benoemd worden.

8 Bijlagen begroting 2018

Pr.	Taakveld	Nr.	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde
1	2. Verkeer en vervoer	12	Ziekenhuisopname nav verkeersongeval met motorvoertuig	%	2015	Weert	7
					2015	Nederland	8
1	2. Verkeer en vervoer	13	Ziekenhuisopname nav vervoersongeval met fietser	%	2015	Weert	11
					2015	Nederland	9
1	7. Volksgezondheid en Milieu	33	Fijn huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2015	Weert	218
					2015	Nederland	200
1	7. Volksgezondheid en Milieu	34	Hernieuwbare elektriciteit	%	2015	Weert	2
					2015	Nederland	12
1	8. Vhrosv	36	Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	2014	Weert	1,3
					2014	Nederland	6
2	3. Economie	14	Functiemenging	%	2016	Weert	52,5
					2016	Nederland	52
2	3. Economie	15	Bruto gemeentelijk product (verwacht/gemeten)	index	2013	Weert	105
					2013	Nederland	100
2	3. Economie	16	Vestigingen	per 1.000 inw 15-64jr	2016	Weert	135,3
					2016	Nederland	134
2	4. Onderwijs	17	Absoluut verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2016	Weert	0,3
					2016	Nederland	2
2	4. Onderwijs	18	Relatief verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2016	Weert	16,6
					2016	Nederland	27
2	4. Onderwijs	19	% Voortijdige schoolverlaters	%	2015	Weert	?
					2015	Nederland	?
2	8. Vhrosv	37	Demografische druk	%	2017	Weert	73,6

8 Bijlagen begroting 2018

					2017	Nederland	69
3	1. Veiligheid	6	Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12-17 jaar	aantal per 10.000 inwoners	2016	Weert	142,6
					2016	Nederland	137
3	1. Veiligheid	7	Hardekern jongeren	per 10.000 inw.	2014	Weert	1,3
					2014	Nederland	1
3	1. Veiligheid	8	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2016	Weert	2,1
					2016	Nederland	2
3	1. Veiligheid	9	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2016	Weert	5
					2016	Nederland	5
3	1. Veiligheid	10	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2016	Weert	2,5
					2016	Nederland	3
3	1. Veiligheid	11	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2016	Weert	4,9
					2016	Nederland	6
3	6. Sociaal domein	21	Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2016	Weert	789,3
					2016	Nederland	744
3	6. Sociaal domein	22	Jongeren met delict voor rechter	%	2015	Weert	1,04
					2015	Nederland	1
3	6. Sociaal domein	23	% Kinderen in armoede	%	2015	Weert	5,68
					2015	Nederland	7
3	6. Sociaal domein	24	Netto arbeidsparticipatie	%	2016	Weert	64,8
					2016	Nederland	66
3	6. Sociaal domein	26	% Jeugdwerkloosheid	%	2015	Weert	0,78
					2015	Nederland	2
3	6. Sociaal domein	27	Bijstandsuitkeringen	per 1.000 inw 18jr eo	2016	Weert	34,1
					2016	Nederland	41

8 Bijlagen begroting 2018

Pr.	Taakveld	Nr.	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde
3	6. Sociaal domein	28	Aantal re-integratievoorzieningen	per 1.000 inw 15-65jr	2016	Weert	58,2
					2016	Nederland	26
3	6. Sociaal domein	29	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2016	Weert	14,2
					2016	Nederland	11
3	6. Sociaal domein	30	Jongeren met jeugdbescherming	%	2016	Weert	1,1
					2016	Nederland	1
3	6. Sociaal domein	31	Jongeren met jeugdreclassering	%	2016	Weert	0,3
					2016	Nederland	1
3	6. Sociaal domein	32	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 1.000 inw	2016	Weert	63
					2016	Nederland	62
4	5. Sport, cultuur en recreatie	20	% Niet-wekelijkse sporters	%		Weert	?
						Nederland	?
5	0. Bestuur en ondersteuning	1	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2018	Weert	6,85
5	0. Bestuur en ondersteuning	2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2018	Weert	6,35
5	0. Bestuur en ondersteuning	3	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2018	Weert	618
5	0. Bestuur en ondersteuning	4	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2018	Weert	7,05
5	0. Bestuur en ondersteuning	5	Overhead	% van totale lasten	2018	Weert	10,38
5	8. Vhrosv	35	WOZ-waarde woningen	dzd euro	2016	Weert	204
					2016	Nederland	209
5	8. Vhrosv	38	Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2017	Weert	696

8 Bijlagen begroting 2018

					2017	Nederland	644
5	8. Vhrosv	39	Woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2017	Weert	735
					2017	Nederland	723
www.waarstaatjegemeente.nl							

Verloop reserves en voorzieningen

		rekening 2016	saldo 1-1-2018	rentetoe- voeging	overige toevoegingen	onttrek- kingen	saldo 1-1-2019
Reserves van de algemene dienst							
	<i>Algemene reserves:</i>						
R1000	Algemene reserve	11.233.360	14.819.971	296.399	101.000	-1.057.680	14.159.690
	<i>Bestemmingsreserves:</i>						
R2100	Reserve majeure projecten	27.470.809	26.626.298	1.198.183	692.662	-2.645.673	25.871.469
R2103	Reserve aankoop kunstvoorwerpen	53.533	53.533	0	0	0	53.533
R2106	Reserve decentralisatie huisvesting onderwijs	5.342.719	5.418.978	108.380	225.634	0	5.752.991
R2126	Inkomensreserve onderwijshuisvesting	7.000.000	7.000.000	0	0	0	7.000.000
R2135	Reserve wijkenbudget	124.229	124.229	0	0	0	124.229
R2143	Reserve CPvL	3.050.806	2.642.300	0	62.928	-507.951	2.197.277
R2144	Reserve toekomstige afwaardering bouwgrondexploitatie	5.650.000	0	0	0	0	0
R2145	Reserve risicobuffer bouwgrondexploitatie	9.084.551	11.200.000	0	0	0	11.200.000
R2147	Reserve civieltechnische kunstwerken	717.584	833.344	0	115.760	0	949.104
R2148	Reserve ASL medewerker	161.658	161.658	0	0	0	161.658
R2149	Reserve renteverlies EMTN's	57.132	0	0	0	0	0
R2150	Inkomensreserve afwaardering CPvL	6.400.000	6.400.000	0	0	0	6.400.000
R2151	Reserve afkoopsom en onderhoud Biesterbrug	2.015.138	2.088.176	0	88.367	-15.329	2.161.214
R2152	Reserve meerjarenonderhoud en vervang. sport	466.172	348.233	0	118.627	-25.500	441.360
R2153	Reserve restauratie museumcollectie	79.186	79.186	0	0	0	79.186
R2155	Reserve herinrichting Sutjensstraat	105.950	105.950	0	0	0	105.950
R2156	Reserve gemeentelijk Vastgoed	3.505.889	3.009.238	0	1.045.868	-1.495.256	2.559.850
R2158	Reserve sociaal domein	5.847.830	5.847.830	0	0	-250.000	5.597.830
R2159	Reserve Weert-west	288.500	0	0	0	0	0
R2160	Res. Inburg.Particip. Niet-west. all	1.097.320	852.955	0	0	-100.000	752.955
R2161	Reserve Combinatiefunctionarissen	155.329	155.329	0	0	0	155.329
R2162	Reserve bodemsanering	0	386.742	0	0	0	386.742

8 Bijlagen begroting 2018

		rekening 2016	saldo 1-1-2018	rentetoe- voeging	overige toevoegingen	onttrek- kingen	saldo 1-1-2019
	<i>Bestemmingsreserves ter dekking van kapitaallasten van activa o.g.v. BBV:</i>						
R3101	Reserve KKK wijkaccommodatie	1.453.863	1.401.940	0	0	-51.923	1.350.017
R3102	Reserve accommodatie Batavieren Treffers	3.670	3.337	0	0	-333	3.004
R3103	Reserve 2 peuterspeelzalen Het Dal	126.678	123.255	0	0	-3.423	119.832
R3104	Reserve wijkaccommodatie Tungelroy	125.213	122.003	0	0	-3.210	118.793
R3105	Reserve toplaag vloer sporthal	1.551	776	0	0	-776	0
R3106	Reserve restauratie kerktoren Martinus	73.609	66.917	0	0	-6.692	60.225
R3107	Reserve aankoop St. Annamolen	4.091	3.913	0	0	-178	3.735
R3108	Reserve JOP Graswinkel	4.262	4.144	0	0	-118	4.026
R3110	Reserve molenonderhoud	115.347	86.511	0	0	-28.836	57.675
R3111	Reserve peuterspeelzaal WML	111.736	107.479	0	0	-4.257	103.222
R3113	Reserve verkoop oude milieustraat	567.133	548.838	0	0	-18.295	530.543
R3114	Reserve atletiekbaan	1.176.636	1.125.478	0	0	-51.158	1.074.320
R3227	Reserve gebiedsvisie Kempenbroek/IJzeren Man	7.876	7.876	0	0	0	7.876
	Subtotaal	93.679.361	91.756.417	1.602.962	2.450.845	-6.266.588	89.543.636
	Voorzieningen van de algemene dienst						
V1026	Voorz. vervangingsinv.riolering	18.826.468	18.529.760	0	2.987.435	-1.211.588	20.305.607
V1043	Voorziening schuldhelpverlening	14.909	14.909	0	0	0	14.909
V1048	Voorz. Pensioenkapitaal wethouders	58.614	58.614	0	0	0	58.614
V1053	Voorziening jeugdwerkloosheid	2.776	2.776	0	0	0	2.776
V1057	Voorz anterieure overeenkomsten ROBV	457.280	457.280	0	0	0	457.280
V1063	Voorz. oude verv.invest.rioleringen	8.663.402	8.400.875	0	0	-262.527	8.138.348
V1064	Voorz. Pensioen zittende wethouders	537.827	537.827	0	0	0	537.827
V1065	Voorziening Beekstraatkwartier	921.119	921.119	0	0	0	921.119
	Subtotaal	29.482.395	28.923.160	0	2.987.435	-1.474.115	30.436.481

8 Bijlagen begroting 2018

		rekening 2016	saldo 1-1-2018	rentetoe- voeging	overige toevoegingen	onttrek- kingen	saldo 1-1-2019
Reserves en voorzieningen grondexploitatie							
R2323	Reserve economische activiteiten	28.903	-1	0	0	0	-1
V3026	Voorziening Stationsplein	1.010	1.010	0	0	0	1.010
V3101	Voorz.bovenwijkse inv.stationsplein	2.425	2.425	0	0	0	2.425
V3102	Voorz.bovenwijkse inv.bassin	80.335	80.335	0	0	0	80.335
	Subtotaal	112.673	83.769	0	0	0	83.769
TOTAAL		123.274.429	120.763.346	1.602.962	5.438.280	-7.740.703	120.063.885

8 Bijlagen begroting 2018

	saldo 1-1-2019	rentetoe- voeging	overige toe- voegingen	onttrek- kingen	saldo 1-1-2020	rentetoe- voeging	overige toe- voegingen	onttrek- kingen	saldo 1-1-2021	rentetoe- voeging	overige toe- voegingen	onttrek- kingen	saldo 31-12-2021
Res AD													
R1000	14.159.690	290.647	101.000	-872.500	13.678.837	284.830	101.000	-160.000	13.904.667	290.527	0	0	14.195.194
R2100	25.871.469	1.164.216	762.216	-2.587.606	25.210.295	1.134.463	831.770	-2.529.606	24.646.923	1.109.112	901.324	-2.261.674	24.395.685
R2103	53.533	0	0	0	53.533	0	0	0	53.533	0	0	0	53.533
R2106	5.752.991	118.221	258.791	0	6.130.004	128.921	515.164	0	6.774.088	140.495	548.892	0	7.463.476
R2126	7.000.000	0	0	0	7.000.000	0	0	0	7.000.000	0	0	0	7.000.000
R2135	124.229	0	0	0	124.229	0	0	0	124.229	0	0	0	124.229
R2143	2.197.277	0	62.928	-473.565	1.786.640	0	62.928	-439.054	1.410.514	0	62.928	-404.416	1.069.026
R2144	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
R2145	11.200.000	0	0	0	11.200.000	0	0	0	11.200.000	0	0	0	11.200.000
R2147	949.104	0	115.760	0	1.064.864	0	115.760	0	1.180.624	0	115.760	0	1.296.384
R2148	161.658	0	0	0	161.658	0	0	0	161.658	0	0	0	161.658
R2149	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
R2150	6.400.000	0	0	0	6.400.000	0	0	0	6.400.000	0	0	0	6.400.000
R2151	2.161.214	0	88.367	-15.329	2.234.252	0	88.367	-15.329	2.307.290	0	88.367	-15.329	2.380.328
R2152	441.360	0	118.627	-25.500	534.487	0	118.627	-25.500	627.614	0	118.627	-25.500	720.741
R2153	79.186	0	0	0	79.186	0	0	0	79.186	0	0	0	79.186
R2155	105.950	0	0	0	105.950	0	0	0	105.950	0	0	0	105.950
R2156	2.559.850	0	1.045.868	-1.495.256	2.110.462	0	1.045.868	-1.495.256	1.661.074	0	1.045.868	-1.495.256	1.211.686
R2158	5.597.830	0	0	-250.000	5.347.830	0	0	-250.000	5.097.830	0	0	0	5.097.830
R2159	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
R2160	752.955	0	0	0	752.955	0	0	0	752.955	0	0	0	752.955
R2161	155.329	0	0	0	155.329	0	0	0	155.329	0	0	0	155.329
R2162	386.742	0	0	0	386.742	0	0	0	386.742	0	0	0	386.742

8 Bijlagen begroting 2018

	saldo 1-1-2019	rentetoe- voeging	overige toe- voegingen	onttrek- kingen	saldo 1-1-2020	rentetoe- voeging	overige toe- voegingen	onttrek- kingen	saldo 1-1-2021	rentetoe- voeging	overige toe- voegingen	onttrek- kingen	saldo 31-12-2021
R3101	1.350.017	0	0	-51.923	1.298.094	0	0	-51.923	1.246.171	0	0	-51.923	1.194.248
R3102	3.004	0	0	-333	2.671	0	0	-333	2.338	0	0	-333	2.005
R3103	119.832	0	0	-3.423	116.409	0	0	-3.423	112.986	0	0	-3.423	109.563
R3104	118.793	0	0	-3.210	115.583	0	0	-3.210	112.373	0	0	-3.210	109.163
R3105	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
R3106	60.225	0	0	-6.692	53.533	0	0	-6.692	46.841	0	0	-6.692	40.149
R3107	3.735	0	0	-178	3.557	0	0	-178	3.379	0	0	-178	3.201
R3108	4.026	0	0	-118	3.908	0	0	-118	3.790	0	0	-118	3.672
R3110	57.675	0	0	-28.836	28.839	0	0	-28.839	0	0	0	0	0
R3111	103.222	0	0	-4.257	98.965	0	0	-4.257	94.708	0	0	-4.257	90.451
R3113	530.543	0	0	-18.295	512.248	0	0	-18.295	493.953	0	0	-18.295	475.658
R3114	1.074.320	0	0	-51.158	1.023.162	0	0	-51.158	972.004	0	0	-51.158	920.846
R3227	7.876	0	0	0	7.876	0	0	0	7.876	0	0	0	7.876
VZ AD	89.543.636	1.573.085	2.553.557	-5.888.179	87.782.098	1.548.214	2.879.483	-5.083.171	87.126.625	1.540.134	2.881.767	-4.341.762	87.206.763
V1026	20.305.607	0	2.987.435	-1.197.119	22.095.924	0	2.987.435	-1.182.831	23.900.528	0	2.987.435	-1.168.541	25.937.635
V1043	14.909	0	0	0	14.909	0	0	0	14.909	0	0	0	14.909
V1048	58.614	0	0	0	58.614	0	0	0	58.614	0	0	0	58.614
V1053	2.776	0	0	0	2.776	0	0	0	2.776	0	0	0	2.776
V1057	457.280	0	0	0	457.280	0	0	0	457.280	0	0	0	457.280
V1063	8.138.348	0	0	-262.527	7.875.821	0	0	-262.527	7.613.294	0	0	-262.527	7.613.294
V1064	537.827	0	0	0	537.827	0	0	0	537.827	0	0	0	537.827
V1065	921.119	0	0	0	921.119	0	0	0	921.119	0	0	0	921.119
	30.436.481	0	2.987.435	-1.459.646	31.964.270	0	2.987.435	-1.445.358	33.506.348	0	2.987.435	-1.431.068	35.543.455

8 Bijlagen begroting 2018

	saldo 1-1-2019	rentetoe- voeging	overige toe- voegingen	onttrek- kingen	saldo 1-1-2020	rentetoe- voeging	overige toe- voegingen	onttrek- kingen	saldo 1-1-2021	rentetoe- voeging	overige toe- voegingen	onttrek- kingen	saldo 31-12-2021
Grond													
R2323	-1	0	0	0	-1	0	0	0	-1	0	0	0	-1
V3026	1.010	0	0	0	1.010	0	0	0	1.010	0	0	0	1.010
V3101	2.425	0	0	0	2.425	0	0	0	2.425	0	0	0	2.425
V3102	80.335	0	0	0	80.335	0	0	0	80.335	0	0	0	80.335
	83.769	0	0	0	83.769	0	0	0	83.769	0	0	0	83.769
TOTAAL	120.063.885	1.573.085	5.540.992	-7.347.825	119.830.137	1.548.214	5.866.918	-6.528.528	120.716.742	1.540.134	5.869.202	-5.772.830	122.833.987

Lijst met afkortingen

Afkorting	Uitgeschreven
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
ANW	Algemene Nabestaanden Wet
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Beheer Authentieke Gegevens
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	BTW Compensatiefonds
BDU	Brede Doeluitkering
BIBOB	Bevordering Integriteit Beoordelingen door het Openbaar Bestuur
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BOS	Buurt, Onderwijs en Sport
BP	Bestemmingsplan
BVG	Bedrijfsverzamelgebouw
BWS	Besluit Woning gebonden Subsidies
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CEP	Centraal Economisch Plan
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
COD	Commissie van Onafhankelijke Deskundigen
COP	Stichting Competentie Ontwikkel Punt
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
CZM	Collectieve Zorgverzekering Minima
DOP	Dorps Omgevings Programma
EDR	Europese Diensten Richtlijn
EHS	Ecologische Hoofd Structuur
ESF	Europees Sociaal Fonds
Fido	Financiering Decentrale Overheden
FVW	Financiële Verhoudingswet
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GGD	Gemeentelijke Geneeskundige Dienst
GGW	Gebiedsgericht Werken
GHOR	Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen
GNL	Groen, Natuur en Landschap
GOA	Gemeentelijk Onderwijs- en Achterstandenbeleid
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
GVVP	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan
HaFa	Harmonie en Fanfare
HBO	Hoger Beroepsonderwijs
I&A	Informatisering en Automatisering
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
ICT	Informatie Communicatie Technologie
ICTU	ICT Uitvoeringsorganisatie
ID-banen	In- en Doorstroombanen
IKL	Instandhouding Kleine Landschapselementen
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en Arbeidsongeschikte Zelfstandigen
IPW	Innovatieprogramma Werk en Bijstand
ISV	Investeringsubsidie Stedelijke Vernieuwing

JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOP	Jongere Ontmoetingsplaats
Ku+Cu	Kunst en Cultuur
LBO	Lager Beroepsonderwijs
LLTB	Limburgse Land- en Tuinbouw-Bond
LOG	Landbouw Ontwikkelingsgebied
LPG	Liquified Petroleum Gas
LZO	Lokaal Zorgvragers Overleg
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MCB	Muziekcentrum De Bosuil
MEV	Macro Economische Verkenningen
MFA	Multifunctionele Accommodatie
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
MTO	Medewerkers Tevredenheid Onderzoek
NMC	Natuur- en Milieucentrum
nBP	Prijs van de nationale Besteding
NRP	Natuur- en Recreatieplan
NUG	Niet Uitkeringsgerechtigden
OALT	Onderwijs Allochtone Levende Talen
OBD	Onderwijs Begeleidingsdienst
OLP	Onderwijs Leer Pakket
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OZB	Onroerend Zaak Belasting
P&C	Planning en Control
PKVW	Politie Keurmerk Veilig Wonen
PMC	Product-Markt Combinatie
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
PPS	Publiek Private Samenwerking
RICK	Regionaal Instituut Cultuur- en Kunsteducatie
RIO	Regionaal Indicatie Orgaan
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum
RO	Ruimtelijke Ordening
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
RPA	Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid
SGBO	Onderzoeks- en adviesbureau van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten
SIR 55	Stichting Initiatieven Realisatie 55+ Woningbouw
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden
SRE	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
SUWI	Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
SW	Sociale Werkvoorziening
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
UWV	Uitvoeringsinstelling Werknemers Voorzieningen
VAVO	Voortgezet Algemeen Volwassenenonderwijs
VMBO	Voortgezet Middelbaar Beroepsonderwijs
VO	Voortgezet Onderwijs
VORM	Verhandelbare Ontwikkeling Rechten Methodiek
VROM	Volksgezondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieu
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WEB	Wet Educatie Beroepsonderwijs
WGV	Wet Geurhinder en Veehouderij
WIN	Wet Inburgering Nieuwkomers
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden
WIZ	Wet Inkomen Zorg
WKPB	Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen

WML	Waterleiding Maatschappij Limburg
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOA	Wijk Ontwikkelings Agenda's
WOZ	Wet Onroerende Zaakbelasting
WRO	Wet op de Ruimtelijke Ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWZ	Wonen Welzijn en Zorg
ZZP	Zelfstandige Zonder Personeel

Grondslagen begroting

Uitgangspunten voor de opstelling van de meerjarenbegroting 2018-2021					
Uitgaven	2017	2018	2019	2020	2021
Salarissen	1%	1,5%	2%	2%	2%
Omslagrente	2%	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%
Rente grondbedrijf	3,25%	1,66%	1,66%	1,66%	1,66%
Rente reserves	2%	2%	2%	2%	2%
Prijsindex goederen en diensten	0,9%	0,9%	0,9%	0,9%	0,9%
Opbrengsten	2017	2018	2019	2020	2021
Huren en pachten		1,5%	1,5%	1,5%	1,5%
Reinigingsrechten/afvalstoffenheffing		4,5%	-	-	-
Rioolheffing		0%	0%	0%	0%
Leges		0,9%	0,9%	0,9%	0,9%
Begrafnisrechten		0,9%	0,9%	0,9%	0,9%
Marktgeden		0,9%	0,9%	0,9%	0,9%
Hondenbelasting		3%	2%	2%	2%
Precariobelasting		0%	0,9%	0,9%	0,9%
Ligplaatsgeden haven		0,9%	0,9%	0,9%	0,9%
Ligplaatsen pleziervaartuigen		0,9%	0,9%	0,9%	0,9%
OZB-opbrengsten woningen		1,5%	1,5%	1,5%	1,5%
OZB-opbrengsten niet-woningen		1,5%	1,5%	1,5%	1,5%
Toeristenbelasting		3%	0,9%	0,9%	0,9%

9

Vaststelling begroting

Vaststelling begroting 2018

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Weert in zijn openbare vergadering van 1 november 2017.

De griffier,

De voorzitter,